

SỔ TAY THANH NIÊN

Về phòng, chống mua bán người và hỗ trợ di cư an toàn

Mục lục

LỜI MỞ ĐẦU	5
GIỚI THIỆU	6
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	7

TÌM HIỂU	Kiến thức về mua bán người và di cư	10
	Hiểu về di cư	13
	Sự khác nhau giữa mua bán người và di cư trái phép	14
	Thông tin bổ sung về mua bán người và di cư không an toàn	18
	Nạn nhân của mua bán người	20
	Tội phạm mua bán người và các thủ đoạn của chúng	21
	Sự liên quan giữa mua bán người, cưỡng bức lao động và di cư	27
	Thực trạng về mua bán người và di cư	28
	Thực trạng về mua bán người trên thế giới	30
	Thực trạng về mua bán người tại Việt Nam	31
	Thực trạng về mua bán người tại một số các địa phương	34
	điểm nóng miền Bắc và Bắc Trung Bộ	
	Thực trạng về di cư lao động nước ngoài	38
	Các yếu tố thúc đẩy di cư	39

HÀNH ĐỘNG	Bảo vệ bản thân và người xung quanh	55
	Thông tin liên lạc	56
	Kiến thức, kỹ năng cần trang bị	57
	Hỗ trợ nạn nhân của mua bán người	68

PHỤ LỤC	1	Các cơ quan ban ngành/ trung tâm/ cơ sở cung cấp dịch vụ hỗ trợ	83
	2	Trường hợp điển cứu	102
	3	Tài liệu tham khảo	110
	4	Một số thông tin từ khảo sát về tình hình mua bán người và di cư an toàn	114
	5	Quy trình tiếp nhận và hỗ trợ nạn nhân của mua bán người	
		Một số quy trình tiếp nhận và hỗ trợ nạn nhân bị mua bán	118

Website chính thức của dự án

<https://hautruongtuonglai.vn/>

Chuỗi podcast Bước tới tương lai

<https://hautruongtuonglai.vn/all-podcasts/>

Các khóa học hữu ích dành cho thanh niên

<https://hautruongtuonglai.vn/all-courses/>

Facebook fanpage Bước tới tương lai

<https://www.facebook.com/cungbuoctoituonglai>

Tài liệu này được soạn thảo với sự hỗ trợ tài chính của Liên minh châu Âu.
Quan điểm thể hiện trong tài liệu này không phản ánh quan điểm chính thức của Liên minh châu Âu.

Lời mở đầu

Giorgio Aliberti

Đại sứ, Trưởng phái đoàn Liên minh châu Âu tại Việt Nam

Mua bán người bị cấm theo điều 5 của Hiến chương về các Quyền cơ bản của Liên minh châu Âu. Năm 2021, Liên minh châu Âu đã thông qua chiến lược mới về phòng chống mua bán người giai đoạn 2021-2025.

Chiến lược cung cấp câu trả lời toàn diện đối với tội ác này - từ việc phòng chống tội phạm mua bán người, bảo vệ, trao quyền cho nạn nhân, đến việc đưa tội phạm mua bán người ra trước công lý. Cam kết chính trị ở cấp độ Liên minh châu Âu nhằm giải quyết vấn đề mua bán người được thể hiện qua số lượng lớn các sáng kiến, biện pháp và chương trình tài trợ được thiết lập trong Liên minh châu Âu và các nước thứ ba từ rất sớm vào những năm 1990. Phạm vi khuôn khổ hợp tác của Liên minh châu Âu bao gồm phòng chống mua bán người vào châu Âu và phòng chống mua bán người liên khu vực cho mục đích bóc lột lao động và tình dục ở các nước thứ ba.

Tại Việt Nam, Phái đoàn Liên minh châu Âu phối hợp với các Bộ và các tổ chức phi chính phủ trong nỗ lực không ngừng nhằm phòng chống mua bán người. Dự án hành động xã hội **Từ Hậu trường tới Tương lai** là một trong những minh chứng cho nỗ lực này của chúng tôi. Qua dự án, chúng tôi rất vui được hợp tác với Hội đồng Anh và Chính phủ Anh, đồng thời hỗ trợ mạng lưới Đoàn thanh niên để phòng chống mua bán người và ngăn chặn tình trạng di cư không an toàn.

Cuốn sổ tay mà các bạn đang đọc là một trong những ấn phẩm quan trọng của dự án **Từ Hậu trường tới Tương lai**. Đây là kết quả của việc hợp tác giữa các chuyên gia về phòng chống mua bán người và những người làm văn hóa sáng tạo. Trong cuốn sổ tay này, các bạn sẽ tìm thấy những thông tin hữu ích được thiết kế dành cho những người hoạt động xã hội, tình nguyện viên, hay bất cứ ai mong muốn hỗ trợ người khác tránh được rủi ro trở thành nạn nhân của tội phạm mua bán người.

Từ Hậu trường tới Tương lai là một cơ hội để các đối tác triển khai dự án sử dụng những cách tiếp cận mới để tạo nên những nguồn tư liệu có ích, cũng như các kênh truyền thông và vận động xã hội hiệu quả để hỗ trợ những cá nhân và cộng đồng yếu thế. Tôi khuyến khích các bạn cùng tìm hiểu và sử dụng những kiến thức trong cuốn sổ tay này để trang bị cho chúng ta khả năng hỗ trợ được nhiều nhất những thanh niên, nam giới và phụ nữ từ các cộng đồng địa phương theo đuổi ước mơ cho tương lai của họ một cách an toàn dù ở Việt Nam hay nước ngoài.

Giới thiệu

Chào mừng các bạn đến với

Sổ tay thanh niên về phòng, chống mua bán người và hỗ trợ di cư an toàn.

Nếu bạn cầm trên tay cuốn Sổ tay này có nghĩa là bạn đang muốn tạo ra một thay đổi tích cực trong mạng lưới, cộng đồng của mình, và trong xã hội nói chung. Cuốn Sổ tay này được xây dựng để nhằm trang bị cho những người trẻ tuổi thông tin hữu ích cho việc phòng, chống nạn mua bán người và hỗ trợ di cư an toàn. Chúng tôi mong muốn các bạn sẽ sử dụng thông tin của cuốn Sổ tay này một cách phù hợp, hiệu quả để giúp cho bản thân và gia đình, bạn bè những người thân quen, những người có nguy cơ trở thành nạn nhân của tội phạm mua bán người.

Bất kỳ ai cũng có thể trở thành nạn nhân của tội phạm mua bán người, cho dù khởi điểm có thể là từ nhu cầu tìm việc làm, tìm kiếm thu nhập, đi du học, đi xuất khẩu lao động, hay đơn giản là cùng theo bạn bè, người quen đi tìm những cơ hội mới. Nạn nhân của tội phạm mua bán người phải đối mặt với việc bị mua đi bán lại, bị ép buộc làm nô lệ, bị đối xử như hàng hóa, bị lạm dụng và làm tổn thương về tinh thần, thể chất, thậm chí có người bị thiệt mạng. Nội dung của cuốn Sổ tay này được nghiên cứu và biên soạn để nhằm giúp bạn góp phần giảm thiểu nguy cơ bất kỳ ai đó trở thành nạn nhân của tội phạm mua bán người.

Vì bất kỳ ai cũng có thể trở thành nạn nhân của tội phạm mua bán người, nên cuốn Sổ tay này sẽ là tài liệu hữu ích cho bất kỳ ai có quan tâm, muốn giúp đỡ người khác, và muốn tạo ra sự thay đổi tích cực. Chúng tôi đã nỗ lực trình bày thông tin trong cuốn Sổ tay này một cách đơn giản và dễ hiểu nhất dành cho tất cả mọi đối tượng có nhu cầu sử dụng, đặc biệt là các bạn trẻ có xu hướng hoạt động xã hội và muốn giúp đỡ các bạn trẻ khác. Thông tin của Sổ tay đi từ phần **Tìm hiểu** với các khái niệm, thực trạng và kiến thức cần thiết, đến phần **Hành động** với những hiểu biết và kỹ năng cũng như thông tin liên lạc cần thiết trong trường hợp cần trợ giúp. Chúng tôi hy vọng rằng, cuốn Sổ tay này sẽ là kim chỉ nam cho các bạn quan tâm đến việc góp phần phòng, chống nạn mua bán người và hỗ trợ di cư an toàn.

Sổ tay thanh niên về phòng, chống mua bán người và hỗ trợ di cư an toàn là một phần của dự án **Từ Hậu trường tới Tương lai** - một dự án hành động xã hội sử dụng văn hóa, nghệ thuật và sáng tạo để đồng hành với các tổ chức đoàn thể quần chúng tạo ra những thay đổi tích cực trong xã hội thông qua việc hỗ trợ di cư an toàn và phòng chống mua bán người tại Việt Nam. Dự án do Liên minh châu Âu và Chính phủ Anh đồng tài trợ, và Hội đồng Anh phối hợp cùng Viện Văn hóa Nghệ thuật Quốc gia Việt Nam và Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Đại học Quốc gia Hà Nội thực hiện. **Từ Hậu trường tới Tương lai** được thực hiện trong vòng ba năm từ 2021 – 2024 qua sự phối hợp chặt chẽ với các Tỉnh và Thành đoàn tại Hải Phòng, Quảng Ninh, Nghệ An, Hà Tĩnh và Quảng Bình.

Nội dung tài liệu được Hội đồng Anh phối hợp cùng Pacific Links Foundation thực hiện.

Để biết thêm thông tin về dự án, xin vui lòng truy cập <https://hautruongtuonglai.vn/>

Danh mục các từ viết tắt

BTXH	Bảo trợ xã hội
Bộ LĐ-TB và XH	Bộ Lao Động – Thương Binh và Xã Hội
CTXH	Công tác xã hội
Cục QLLĐNN	Cục Quản lý lao động ngoài nước
CBLĐ	Cưỡng bức lao động
DCAT	Di cư an toàn
GTVL	Giới thiệu việc làm
HĐLĐ	Hợp đồng lao động
IOM	Tổ chức Di Cư Quốc Tế
ILO	Tổ chức Lao Động Quốc Tế
LHQ	Liên Hợp Quốc
Luật PCMBN	Luật Phòng, chống mua bán người
MBN	Mua bán người
PALS	Tổ chức Pacific Links Foundation
PAXU	Ứng dụng hỗ trợ di cư an toàn cho người lao động
Phòng LĐ-TB và XH	Phòng Lao Động – Thương Binh và Xã Hội
Phòng CSHS	Phòng Cảnh sát hình sự
UBND	Ủy Ban Nhân Dân
Sở LĐ-TB và XH	Sở Lao Động – Thương Binh và Xã Hội
UN	United Nations

TÌM HIỂU

Kiến thức về mua bán người và di cư

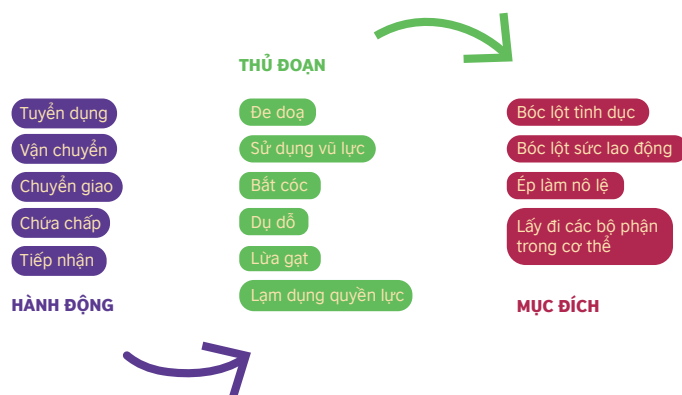

Hiểu về mua bán người

? Hiểu như thế nào về mua bán người?

Mua bán người (MBN) là những hành động liên quan đến việc tuyển dụng, vận chuyển, chuyển giao, chứa chấp hoặc tiếp nhận một hoặc nhiều người thông qua thủ đoạn đe dọa, sử dụng vũ lực, bắt cóc, dụ dỗ, lừa gạt, lạm dụng quyền lực hoặc những thủ đoạn khác nhằm mục đích bóc lột tình dục, bóc lột sức lao động, ép buộc làm nô lệ, lấy đi một phần cơ thể.¹

Đối với trẻ em (người dưới 18 tuổi), không cần chứng minh bất kỳ yếu tố nào trong phương thức/thủ đoạn, vì theo quy định của pháp luật, trẻ em không thể đồng thuận về việc bóc lột với bản thân mình.

Theo Công ước Palermo năm 2000, Liên Hợp Quốc

? Người phải vượt qua biên giới thì mới được xem là nạn nhân của MBN, điều đó có đúng không?

Sai. Mặc dù nhiều người bị mua bán qua biên giới nhưng mua bán người có thể xảy ra trong phạm vi một quốc gia.

Hiểu về di cư

? Di cư có phải là đi làm việc hay sinh sống ở nước ngoài không?

Di cư là sự di chuyển của một người hoặc một nhóm người, qua biên giới quốc tế hay trong một quốc gia.²

Di cư bao gồm:

1. Di cư trong nước/nội địa – là sự di chuyển trong phạm vi một quốc gia
2. Di cư nước ngoài – là di chuyển từ quốc gia này tới quốc gia khác.

Các hình thái di cư

1. Di cư lao động
2. Di cư du học
3. Di cư hôn nhân hay đoàn tụ gia đình
4. Di cư vì mục đích mua bán người

? Nguyên nhân nào khiến cho người di cư không an toàn?

Một số nguyên nhân chính là:

1. Không được trang bị đầy đủ kiến thức và thông tin cần thiết trước khi di cư.
2. Sử dụng các dịch vụ môi giới và đưa người di cư trái phép hoặc không đáng tin cậy.
3. Chủ động xuất nhập cảnh trái phép, và/hoặc cư trú trái phép ở nước ngoài.

? Thế nào là di cư an toàn?

Di cư an toàn là hoạt động di cư mà ở bất cứ giai đoạn nào trong đó (trước, trong và sau di cư) người di cư không gặp phải rủi ro hay các mối nguy hiểm nào liên quan đến tính mạng, sức khỏe, tinh thần, tài sản, các cơ hội chính đáng và các vấn đề pháp lý của bản thân, gia đình và cộng đồng.³

? Thế nào là đưa người di cư trái phép?

Đưa người di cư trái phép là việc giao dịch để đạt được trực tiếp hoặc gián tiếp lợi ích về tài chính hoặc lợi ích vật chất khác từ việc một người nhập cảnh trái phép vào một quốc gia thành viên, mà người này không phải là công dân của quốc gia đó hoặc thường trú tại quốc gia đó.⁴

Sự khác nhau giữa mua bán người và di cư trái phép

? Sự khác nhau giữa MBN và đưa người di cư trái phép là gì?

MBN và đưa người di cư trái phép là hai loại tội phạm thường xuyên bị nhầm lẫn với nhau. Điều khác biệt chính là nạn nhân của MBN được coi là nạn nhân của tội phạm theo luật quốc tế, người di cư trái phép thì không – họ trả tiền cho đối tượng đưa người di cư trái phép để được chuyển đi. Do đó, nhận thức tốt hơn về sự khác biệt giữa MBN và đưa người di cư trái phép có thể góp phần nâng cao hiệu quả bảo vệ nạn nhân và tránh cho họ bị tái bóc lột.

	Mua bán người	Đưa người di cư trái phép
● Phương thức/ thủ đoạn	Các phương thức/ thủ đoạn để ép buộc	Có sự đồng thuận của người di cư (với tư cách là khách hàng)
● Khai thác/ bóc lột	Có	Không
● Nguồn lợi nhuận	Lợi nhuận có được từ bóc lột/khai thác nạn nhân	Chi phí do người di cư chi trả (với tư cách là khách hàng)
● Yếu tố qua biên giới	Không cần phải có	Cần phải có
● Người phạm tội	Đối tượng MBN	Đối tượng đưa người di cư trái phép và người di cư

? Người di cư trái phép có thể trở thành nạn nhân của MBN không?

Có thể. MBN và đưa người di cư trái phép thường kết hợp với nhau khi khách hàng của kẻ đưa người di cư trái phép thường là đối tượng dễ bị tổn thương cao, dễ bị bóc lột và trở thành nạn nhân của MBN.

Ban đầu nạn nhân của MBN là người di cư trái phép, họ chỉ nhận ra mình là nạn nhân của MBN khi bị bóc lột để thu lợi cho đối tượng phạm tội. Khoản tiền họ vay để được đưa đi di cư thường trở thành món nợ, do đó họ bị rơi vào tình thế dễ bị bóc lột hoặc ép buộc hoạt động mại dâm.

Hiểu về cưỡng bức lao động

? Cưỡng bức lao động là gì?

Cưỡng bức lao động (CBLĐ) là việc dùng vũ lực, đe dọa dùng vũ lực hoặc các thủ đoạn khác để ép buộc người lao động phải làm việc trái ý muốn của họ.⁵

CBLĐ xảy ra khi người lao động bị lừa gạt, mắc bẫy trong công việc của mình mà không thoát ra được.

? Dấu hiệu của cưỡng bức lao động là gì?

Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO) đưa ra 11 dấu hiệu/chỉ số của CBLĐ:

1. Bị lạm dụng tình trạng khó khăn của người lao động

Là những người thiếu trình độ ngoại ngữ, kiến thức luật pháp, nghèo khó, có ít lựa chọn trong việc mưu sinh, thuộc về một nhóm dân tộc hoặc tôn giáo thiểu số, bị khuyết tật hoặc có những đặc tính khác mà vì đó, họ bị cô lập khỏi cộng đồng dân cư là những người dễ bị rơi vào tình trạng bị lạm dụng.

2. Bị lừa gạt

Là tình trạng không thực hiện những gì đã hứa, bằng lời nói hoặc trên giấy tờ, đối với người lao động.

3. Hạn chế đi lại

Là những người có thể bị nhốt hoặc bị giám sát phòng họ bỏ trốn khỏi nơi làm việc hoặc trong khi chuyển từ nơi này sang nơi khác.

4. Bị cô lập

Là những người thường bị cô lập ở những nơi xa xôi hẻo lánh, không được tiếp xúc với thế giới bên ngoài.

5. Bạo lực thân thể, tình dục

Bạo lực có thể bao gồm việc bắt ép người lao động phải dùng ma túy hoặc rượu nhằm kiểm soát họ; ép buộc người lao động thực hiện những công việc không có trong thỏa thuận ban đầu như là làm tình với chủ sử dụng hoặc một thành viên gia đình chủ sử dụng hoặc ở mức độ thấp hơn, thực hiện công việc bắt buộc thay vì những việc thông thường.

Việc bắt cóc cũng là một hình thức của bạo lực mà có thể được sử dụng để giam một người nào đó rồi sau đó ép buộc họ làm việc.

6. Bị dọa dẫm, bị đe dọa

Là người có thể phải chịu đựng sự đe dọa, những lời dọa dẫm khi họ có ý kiến về điều kiện ăn ở và sinh hoạt hoặc muốn thôi việc; tố cáo với cơ quan xuất nhập cảnh, bị mất tiền lương hoặc mất nhà cửa, đất đai, sa thải người nhà, điều kiện làm việc tồi hơn hoặc không được hưởng những 'đặc ân' như quyền rời khỏi nơi làm việc; lăng mạ và nói xấu người lao động cũng là một hình thức ép buộc về mặt tâm lý khiến người lao động rơi vào tình cảnh ngày càng khó khăn.

7. Bị giữ giấy tờ tùy thân

Là việc người lao động bị chủ giữ giấy tờ tùy thân hoặc các tài sản cá nhân có giá trị khác.

Nếu không có giấy tờ tùy thân, người lao động không thể tìm được một việc làm khác hoặc tiếp cận những dịch vụ cần thiết, và có thể họ không dám nhờ sự giúp đỡ của chính quyền hoặc các tổ chức phi chính phủ.

8. Bị giữ tiền lương

Là người lao động có thể buộc phải làm việc cho một chủ đã lạm dụng họ để chờ nhận số lương mà họ bị chủ sử dụng giữ.

Việc chủ trả tiền lương vào thời gian không cố định hoặc chậm trả lương không có nghĩa là người lao động rơi vào tình trạng cưỡng bức lao động. Nhưng khi tiền lương bị giữ một cách có hệ thống và chủ ý như là một biện pháp nhằm buộc người lao động phải ở lại, và từ chối người lao động cơ hội chuyển sang chủ khác.

9. Bị lệ thuộc vì nợ

Người lao động có thể nợ phát sinh từ việc ứng trước tiền lương hoặc tiền vay để trang trải chi phí tuyển dụng, chi phí đi lại hoặc cho các chi tiêu cấp thiết trong sinh hoạt thường ngày của người lao động như là viện phí.

Lệ thuộc vì nợ có thể xảy ra khi trẻ em được tuyển dụng làm việc để đổi lại một khoản tiền vay trước đó cho bố mẹ hoặc người nhân của đứa trẻ này. Người sử dụng hoặc tuyển dụng lao động sẽ làm cho người lao động khó có thể thoát khỏi cảnh nợ nần bằng việc đánh giá thấp kết quả công việc, hoặc tăng mức lãi suất, hoặc tăng các chi phí ăn ở và sinh hoạt đối với người lao động.

10. Điều kiện sống và làm việc hết sức tồi tệ

Người lao động phải chấp nhận các điều kiện làm việc không đảm bảo (ấm thấp hoặc bẩn thỉu) hoặc độc hại (khó, nguy hiểm mà không có thiết bị bảo hộ), cũng như sự vi phạm nghiêm trọng luật lao động; chấp nhận điều kiện sinh hoạt thấp kém, sinh hoạt trong những khu nhà đông đúc, chật chội và điều kiện sinh hoạt không đảm bảo vệ sinh, không có khu vực riêng tư.

11. Làm thêm giờ quá mức quy định mà không được nghỉ ngơi và trả công phù hợp.

Người lao động bị buộc làm việc ngoài giờ liên tục hoặc làm việc nhiều ngày ngoài thời gian được quy định bởi luật pháp quốc gia hoặc thỏa thuận lao động tập thể.

Họ có thể không được bố trí thời gian nghỉ giải lao hoặc ngày nghỉ trong tuần, phải đảm nhiệm ca kíp và thời gian làm việc của đồng nghiệp khác nghỉ việc, hoặc thường xuyên phải trực 24 giờ trong ngày và 7 ngày trong tuần.

Nếu người lao động phải làm thêm nhiều hơn thời gian cho phép theo quy định của luật pháp quốc gia, dưới một số hình thức đe dọa (ví dụ dọa bị sa thải) hoặc để có được mức tiền lương tối thiểu, đó là cấu thành của tình trạng lao động cưỡng bức.

Do đó, 11 dấu hiệu trên là những yếu tố chính có thể cấu thành một vụ việc về CBLĐ, và đây là cơ sở để đánh giá, xác định liệu một người lao động có phải là nạn nhân của CBLĐ hay không.

Thông tin bỏ túi về mua bán người và di cư không an toàn

Nạn nhân của MBN

? Ai có thể là nạn nhân của MBN?

Nạn nhân có thể là bất kỳ ai.

- o Trẻ em, trẻ sơ sinh
- o Người già
- o Phụ nữ
- o Nam giới
- o Người khuyết tật

? Chỉ có phụ nữ mới bị mua bán, nam giới thì không?

Sai. Nam giới và trẻ em nam có thể là nạn nhân của MBN. Nam giới không chỉ bị bóc lột lao động mà còn bị bóc lột tình dục.

Nạn nhân mà tội phạm MBN thường nhắm tới là **phụ nữ** ở các vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa, có điều kiện kinh tế khó khăn, kém hiểu biết, thất nghiệp, nhẹ dạ cả tin nên dễ dàng tin vào những lời hứa hẹn về việc làm ổn định, thu nhập cao, hoặc lấy chồng nước ngoài khá giả, v.v.

Bên cạnh đó, tình trạng nạn nhân của MBN là nam giới có xu hướng gia tăng, họ là những người có sức khoẻ nhưng vì hoàn cảnh kinh tế khó khăn, muốn kiếm tiền nuôi gia đình sẽ chấp nhận để bán các bộ phận trên cơ thể để lấy tiền.

? Nạn nhân chịu ảnh hưởng như thế nào sau khi bị mua bán?

- o Nạn nhân bị thương tật, khuyết tật về thể chất
- o Gặp phải các vấn đề về tâm lý/ tâm thần
- o Lạm dụng chất gây nghiện
- o Bị nhiễm các bệnh lây truyền qua đường tình dục, HIV/AIDS
- o Ảnh hưởng đến khả năng giao tiếp xã hội

Tội phạm mua bán người và các thủ đoạn của chúng

? Ai có thể là tội phạm MBN?

Tội phạm MBN có thể là bất kỳ ai.

- o Bạn bè, bạn của bạn
- o Người yêu
- o Người thân trong gia đình: ba, mẹ, cậu, dì, anh, chị, vợ/chồng
- o Người quen, người quen của người quen
- o Hàng xóm
- o Người lạ
- o Từng là nạn nhân của MBN hoặc lấy chồng nước ngoài
- o Người nước ngoài

Đầu tháng 10/2021, Phòng Cảnh sát hình sự Công an tỉnh Nghệ An phối hợp với các đơn vị nghiệp vụ liên quan, giải cứu thành công cháu Lô Thị M.C. (SN 2005), trú tại xã Bảo Nam, huyện Kỳ Sơn khi cháu bị bán sang bên kia Trung Quốc, làm nô lệ tình dục cho một người đàn ông bản địa từ cách đây 2 năm về trước.

Ngay khi vừa trở về địa phương, nạn nhân đã đứng ra tố cáo những kẻ đang tâm bán mình sang bên kia biên giới để nhận về 120 triệu đồng, trong đó chủ mưu không ai khác chính là bố đẻ và di ruột của chính mình. Do cần tiền chữa bệnh nên Lo Phò Thèng (SN 1967), trú tại xã Bảo Nam đã nhờ em vợ là Lo Thị Cầm (SN 1986), trú tại xã Hữu Kiệm đưa con gái ruột của mình qua Trung Quốc làm việc và lấy chồng. Cầm nhận lời, sau đó liên hệ với Moong Thị Xúm (SN 1968), là người cùng bản, có con gái đang làm ăn ở Trung Quốc để đưa cháu M.C (lúc bấy giờ mới 13 tuổi) xuất ngoại.

Tội phạm MBN thông qua công ty môi giới vào Việt Nam dưới dạng tham quan du lịch, hoạt động kinh doanh rồi móc nối, cấu kết với môi giới người Việt Nam, dẫn dắt hình thành đường dây MBN xuyên quốc gia, quốc tế dưới dạng đưa người lao động Việt Nam đi làm việc nước ngoài, cho nhận con nuôi, kết hôn giả rồi đưa ra nước ngoài bán.

Có nhiều tội phạm MBN là lưu manh chuyên nghiệp, có tiền án, tiền sự về tội MBN. Chúng thường cấu kết với những đối tượng ở vùng sâu, vùng xa và vùng biên giới tạo thành đường dây khép kín để lôi kéo, móc nối, lừa gạt nạn nhân đưa ra nước ngoài bán.

? Thủ đoạn của tội phạm MBN là gì?

Thủ đoạn	Nguy cơ gặp phải
- Hứa hẹn việc nhẹ lương cao - Gán nợ, ép buộc nợ nần - Đưa hợp đồng lao động không rõ ràng - Bắt cóc	- Bị bóc lột sức lao động (bị giữ lương, hành hạ đánh đập) - Bị bóc lột tình dục (bị ép làm gái mại dâm)
- Giả vờ yêu - Giả vờ quen qua mạng xã hội như FB, Zalo, Viber, Wechat, v.v. - Môi giới hôn nhân với người nước ngoài trái phép	- Bị bóc lột tình dục, ép làm gái mại dâm - Bị ép lấy chồng - Sức khỏe suy giảm, có thai ngoài ý muốn, mắc các bệnh lây truyền qua đường tình dục - Sống trong tâm trạng lo âu, sợ hãi, bị cấm liên lạc với gia đình
Dụ dỗ đi lao động nước ngoài trái phép	- Trả tiền môi giới cao - Bị gán nợ - Bị truy đuổi và xử phạt vì cư trú trái phép - Bị bóc lột sức lao động - Bị bóc lột tình dục - Bị ép làm các hoạt động phạm pháp cho bọn buôn người
Giả vờ nhận con nuôi	Bị lấy nội tạng

? Những thủ đoạn đó diễn ra cụ thể như thế nào?

Rủi đi làm xa hoặc hứa hẹn việc nhẹ lương cao.

Thủ đoạn phổ biến nhất của tội phạm MBN là làm quen với phụ nữ và trẻ em ở nông thôn, vùng núi nghèo, có trình độ học vấn thấp, hoàn cảnh kinh tế khó khăn, trình độ hiểu biết hạn chế, đang thất nghiệp, hoặc thiếu việc làm rồi dùng những lời đường mật, hứa hẹn tìm việc làm có thu nhập cao để dụ dỗ, lừa gạt.

Thảo, 19 tuổi, đang làm nhân viên phục vụ trong quán cà phê tại Lào Cai. Do dịch bệnh Covid-19, quán cắt giảm nhân viên, Thảo mất việc làm. Thảo lên Facebook đăng tìm việc làm và có người đàn ông tên Tiến vào nhắn tin, giới thiệu làm nhân viên bán hàng quần áo bên Trung Quốc với mức lương 10 triệu đồng/tháng. Tiến nói sẽ lo chi phí chuyến đi, Thảo đi làm sẽ trả lại tiền cho Tiến sau. Thảo đồng ý và đi cùng Tiến. Sang tới Trung Quốc, Thảo bị giữ giấy tờ, tiền và điện thoại. Thảo bị nhốt. Một tuần sau đó, bọn chúng ép Thảo lấy chồng Trung Quốc.

Dụ dỗ đưa và bán nam giới làm việc các tàu đánh cá trên biển, và nạn nhân thường bị bóc lột sức lao động.

Tiếp xúc và làm quen trực tiếp hoặc qua mạng xã hội như Facebook, Zalo, Viber, Wechat tạo mối quan hệ thân thiện, thậm chí giả vờ yêu, hứa hẹn, tạo sự tin tưởng rồi rủ đi du lịch, ra mắt cha mẹ, v.v. và khi ra khỏi biên giới Việt Nam, tội phạm MBN bán cho các đối tượng môi giới và chuyển giao cho đường dây của họ đang chờ sẵn.

Các đối tượng thông qua mạng xã hội, giả danh là cán bộ công an, bộ đội gọi điện tán tỉnh, làm quen với nạn nhân, giả vờ yêu, tổ chức đám cưới, hẹn hò, rủ đi chơi hoặc khống chế, đe dọa nạn nhân, sau đó bán họ ra nước ngoài.

Trong thời gian lao động tự do ở Bắc Ninh, Mạnh quen cô gái 19 tuổi, quê huyện Hà Quảng qua mạng xã hội. Mạnh sau đó tán tỉnh và hai người quan hệ tình cảm. Ngày 17/7/2020, Mạnh lấy lý do sang Trung Quốc thăm mẹ nuôi nên rủ bạn gái đi cùng. Khi đến khu vực biên giới Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh, anh ta bán người yêu cho một người có liên hệ từ trước với giá 15 triệu đồng. Sau hai tháng ở Trung Quốc, nạn nhân trốn về được Việt Nam và đến công an trình báo. Mạnh bị bắt sau đó.

Môi giới hôn nhân với người nước ngoài trái phép (có yếu tố mua bán, trao đổi vật chất)
Tội phạm MBN lợi dụng vào tình hình kinh tế khó khăn, thiếu việc làm, trình độ văn hoá thấp, v.v. của nhiều phụ nữ Việt Nam, tập trung chủ yếu tại thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh thành miền Tây Nam Bộ.

Để tránh bị các cơ quan chức năng phát hiện, họ không đưa nam giới nước ngoài đến Việt Nam mà thông qua mạng xã hội như Facebook, Zalo, Viber, Wechat, v.v. để xem mặt chọn vợ. Sau khi chọn được vợ, họ sẽ làm thủ tục đưa các phụ nữ Việt Nam xuất cảnh ra nước ngoài dưới hình thức du lịch để bán.

Một hình thức mới là đưa phụ nữ sang Trung Quốc theo 'hợp đồng' làm vợ. Sau khi sinh con xong, họ sẽ được 'giải phóng', cho về cùng một số tiền.

Giả vờ nhận con nuôi hoặc mang thai hộ

Các tội phạm MBN lân la đến các vùng nông thôn để đi thu mua các trẻ sơ sinh của những phụ nữ lỡ có thai hoặc sinh con ngoài ý muốn, trẻ trong bào thai của các gia đình có hoàn cảnh éo le, cấu kết với các trung tâm/cơ sở núp bóng trợ giúp nhân đạo để lập hồ sơ hợp pháp nhận con nuôi rồi tìm cách chuyển ra nước ngoài thực chất là bán.

Moong Thị Lan (đã đổi tên, ở bản Đĩnh Sơn 2, Huyện Kỳ Sơn, Nghệ An) lấy chồng từ mười năm trước. Lan có ba đứa con, trong đó có hai con trai. Năm ngoái, Lan mang bầu thêm đứa thứ tư. Bác sĩ bảo lại thêm một đứa con trai nữa. Đó cũng là lúc suy nghĩ bán con ập đến trong đầu người phụ nữ này.

Lan biết đến việc bán con vì trước đó ở trong bản đã có nhiều người từng qua Trung Quốc bán con khi đang mang bầu. "Những người bán con đều có một số tiền lớn. Mình có hai đứa con trai rồi, bán một đứa cũng chẳng sao. Thêm đứa nữa thì sau ni không

có của hồi vợ cho con." - Lan nhắc lại. Cô bàn với chồng chuyện bán con trong bụng. Chồng Lan đang say ngật ngưỡng nghe chuyện sẽ có nhiều tiền đã gật đầu. Lan chủ động tìm người môi giới để được qua Trung Quốc bán đứa con sắp ra đời. Một vài người trong bản móc nối cho Lan gặp O. - người đã từng đưa nhiều phụ nữ trong bản đi bán con trốn lột. O. nhanh chóng sắp xếp cho Lan lên chuyến xe đi Quảng Ninh với cái thai hơn tám tháng trong bụng. Đường vượt biên qua Trung Quốc của Lan cũng được O. soạn sẵn như những thai phụ trước đó. Mức giá được O. đưa ra cho đứa trẻ trong bụng Lan là 50 triệu đồng.

Bắt cóc

Lợi dụng địa bàn miền núi vắng vẻ, một số tội phạm MBN cấu kết với đối tượng người Trung Quốc, tổ chức thành từng nhóm đột nhập vào nhà dân, giết người thân, đe dọa, chiếm đoạt và bắt cóc trẻ em.

Gán nợ, ép buộc nợ nần

Lợi dụng vào hoàn cảnh khó khăn về kinh tế, các tội phạm MBN cho nạn nhân hoặc gia đình nạn nhân vay tiền rồi sau đó uy hiếp, ép buộc nạn nhân phải đi làm trả nợ.

Dự dồ đi lao động nước ngoài trái phép

Tình trạng xuất cảnh trái phép ra nước ngoài lao động thời vụ có nhiều hướng gia tăng và diễn biến phức tạp, đặc biệt là các tỉnh giáp biên giới giữa Việt Nam – Trung Quốc, và các tỉnh phía Nam, hoặc đi sang các nước châu Âu và Vương quốc Anh.

Chiêu lừa/thủ đoạn	Nguy cơ gặp phải
- Không hợp đồng lao động - Thoả thuận miệng về mức lương và công việc: thu hoạch nông sản, trồng rừng, nhân viên bán hàng/ phục vụ, phụ bếp, làm nails, v.v. - Thời gian làm việc trên mức quy định nhưng không được trả công, giữ lương - Giữ lương/ không muốn trả lương - Lợi dụng thông tin truyền miệng qua bạn bè, người thân, họ hàng để rủ rê đi làm việc ở nước ngoài - Không cần trả phí môi giới, các chi phí đi lại, giấy tờ thủ tục - Không có việc làm và phải trả các chi phí sinh hoạt, ăn ở, v.v. - Xuất nhập cảnh trái phép, đi đường chui - Thu giữ giấy tờ (hộ chiếu, CMND/ CCCD, visa) và điện thoại	- Không được bảo vệ vì làm chui - Chủ không có trách nhiệm - Bị bóc lột sức lao động - Không có việc làm - Trả lương thấp - Bị bóc lột sức lao động - Đến tháng nhận lương, các chủ thuê báo cho Cảnh sát đến kiểm tra giấy tờ tùy thân, và nếu không có sẽ bị bắt giữ, chủ sẽ dựa trên đó không trả lương cho người lao động. - Có những gia đình bị lôi kéo cả vợ, chồng, con cái, sau khi đến nơi chúng tách vợ, chồng bắt buộc lao động, còn các con nhỏ chúng bán đi nơi khác. - Bị gán nợ - Bị giữ lương - Bị ép làm các công việc phạm pháp - Bị bóc lột tình dục - Bị truy đuổi và xử phạt vì cư trú trái phép - Bị xem là nhập cư/cư trú trái phép - Bị lệ thuộc, kiểm soát - Bị bóc lột tình dục - Bị bóc lột sức lao động

Châu, 22 tuổi, quê ở Lào Cai. Châu được người bạn của bạn tên Thắng giới thiệu đi chia bài cho sòng bạc tại Myanmar với mức lương 10 triệu đồng/ tháng. Thắng nói Châu không phải trả bất cứ chi phí nào cho tới khi nhận lương.

Sang đến Myanmar, Châu bị đưa vào một quán karaoke làm phục vụ và bị ép tiếp khách. Châu không chịu và đòi về thì bị chủ đánh và ép Châu ký giấy vay nợ 200 triệu đồng. Chủ nói rằng đây là chi phí đưa Châu từ Việt Nam sang Myanmar, Châu phải trả hết số tiền này mới được về. Châu sợ hãi và phải nghe theo lời chủ, hàng ngày tiếp từ 7-10 khách tới mua dâm. 3 tháng sau, Châu may mắn được công an giải cứu.

Sự liên quan giữa mua bán người, cưỡng bức lao động và di cư

? Có sự liên quan nào giữa MBN và CBLĐ không?

Tội phạm MBN biến các nạn nhân trở thành đối tượng của CBLĐ trong các ngành xây dựng, ngư nghiệp, nông nghiệp, khai thác mỏ, công nghiệp hàng hải, khai thác gỗ và công nghiệp chế tạo, chủ yếu ở Đài Loan, Trung Quốc, Hàn Quốc, Lào, Nhật Bản, và một số vùng ở châu Âu và Anh với mức độ ít hơn.

Vụ 39 người Việt Nam di cư bất hợp pháp chết trong container ở Hạt Essex, Vương quốc Anh ngày 23/10/2019 là một ví dụ điển hình.

? Di cư có liên quan gì đến MBN và CBLĐ?

Nam giới và phụ nữ di cư ra nước ngoài để lao động không chính thức hoặc thông qua các công ty tuyển dụng lao động của nhà nước, hoặc các công ty tuyển dụng lao động do nhà nước quản lý.

Một số công ty tuyển dụng không đáp ứng các yêu cầu trợ giúp của người lao động trong những trường hợp họ bị bóc lột, và một số công ty thu phí quá cao khiến cho người lao động dễ bị rơi vào tình trạng buộc phải lao động trừ nợ.

Việc người Việt Nam ra nước ngoài theo các kênh không chính thức, sau đó ở lại cư trú và làm việc bất hợp pháp tiềm ẩn rất nhiều nguy cơ và rủi ro. Do không có đầy đủ thông tin về người sử dụng lao động, điều kiện làm việc, sinh hoạt, thiếu hiểu biết về văn hoá, tập quán của nước đến, không được trang bị kỹ năng làm việc, rèn luyện tay nghề và ngoại ngữ nên họ rất dễ trở thành nạn nhân của MBN và CBLĐ nhưng lại không được luật pháp nước sở tại thừa nhận và bảo vệ.

Thực trạng về mua bán người và di cư

Thực trạng về mua bán người trên thế giới

? Thực trạng MBN là như thế nào?

Theo báo cáo của Tổ chức Lao Động Quốc Tế (ILO) và Walk Free Foundation năm 2017, MBN là một vấn nạn toàn cầu.

Có hơn

40.3 triệu

người trên thế giới đang sống trong cảnh nô lệ

Trong đó:

Trong tổng số **40.3 triệu người** là nạn nhân của MBN có:

24.9 triệu người
là nạn nhân của CBLĐ

15.4 triệu người
là nạn nhân của hôn nhân cưỡng ép

? Lợi nhuận mỗi năm mà tội phạm MBN kiếm được là bao nhiêu?

Theo báo cáo của Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO) và Walk Free Foundation năm 2017, số tiền tội phạm MBN kiếm được lên đến 150 tỷ Đô la Mỹ mỗi năm.

Tội phạm MBN kiếm được
150 tỷ Đô La

Thực trạng về mua bán người tại Việt Nam

? Tình hình MBN ở Việt Nam diễn ra như thế nào?

Theo báo cáo của Ban Chỉ đạo Phòng, chống tội phạm của chính phủ (138/CP), từ năm 2016 – 2020, cả nước phát hiện xảy ra 1.266 vụ, với 1.690 đối tượng phạm tội, lừa bán 2.956 nạn nhân.

Tội phạm MBN diễn biến phức tạp với tính chất, quy mô và thủ đoạn hoạt động phạm tội ngày càng tinh vi, có tổ chức chặt chẽ giữa người mua và người bán. Đối tượng cư trú trong nội địa mọc nối với các đối tượng ở khu vực biên giới, người Việt Nam cư trú ở nước ngoài, tạo thành đường dây tội phạm khép kín nhằm dụ dỗ lừa đưa nạn nhân ra nước ngoài bán trực lợi.

Tội phạm mua bán người đã phát hiện xảy ra trên phạm vi 63 tỉnh, thành phố, nạn nhân không chỉ là phụ nữ, trẻ em, mà đã xuất hiện tình trạng mua bán nam giới, mua bán trẻ sơ sinh, bào thai, mua bán nội tạng, để thuê, v.v. trong đó, có nhiều vụ mua bán trẻ sơ sinh, bào thai sang Trung Quốc.

1.266 vụ
cả nước phát hiện

1.690
đối tượng phạm tội

2.956
nạn nhân

? MBN thường diễn ra gần biên giới Trung Quốc, có đúng không?

Theo Báo cáo rà soát tình hình tội phạm MBN tại các tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Ninh và Thành phố Hải Phòng của Nguyễn Thị Tám và Trương Thị Hương Mai, thực hiện năm 2020, có rất nhiều tuyến trọng điểm của tội phạm MBN:

Trong đó, tuyến đường bộ giáp biên giới Trung Quốc, chiếm 75% tổng số vụ MBN. Các tỉnh biên giới phía Bắc như Điện Biên, Lai Châu, Lào Cai, Cao Bằng, Lạng Sơn, Hà Giang, Quảng Ninh có đường biên giới dài giáp với Trung Quốc, có cửa khẩu quốc tế và nhiều đường mòn, lối mở giao thương.

Với đặc trưng là địa bàn rộng, chủ yếu là đồi núi, địa hình hiểm trở, phong tục tập quán giữa người dân hai nước ở khu vực biên giới có nhiều nét tương đồng, việc giao lưu, làm ăn, thăm thân, quan hệ họ hàng đã có lịch sử lâu đời.

Nạn nhân phần lớn từ các tỉnh miền Bắc, thậm chí một số địa phương miền Nam bị đưa tới các tỉnh biên giới bán sang Trung Quốc.

Trung Quốc vừa là điểm đến của nạn MBN và cũng là điểm trung chuyển để đưa nạn nhân sang các nước khác.

? Tại sao nạn nhân phần lớn là các tỉnh miền Bắc và bị bán sang Trung Quốc?

Có thể là do:

- o **Chính sách một con** cùng với tư tưởng trọng nam khinh nữ nhiều thập kỷ qua tại Trung Quốc đã khiến cho nước này có tỷ lệ chênh lệch giới tính nam nữ rơi vào tình trạng báo động. Do vậy, nhu cầu “nhập khẩu cô dâu” cũng như mua trẻ sơ sinh về làm con nuôi từ những nước láng giềng với Trung Quốc, trong đó có Việt Nam đã trở nên phổ biến.
- o Điều kiện phát triển **kinh tế** còn gặp nhiều khó khăn, thiếu việc làm ở nhiều địa phương, chính sách mở cửa, hội nhập, thông thoáng trong xuất cảnh, thiếu cảnh giác của người dân.
- o **Trình độ dân trí thấp**, hiểu biết về pháp luật còn nhiều hạn chế, đặc biệt vẫn còn tồn tại nhiều phong tục, tập quán lạc hậu.

? Vậy còn những tuyến đường biên giới khác thì như thế nào?

Tuyến đường bộ giáp biên giới Campuchia

Campuchia vừa là địa bàn tiếp nhận phụ nữ và trẻ em Việt Nam bị mua bán sang, vừa là địa điểm trung chuyển sang các nước thứ ba để ép buộc lấy chồng bất hợp pháp, hoạt động mại dâm, cưỡng bức lao động, để thuê, v.v.

Chủ yếu tại các tỉnh Tây Nam bộ như Tây Ninh, Đồng Tháp, Hậu Giang, Kiên Giang, An Giang.

Một số nguyên nhân dẫn đến tình trạng trên là do:

- Campuchia triển khai các dự án phát triển du lịch, dịch vụ giải trí như vũ trường, sòng bạc ở các khu vực giáp biên giới Việt Nam, do đó dẫn đến tình trạng có nhu cầu tuyển dụng nhân viên, đặc biệt là nữ.

- Thiếu việc làm.

- Trình độ dân trí thấp.

Ngoài ra, đây cũng là tuyến ghi nhận có nạn nhân người Campuchia bị đưa sang Việt Nam hành nghề ăn xin hoặc tiếp tục bị bán sang Trung Quốc.

Tuyến đường bộ giáp biên giới Lào

Chủ yếu tại các tỉnh: Hà Tĩnh, Quảng Trị, Nghệ An, Thanh Hóa. Các nạn nhân là phụ nữ và nam giới, đa phần bán vào các động mại dâm dọc biên giới hoặc bị cưỡng bức lao động trong các khu vực khai thác khoáng sản trái phép.

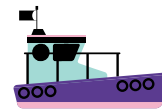
? Vậy còn những tuyến đường khác thì sao?

Tuyến hàng không

Chủ yếu qua hai cửa khẩu là sân bay Nội Bài và sân bay Tân Sơn Nhất, sang các nước như:

- Châu Á: Hàn Quốc, Malaysia, Singapore, Hồng Kông, Đài Loan.
- Châu Âu: Nga, U-crai-na, Đức, Pháp, Anh.
- Châu Mỹ: Mỹ, Canada.
- Châu Úc.
- Gần đây phát hiện nhiều trường hợp bị bán sang các nước Châu Phi để cưỡng bức lao động.

Nạn nhân cả nam và nữ, bị bán vào các động mại dâm của người địa phương hoặc của người Việt nam ở nước sở tại, một số bị cưỡng bức lao động hoặc bị ép buộc tham gia các hoạt động phạm pháp.

Tuyến đường biển

Chủ yếu tại các cảng biển như Quảng Ninh, Hải Phòng, đưa sang các nước như Hồng Kông, Đài Loan và các vùng Tây Nam của Việt Nam sang Campuchia, và một số nước khác với phương thức đem nạn nhân vào các container để đưa ra nước ngoài bán.

? Vậy còn tình hình mua bán bào thai, trẻ sơ sinh thì như thế nào?

Các lực lượng chức năng đã phát hiện đường dây mua bán thai nhi: môi giới, đưa phụ nữ sang Trung Quốc ‘để thuê’ với giá từ 120.000 – 140.000 NDT/ trường hợp (khoảng 400-500 triệu đồng).

Họ cung cấp dịch vụ lo ‘trọn gói’ như: thủ tục sang Trung Quốc, chăm sóc và khám thai định kỳ, sinh con tại các cơ sở y tế cũng như hợp thức hoá hồ sơ cho đứa trẻ được sinh ra.

Đầu năm 2019, Trang cùng chồng là Lê Văn Sô (SN 1981, trú xã Hậu Lộc, huyện Can Lộc, Hà Tĩnh) sang Trung Quốc ở lại tỉnh Quảng Châu (Trung Quốc) để lao động. Tại đây, Trang đã từng mang thai hộ.

Sau khi từ Trung Quốc trở về, Trang lên mạng xã hội Facebook, Zalo, Wechat v.v. thành lập nhóm ‘Mth’, ‘Mang thai hộ’, ‘MTH7’ và cầu kết với Ông Thị Mai (SN 1993), trú phường Trung Lương, thị xã Hồng Lĩnh (tỉnh Hà Tĩnh) tìm và tuyển chọn những người phụ nữ khỏe mạnh, không có công ăn việc làm, cần tiền đưa sang Trung Quốc mang thai hộ và buôn bán bào thai để kiếm lời.

Những người này được Trang, Mai cầu kết với một số đối tượng ở Hà Nội, Cao Bằng đưa sang Campuchia rồi vào Trung Quốc hoặc qua các đường tiểu ngạch ở Cao Bằng vào thẳng Trung Quốc cấy phôi thai rồi đưa về Việt Nam dưỡng thai.

Thực trạng về mua bán người tại một số các địa phương điểm nóng miền Bắc và Bắc Trung Bộ

Quảng Ninh

Quảng Ninh có đường biên giới trên bộ và giáp biển với Trung Quốc nên tội phạm mua bán người lợi dụng để là nơi trung chuyển người (đặc biệt là phụ nữ và trẻ em) từ các địa phương khác đưa sang Trung Quốc với nhiều mục đích khác nhau nhưng chủ yếu là ép hành nghề mại dâm, ép lấy chồng, bóc lột sức lao động.

Tội phạm MBN nhắm vào những người có hoàn cảnh kinh tế khó khăn, có trục trặc về tình cảm, người dân ở khu vực vùng sâu, vùng xa, vùng miền núi như: Hoàn Bồ, Bình Liêu, Tiên Yên, Hải Hà, Ba Chẽ có sự thiếu hiểu biết về văn hóa, pháp luật để lừa bán.

Trong giai đoạn từ năm 2016-2020, các lực lượng chức năng của tỉnh Quảng Ninh đã tiếp nhận, xác minh 738 người, trong đó có 221 người được xác định là nạn nhân bị mua bán (16 nạn nhân nam, 205 nạn nhân nữ, 24 trẻ em dưới 16 tuổi, trong đó có cả trẻ sơ sinh). Năm 2019, Trung tâm CTXH tiếp nhận 8 nạn nhân là phụ nữ trong đường dây mang thai hộ vì mục đích thương mại.

Đối với công tác hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về, tất cả số nạn nhân 221 người và người thân có nhu cầu đều được bảo vệ an toàn và được hỗ trợ các chế độ theo quy định của pháp luật.

Cơ sở BTXH bảo trợ, chăm sóc và nuôi dưỡng 34 lượt/năm trẻ em bị mua bán trở về. Các em được hỗ trợ tư vấn tâm lý, khám chữa bệnh, bổ sung dinh dưỡng để ổn định sức khỏe, được đi học.

Đối với nạn nhân có hộ khẩu tại tỉnh Quảng Ninh, khi trở về lại cộng đồng được ngành LĐ-TB và XH phối hợp với chính quyền địa phương khảo sát nhu cầu, hướng dẫn làm hồ sơ đề nghị hỗ trợ khó khăn ban đầu, học nghề để ổn định cuộc sống và hoà nhập cộng đồng.

Có 3/7 nạn nhân làm hồ sơ đề nghị hỗ trợ khó khăn ban đầu và học nghề ổn định, số tiền hỗ trợ là 6 triệu đồng.

Hải Phòng

Trong giai đoạn từ năm 2016-2020, Cơ quan điều tra các cấp thành phố Hải Phòng khởi tố 10 vụ với 10 bị can về các tội MBN.

Tháng 8/2009, Vũ Hữu Bình, sinh năm 1990, cư trú thôn Hòa Nhất, xã Ngũ Đoan, huyện Kiến Thụy, TP Hải Phòng sang sinh sống, làm thuê tại tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc. Bình gặp và làm quen với chị N.T.H (sinh năm 1988) và N.T.T (sinh năm 1993) cùng trú tại xã Đồng Phúc, huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang. Do cần tiền nên Bình bàn với Phạm Thế Cường tìm người mua để bán hai nạn nhân. Cường đồng ý và liên lạc với Hoa và Hải (không xác định được lai lịch cụ thể) cũng đang sống ở tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc. Sau đó, Hải và Hoa thông báo đã tìm được người mua.

Ngày 28/11/2010, Bình vờ rủ hai nạn nhân đi chơi, sau đó đưa họ đến nhà trọ của Hải và Hoa và để họ ở đó. Hải và Hoa thông báo đã bán hai nạn nhân được hơn một vạn nhân dân tệ. Cường đưa cho Bình khoảng 2.000 – 3.000 NDT và Cường cũng nhận giống số tiền.

Mấy ngày sau, hai nạn nhân bị bán cho một người Trung Quốc và bị đưa vào một nhà hàng. H. đã bị ép bán dâm, còn T. thì phải ngồi tiếp khách chưa bị ép bán dâm. Ngày 30/12/2010, hai nạn nhân trốn được ra ngoài và về Việt Nam làm đơn trình báo. Sau khi phạm tội, Cường bỏ trốn, đến ngày 15/10/2019 bị bắt theo quyết định truy nã.

Ngày 24/4/2020, TAND thành phố Hải Phòng đã tuyên phạt bị cáo Cường tám năm sáu tháng tù về tội "Mua bán người". Phạt tiền bị cáo 5.000.000 đồng.

Nghệ An

Địa bàn tội phạm MBN thường hoạt động là các vùng nông thôn, miền núi thuộc địa bàn các huyện Quế Phong, Kỳ Sơn, Tương Dương, Con Cuông, Quỳnh Châu, Thanh Chương... (Nghệ An), đây là những nơi có trình độ dân trí thấp, người dân cả tin, kinh tế khó khăn, nhiều người thiếu việc làm.

Đa số người bị bán đều bị ép làm vợ, hoạt động mại dâm hoặc làm các công việc nặng nhọc tại Trung Quốc, Thái Lan bằng cả con đường hợp pháp và bất hợp pháp ngày càng nhiều.

Từ đầu năm 2020 đến tháng 6/2021, toàn tỉnh có 27 nạn nhân của tội phạm MBN, trong đó 25 nạn nhân đã được hỗ trợ tái hòa nhập tại địa phương.⁶

Hà Tĩnh

Trong giai đoạn từ năm 2016-2020, Cơ quan điều tra Công an tỉnh Hà Tĩnh đã khởi tố một vụ với ba bị can về tội MBN.⁷

Ngoài ra, từ năm 2016 – 2020, Phòng CSHS đã phối hợp với Phòng an ninh điều tra, công an các đơn vị phát hiện, bắt giữ, điều tra 27 vụ, 41 bị can về tội tổ chức, môi giới người khác trốn đi nước ngoài hoặc ở lại nước ngoài trái phép; một vụ một bị can về tội nhập cảnh trái phép.

Tháng 6/2016, Nguyễn Thành Trinh (1960) và Lê Xuân Kỳ (1970) đều trú tại xã Kỳ Phong, Kỳ Anh, Hà Tĩnh gọi điện liên hệ với Lô Thị Xuân Lý (1986) trú tại Thanh Sơn, Thanh Chương, Nghệ An đặt vấn đề nhờ Lý tìm một bé gái để Trinh và Kỳ đưa vào quán ăn (núp bóng hoạt động mại dâm) tại Kỳ Phong, Kỳ Anh để hoạt động mại dâm.

Lý đã tìm được bé K.K.N (2001) và lừa gạt nạn nhân rằng đi vào Hà Tĩnh làm việc tại quán ăn với mức lương cao nên nạn nhân đã tin và đi theo Lý đến TP Vinh, Nghệ An.

Tại đây, Lý đã gọi điện cho Trinh và Kỳ ra đón nạn nhân và trả cho Lý số tiền 5 triệu đồng.

Sau đó, Trinh và Kỳ đã đưa nạn nhân về quán ăn của mình tại Kỳ Phong, Kỳ Anh và ép buộc nạn nhân phải bán dâm.

Cơ quan CSĐT đã bắt giữ, khởi tố đối với 3 đối tượng trên về tội mua bán trẻ em, riêng Nguyễn Thành Trinh và Lê Xuân Kỳ bị khởi tố thêm tội hiếp dâm trẻ em.

Quảng Bình

Trong giai đoạn từ năm 2016-2020, các cơ quan tố tụng chưa phát hiện và xử lý vụ án nào về tội phạm MBN. Tuy nhiên trong những năm gần đây, số nạn nhân nghi bị mua bán và có nguy cơ bị mua bán đang có xu hướng gia tăng.

Theo thống kê của Bộ Chỉ huy Bộ đội biên phòng Tĩnh từ 2016 đến nay, có khoảng 252 trường hợp bị dụ dỗ đi làm việc tại những cơ sở nhạy cảm ở nước ngoài, vượt biên trái phép, kết hôn có yếu tố nước ngoài hay xuất cảnh trái phép đi lao động thời vụ tại các nước Trung Quốc, Đài Loan, Hàn Quốc, Úc, v.v.

Theo Sở LĐ-TB và XH Tĩnh, có khoảng 9.994 người di cư nước ngoài trong vòng ba năm trở lại đây, và có khoảng 1.702 người hết hợp đồng lao động nhưng bỏ trốn khỏi nơi làm việc, cư trú bất hợp pháp ở nước ngoài.

Toàn tỉnh có 129 trường hợp di cư trái phép sang Lào để làm ăn, 120 người đi lao động trái phép sang Anh trồng cây thuốc phiện bị trục xuất trở về, 300 phụ nữ hành nghề mại dâm và trẻ em bị lao động sớm. Địa bàn có số lượng người đi lao động ở nước ngoài nhiều nhất là huyện Bố Trạch và thành phố Đồng Hới.

Tháng 10/2019, vụ việc 39 nạn nhân Việt Nam bị mua bán và xuất cảnh trái phép chết trong container ở Anh, riêng Quảng Bình có ba nạn nhân (Đồng Hới một nạn nhân, Bố Trạch hai nạn nhân). Thủ đoạn lôi kéo các nạn nhân có nhu cầu xuất khẩu lao động với chi phí thấp, mức lương cao, thủ tục đơn giản, tổ chức xuất cảnh ra nước ngoài, sau đó bán để cưỡng bức lao động. Đây chính là những tiềm ẩn nguy cơ để tội phạm lợi dụng thực hiện hành vi MBN nhằm mục đích bóc lột tình dục, sức lao động và các mục đích khác.

252 trường hợp

bị dụ dỗ

1.702 người

bỏ trốn khỏi nơi làm việc

129 trường hợp

di cư trái phép

300 phụ nữ & trẻ em

hành nghề mại dâm và lao động sớm

Thực trạng về di cư lao động nước ngoài

? Tình hình người Việt Nam di cư lao động nước ngoài như thế nào?

Trong giai đoạn từ năm 2014-2019, mỗi năm Việt Nam có trên 100.000 người ra nước ngoài làm việc theo hợp đồng có thời hạn, hàng chục nghìn người du học, kết hôn với người nước ngoài.

năm 2014-2019
100.000
người ra nước ngoài

Theo Cục Quản lý lao động ngoài nước thuộc Bộ LĐ-TB và XH, trong năm 2019: 152.530 lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài (trong đó có 54.700 lao động nữ), chủ yếu sang **Nhật Bản** (82.703 người), **Đài Loan** (54.480 người), **Hàn Quốc** (7.215 người).

năm 2019
152.530
lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài

Tuy nhiên, khi dịch Covid-19 bùng phát, từ năm 2020 đến nay, số lượng lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài đã giảm một nửa, một số thị trường tiếp nhận nhiều lao động Việt Nam như Đài Loan, Nhật Bản, Hàn Quốc giảm đáng kể, thậm chí ở một số thị trường Trung Đông đã dừng hẳn tiếp nhận lao động như: Các tiểu vương quốc Ả Rập, Ả Rập Xê Út, Libya, Israel, Algeria và Malaysia, Macao.

Sáu tháng đầu năm 2021, có hơn 40 nghìn lao động đi làm việc ở nước ngoài (trong đó lao động nữ là 14.859 người). Riêng trong tháng 6, số lượng lao động đi làm việc ở nước ngoài giảm mạnh do hai thị trường chủ yếu tiếp nhận số lượng lớn lao động Việt Nam dừng nhập cảnh đối với lao động nước ngoài, trong đó lao động Việt Nam (Nhật Bản dừng từ 15/1/2021, Đài Loan dừng từ 19/5/2021 và thông báo tiếp tục tạm dừng nhập cảnh cho đến hết 12/7/2021).

năm 2021
40 nghìn
lao động đi làm việc ở nước ngoài

Trong thời gian đại dịch, số lượng người di cư theo các kênh chính thống giảm. Trong khi đó, tình trạng di cư trái phép vẫn diễn biến phức tạp mặc dù kiểm soát biên giới và các biện pháp hạn chế nhập cảnh đã được tăng cường.

Các yếu tố thúc đẩy di cư

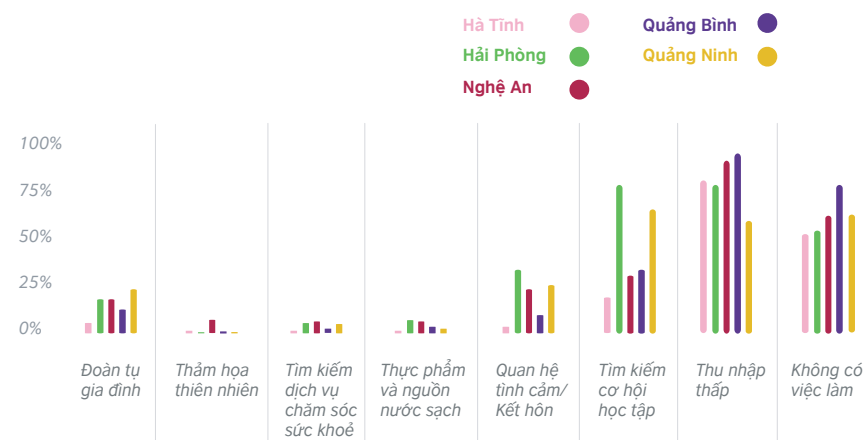
? Các yếu tố thúc đẩy nào khiến người dân di cư?

Theo Khảo sát về tình hình MBN và di cư an toàn thực hiện bởi Pacific Links Foundation và Hội đồng Anh tại năm tỉnh Hải Phòng, Hà Tĩnh, Nghệ An, Quảng Bình, Quảng Ninh^a năm 2021, có ba nguyên nhân chính khiến người địa phương quyết định di cư, bao gồm:

Bên cạnh đó, người tham gia khảo sát tại Quảng Ninh cho rằng “Thích thử thách, điều mới mẻ” cũng là yếu tố khiến người tại địa phương quyết định di cư (41%).

Yếu tố thúc đẩy di cư tại năm tỉnh

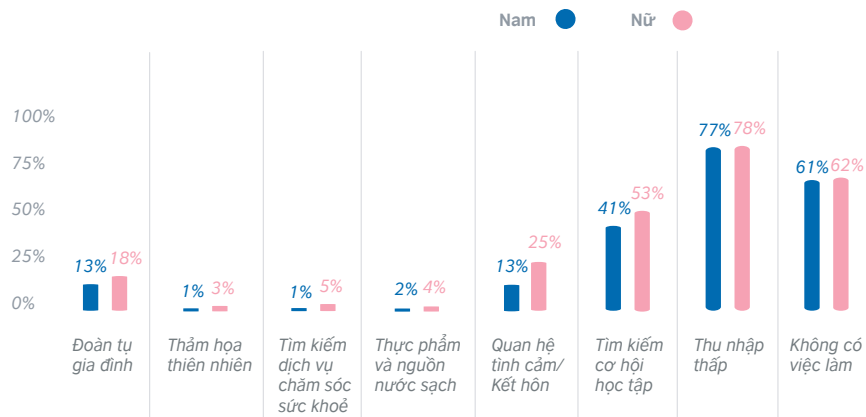

Biểu đồ 1: Yếu tố thúc đẩy di cư tại năm tỉnh (N=521)

Tỉnh	Thu nhập thấp	Không có việc làm	Tìm kiếm cơ hội học tập
Hà Tĩnh	78%	50%	26%
Hải Phòng	76%	51%	76%
Nghệ An	87%	65%	35%
Quảng Bình	90%	73%	35%
Quảng Ninh	54%	65%	62%

Bảng 1: 3 yếu tố chính thúc đẩy di cư tại 5 tỉnh (N=521)

Yếu tố thúc đẩy di cư theo giới

Biểu đồ 2: Yếu tố thúc đẩy di cư theo giới (N=521)

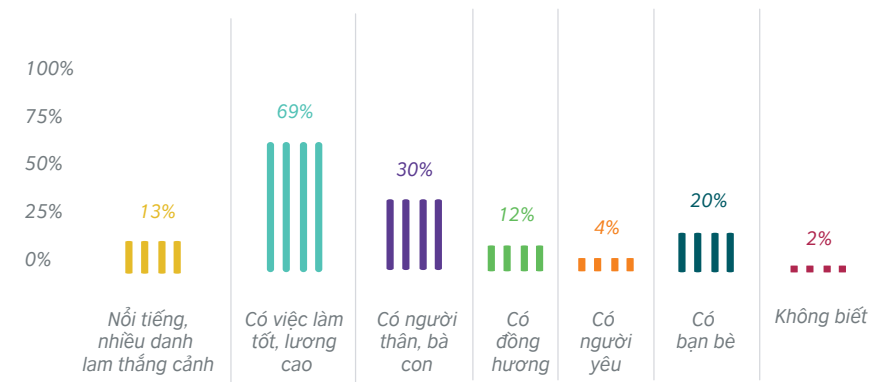
? Các yếu tố thu hút nào khiến người dân di cư đến nơi mới?

- o Có nhiều cơ hội việc làm.
- o Có nền giáo dục tốt.
- o Có những tiêu chuẩn sống tốt, an sinh xã hội.
- o Có cuộc sống hoà bình và an toàn.
- o Có sự tự do tôn giáo và chính trị.

Theo Khảo sát về tình hình MBN và di cư an toàn thực hiện bởi Pacific Links Foundation và Hội đồng Anh⁹, lý do chính để người dân tại địa phương chọn địa điểm di cư bao gồm:

- o Việc làm tốt, lương cao.
- o Có người thân hoặc bà con sống tại đó.
- o Có bạn bè để di cư.

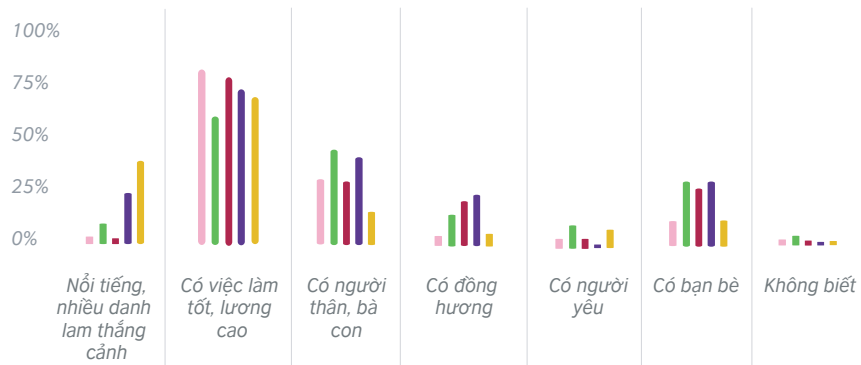
Lý do chọn địa điểm di cư tại năm tỉnh

Biểu đồ 3: Lý do chọn địa điểm di cư tại năm tỉnh (N=521)

So sánh lý do chọn địa điểm di cư tại năm tỉnh

Hải Phòng ● Quảng Ninh ●
Nghệ An ●

Biểu đồ 4: So sánh lý do chọn địa điểm di cư tại năm tỉnh (N=521)

? Hành trình của người Việt Nam di cư trái phép sang các nước Châu Âu như thế nào?

Theo báo cáo của Pacific Links Foundation, các tuyến di cư trái phép của người Việt Nam sang các nước châu Âu, và hầu hết đích đến là Vương quốc Anh như sau:

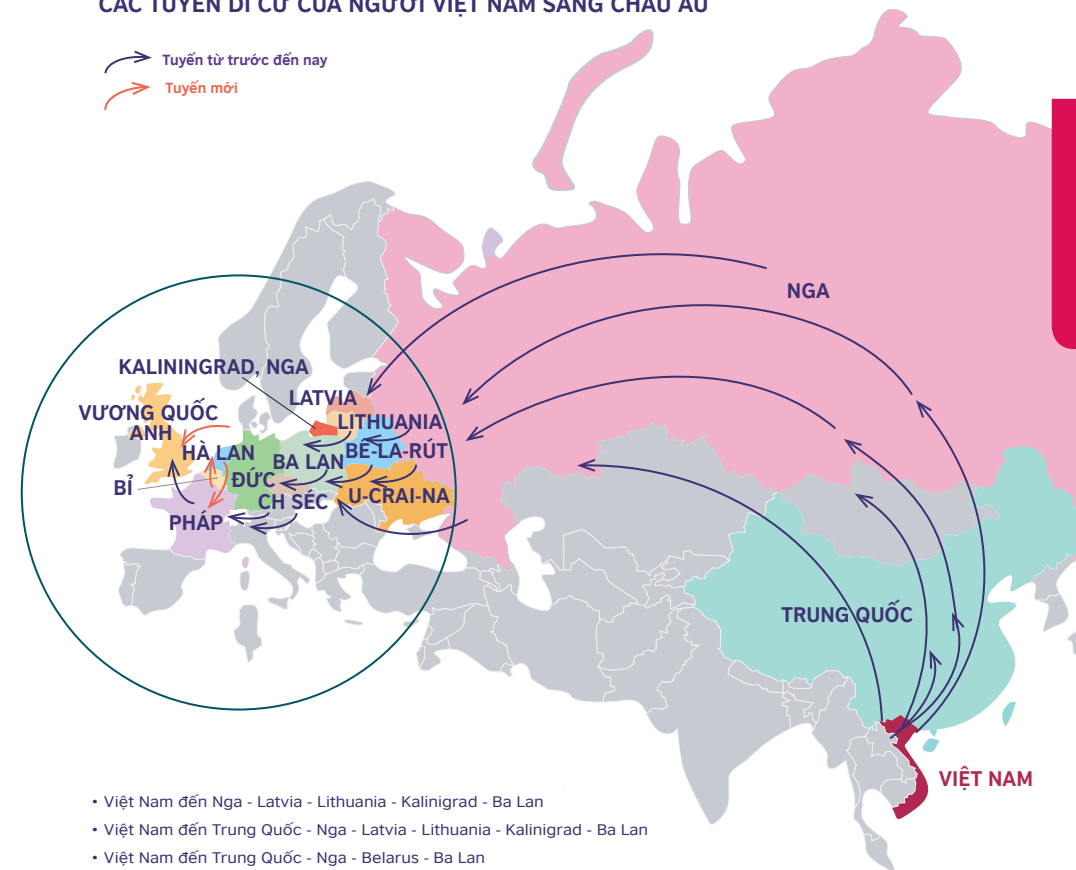
- o Từ Việt Nam sang Nga, Latvia, Lithuania, Kaliningrad và Ba Lan.
- o Từ Việt Nam sang Trung Quốc, Nga, Latvia, Lithuania, Kaliningrad và Ba Lan.
- o Từ Việt Nam sang Nga, Belarus/ U-crai-na, Ba Lan.
- o Từ Ba Lan đến Cộng Hoà Séc, Đức, Pháp, Vương quốc Anh.
- o Từ Bỉ đến Hà Lan, về lại Pháp để sang Vương quốc Anh.
- o Từ Việt Nam sang Malaysia, Pháp.
- o Từ Việt Nam sang Hàn Quốc, vào Nga.
- o Từ Việt Nam sang Thổ Nhĩ Kỳ, sau đó đi đường bộ sang Hy Lạp, vào các nước Đông Âu.
- o Từ Việt Nam đi đến Châu Phi, vào Tây Ban Nha, Pháp.
- o Từ Việt Nam đi đến Peru, Bra-xin, Cộng hòa Dominica, Chile, vào Tây Ban Nha, Pháp.

Một số quốc gia ở Châu Âu như Pháp, Đức cũng là đích đến của người Việt di cư trái phép. Nhưng nếu họ không có việc làm, không có giấy tờ tùy thân, họ thường chọn đi sang Vương quốc Anh để mong có việc làm tốt hơn.

Precarious Journeys 2019 ASI, ECPAT UK và PACIFIC LINKS FOUNDATION

CÁC TUYẾN DI CƯ CỦA NGƯỜI VIỆT NAM SANG CHÂU ÂU

→ Tuyến từ trước đến nay
→ Tuyến mới

- Việt Nam đến Nga - Latvia - Lithuania - Kaliningrad - Ba Lan
- Việt Nam đến Trung Quốc - Nga - Latvia - Lithuania - Kaliningrad - Ba Lan
- Việt Nam đến Trung Quốc - Nga - Belarus - Ba Lan
- Việt Nam đến Nga - Belarus - Ba Lan
- Việt Nam đến Trung Quốc - Nga - Ucraina - Ba Lan
- Việt Nam đến Nga - Ucraina - Ba Lan
- Ba Lan đến CH Séc - Đức - Pháp - Vương quốc Anh
- Ba Lan đến CH Séc - Đức - Pháp
- Bỉ đến Hà Lan và về lại Pháp
- Hà Lan đến Vương quốc Anh

* Đây không phải là những tuyến di cư duy nhất.

Người có nguy cơ trở thành nạn nhân có thể sẽ bị đưa qua bất cứ tuyến nào.

? Họ được vận chuyển như thế nào trong suốt hành trình đến 'miền đất hứa'?

Tùy theo dịch vụ mà người di cư chọn và trả, đường dây MBN và đưa người di cư trái phép sẽ sắp xếp và vận chuyển:

Đi bằng đường hàng không
Từ Việt Nam bay thẳng đến Nga/Đức/Pháp/Vương quốc Anh bằng visa du lịch, thăm thân, du học, lao động ở nước ngoài.

Đi bằng đường bộ
Từ Việt Nam sang Trung Quốc rồi sang Nga.
Từ Việt Nam sang Campuchia/Lào rồi sang các nước khác để vào Nga hoặc các nước Đông Âu.

Đi bằng rừng từ Nga sang các nước Đông Âu khác như: Belarus, U-crai-na, v.v.

Đi bằng container từ Pháp/ Bỉ/ Hà Lan sang Vương quốc Anh.

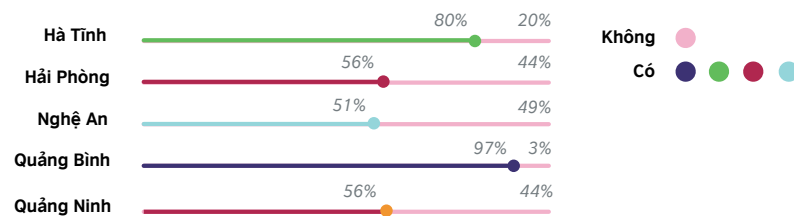
Đi bằng thuyền phao từ Pháp sang Vương quốc Anh.

Trước khi vụ việc 39 người Việt chết trong container đông lạnh tại Anh vào năm 2019, và biên giới Anh và Pháp kiểm soát chặt chẽ hơn, tội phạm MBN thường vận chuyển người từ các nước Châu Âu sang Vương quốc Anh bằng đường bộ (giấu trong thùng hàng, cabin của xe container). Sau đó và đến hiện nay, họ chuyển sang vận chuyển người bằng thuyền phao ở dọc eo biển Manche để sang Vương quốc Anh.

? Người địa phương có biết đến những trung tâm GTVL tại địa phương không?

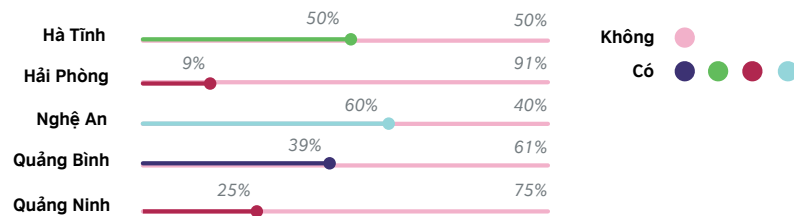
Theo Khảo sát về tình hình MBN và di cư an toàn thực hiện tại năm tỉnh, tỷ lệ người tham gia khảo sát biết đến trung tâm GTVL tại địa phương chỉ chiếm hơn một nửa và tìm đến những đơn vị này cũng tương đối ít.

Tỷ lệ người biết TTGTVL tại địa phương

Biểu đồ 11: Tỷ lệ người biết Trung tâm GTVL tại địa phương (N=521)

Tỷ lệ người đến TTGTVL tìm việc

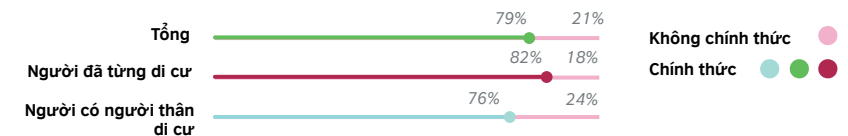
Biểu đồ 12: Tỷ lệ người tìm đến Trung tâm GTVL tại địa phương để tìm việc (N=340)

? Điều gì làm cho họ chọn đi lao động nước ngoài theo kênh không chính thức?

Theo Khảo sát về tình hình MBN và di cư an toàn thực hiện bởi Pacific Links Foundation và Hội đồng Anh¹⁰ năm 2021, trong số người đã từng di cư và người có người thân di cư tham gia khảo sát, có 21% lựa chọn hình thức di cư không chính thức. Lý do chính dẫn đến quyết định này vì:

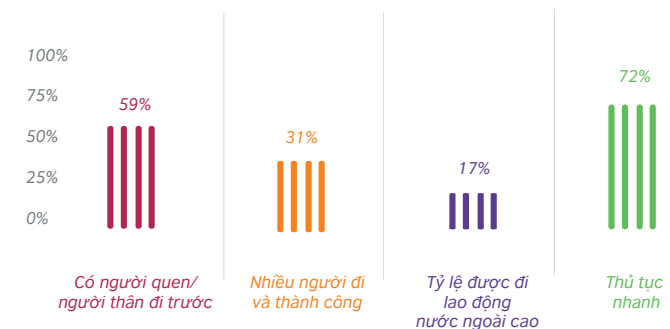
- o Thủ tục nhanh.
- o Có người quen hoặc người thân đi trước.
- o Nhiều người đi và thành công.

Hình thức di cư

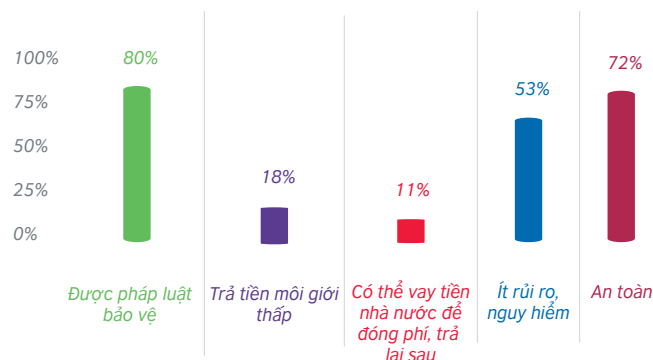
Biểu đồ 5: Hình thức di cư (N=130)

Lý do chọn hình thức di cư không chính thức

Biểu đồ 6: Lý do chọn hình thức di cư không chính thức (N=29)

Lý do chọn hình thức di cư chính thức

Biểu đồ 7: Lý do chọn hình thức di cư chính thức (N=112)

Thay vì chọn con đường bất hợp pháp với mức phí đắt đỏ của những kẻ môi giới và đường dây MBN, người lao động có thể chọn con đường đi hợp pháp với mức phí thấp hơn và an toàn hơn, được pháp luật Việt Nam và pháp luật nước sở tại, các hiệp hội ngành nghề bảo vệ.

? Hộ trả bao nhiêu tiền cho chuyến đi sang Châu Âu hoặc sang Vương quốc Anh?

Theo Khảo sát về tình hình MBN và di cư an toàn thực hiện tại 5 tỉnh, tỷ lệ người tham gia khảo sát biết đến trung tâm GTVL tại địa phương chỉ chiếm hơn một nửa và tìm đến những đơn vị này cũng tương đối ít.

- Dao động từ 20.000 Đô la Mỹ (mỗi chặng) đến hơn 45.000 Đô la Mỹ. Tùy theo “dịch vụ” mà gia đình/người di cư chọn để đi. Ví dụ: dạng ‘VIP’, ‘cổ’, v.v.
- Cách thức trả: theo mỗi chặng hoặc trả một lần.
- Giá trung chuyển từ nước này sang một nước khác bên trong Châu Âu hoặc sang Vương Quốc Anh từ 5.000 - 20.000 Đô la Mỹ.

VIP – Đường dây sắp xếp người di cư trái phép vào trong thùng hàng/cabin container chở hàng sang Vương quốc Anh.
Cổ – Tự mình chạy theo container và nhảy lên chui vào bên trong, nhưng dễ nhầm container chở hàng sang nước khác.

? Điều gì làm cho họ không kể cho bạn bè hay người thân về hành trình của họ?

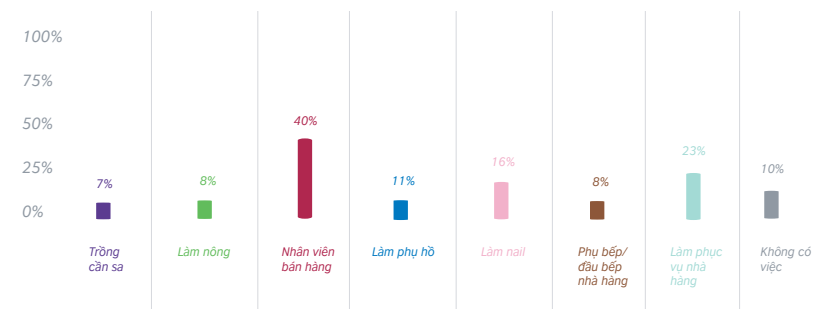
- o Sợ gia đình lo lắng.
- o Xấu hổ, mất mặt vì thất bại.
- o Bị đe dọa không được kể cho ai.
- o Lo cho sự an toàn của gia đình ở Việt Nam.

Nhiều gia đình không biết những sự khó khăn nguy hiểm đến tính mạng của con cái mình trong suốt hành trình đi ‘trời Âu’ hoặc biết nhưng không nói cho ai biết. Do đó, nhiều gia đình khác lại cứ tiếp tục bỏ số tiền lớn cho con đi với mong ước ‘đổi đời’ nơi xứ người.

? Họ thường làm công việc gì ở các nước Châu Âu/ Vương quốc Anh trong tình trạng di cư trái phép?

- o Nhân viên bán hàng.
- o Làm việc trong nhà hàng.
- o Làm trong tiệm nails.
- o Làm việc tại các công trường xây dựng.
- o Vận chuyển hoặc mua bán thuốc lá lậu, ma túy, v.v.
- o Trồng cần sa.

Công việc khi di cư nước ngoài

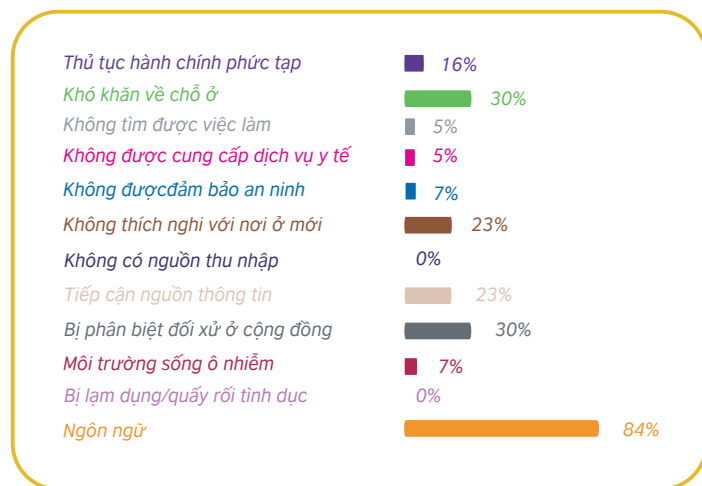
Biểu đồ 8: Công việc khi di cư nước ngoài (N=73)¹¹

Không giấy tờ, nhập cư trái phép nên đa phần họ phải lao động ‘chui’, mức lương thấp không như được hứa hẹn, và làm nhiều giờ hơn, bệnh tật thì tự mua thuốc chữa, sống trong lo sợ vì có thể bị bắt và trục xuất bất cứ lúc nào.

? Các nguy cơ/rủi ro của người Việt Nam khi di cư lao động nước ngoài trái phép là gì?

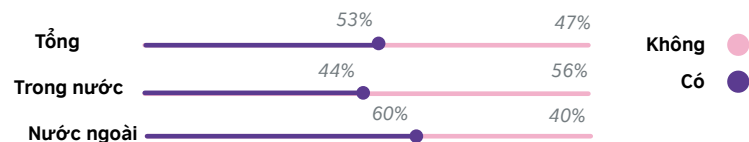
Trong quá trình di cư, người Việt Nam sẽ gặp phải rất nhiều khó khăn. Theo chia sẻ của người đã từng di cư tại 5 tỉnh, khó khăn lớn nhất là về ngoại ngữ (84%), tiếp đến là bị phân biệt đối xử và chỗ ở (30%), không thích nghi được nơi mới và tiếp cận nguồn thông tin (23%).

Tỷ lệ người di cư gặp khó khăn tại nơi di cư

Biểu đồ 9: Tỷ lệ người di cư gặp khó khăn tại nơi di cư (N=130)¹²

Khó khăn gặp phải khi di cư ở nước ngoài

Biểu đồ 10: Khó khăn gặp phải của người từng di cư nước ngoài (N=44)¹³

Với những khó khăn như trên, cùng với những yếu tố được liệt kê dưới đây khiến người di cư, đặc biệt là người di cư trái phép gặp rất nhiều rủi ro.

Không tìm hiểu thông tin về mức lương, chi phí sinh hoạt, nhà ở tại nước sẽ đến nên dễ dàng sập bẫy những lời 'quảng cáo' của kẻ buôn người.

Không hiểu biết về văn hoá, phong tục tập quán và luật pháp của nước đến, không biết ngoại ngữ để giao tiếp hay trình bày khi cần giúp đỡ.

Vay một số tiền rất lớn để trả cho chuyến đi 'đổi đời' nơi 'miền đất hứa' để gánh một khoản nợ lớn.

Trở thành người cư trú bất hợp pháp, bị bắt giam, phạt tiền và bị trục xuất nếu bị phát hiện.

Không được pháp luật nước sở tại bảo hộ.

Không tìm được việc làm, hoặc có việc làm nhưng thu nhập không đảm bảo, không có chế độ bảo hiểm, hoặc thậm chí bị bóc lột sức lao động, bị bóc lột tình dục.

Bỏ mạng nơi xứ người.

Vì vậy, họ rất dễ trở thành nạn nhân của MBN, bị cưỡng bức lao động, nhưng lại không được luật pháp nước sở tại thừa nhận và bảo vệ.

HÀNH ĐỘNG

Bảo vệ bản thân và người xung quanh

Thông tin liên lạc

Đường dây nóng về phòng,
chống mua bán người

? Khi phát hiện hoặc nghi ngờ hiện tượng MBN, mình sẽ trình báo cho ai?

- o Công an xã, huyện gần nhất
- o Bộ đội biên phòng, cảnh sát biển
- o Ủy ban Nhân dân cấp xã, hoặc các cơ quan đoàn thể địa phương
- o Các tổ chức hỗ trợ nạn nhân gần nhất
- o Gọi 111 – Đường dây nóng về phòng, chống MBN
- o Gọi 113 – Cảnh sát Việt Nam
- o Gọi 069 234 8560 – Cục Cảnh sát hình sự
- o Gọi 098 848 8000 – Điện thoại/Zalo hỗ trợ phòng, chống MBN của Pacific Links Foundation

? Nếu mình đang sống ở nước ngoài và cần sự hỗ trợ, mình sẽ liên lạc ở đâu?

- o Cơ quan đại diện Việt Nam hoặc Đại sứ quán Việt Nam ở nước sở tại
- o Gọi +84 981 848 484 – Tổng đài Bảo hộ công dân Việt Nam tại nước ngoài.
- o Gọi +84 988 488 000 – Điện thoại/Zalo hỗ trợ phòng, chống MBN của Pacific Links Foundation

CÁCH GỌI ĐIỆN TỪ NƯỚC NGOÀI

SỐ ĐIỆN THOẠI DI ĐỘNG

00 + Mã quốc gia + Số điện thoại (bỏ đi số 0 đầu tiên)

Ví dụ: gọi tổng đài bảo hộ công dân Việt Nam, bấm: 00 84 981 848 484

SỐ ĐIỆN THOẠI CỐ ĐỊNH

00 + Mã quốc gia + Mã vùng + Số điện thoại (bỏ đi số 0 đầu tiên)

Ví dụ: gọi số điện thoại để bàn ở TP. HCM, bấm: 00 84 28 3*****

MỘT SỐ LƯU Ý

Bạn nên mua SIM điện thoại tại nước sẽ đến. Vì SIM điện thoại mang từ Việt Nam sẽ không hoạt động ở nước ngoài.

Bạn nên có điện thoại thông minh để sử dụng các ứng dụng nghe, gọi, nhắn tin miễn phí: Facebook, Viber, Skype, Whatsapp, v.v.

Kiến thức, kỹ năng cần trang bị

? Làm thế nào để bảo vệ bản thân trước nạn MBN và di cư an toàn?

Bạn cần tìm hiểu và trang bị cho chính mình về:

Kiến thức về nạn mua bán người

Thông tin về kênh tuyển dụng lao động

Thông tin về công việc được giới thiệu

Thông tin về luật, chính sách và các thủ tục giấy tờ của nước sẽ đến

Thông tin về mức sống, mức lương trung bình, chi phí sinh hoạt, văn hoá, ngôn ngữ, dịch vụ y tế, v.v.

Thông tin về chi phí giới thiệu/môi giới việc làm

Quản lý chi tiêu hiệu quả

? Nếu có nhu cầu tìm việc làm, mình nên tìm ở đâu?

Bạn có thể tìm đến:

- o Trung tâm giới thiệu việc làm (GTVL) trực thuộc Sở hoặc Phòng LĐ-TB và XH tại địa phương.
- o Sàn giao dịch việc làm do trung tâm GTVL của địa phương tổ chức.
- o Các nhà máy/xí nghiệp tại địa phương đang tuyển dụng lao động.
- o Các công ty/doanh nghiệp GTVL được cấp phép bởi Bộ hoặc Sở LĐ-TB và XH, hoặc Cục quản lý lao động ngoài nước. (Tham khảo tại Phụ lục)

? Làm sao để nhận biết công ty GTVL đáng tin cậy?

Bạn cần tìm hiểu thông tin bằng cách đặt các câu hỏi:

- o Công ty/doanh nghiệp này có thuộc Sở LĐ-TB và XH không?
- o Công ty hay doanh nghiệp này có trong danh sách được Cục quản lý lao động ngoài nước phê duyệt không?
- o Họ có giấy phép kinh doanh không?
- o Có website và địa chỉ, thông tin liên lạc rõ ràng không?
- o Có bù trừ trả phí mỗi giới việc làm không?
- o Nếu có, các khoản phí nào và bao nhiêu?
- o Nhà máy hay xí nghiệp đang tuyển lao động có thật không?
- o Cộng đồng mạng nói gì về công ty này?

Bạn có thể đến trực tiếp văn phòng của công ty để tìm hiểu.

? Làm sao để nhận biết công ty/doanh nghiệp GTVL có dấu hiệu lừa đảo?

Bạn có thể để ý tới một hay nhiều dấu hiệu sau:

- o Cảm giác và quan sát ban đầu của bạn khi đến công ty như: khá sơ sài, thiếu thốn, tồi tàn, quá ít nhân sự, thiết bị làm việc, biển hiệu.
- o Công ty không có hồ sơ pháp lý rõ ràng, không thấy thông tin của công ty trên các website của cơ quan đăng ký kinh doanh hoặc Bộ LĐ-TB và XH.
- o Nội dung tư vấn không rõ ràng, đặt ra nhiều lợi ích hơn thực tế, điều kiện đơn giản, và đưa ra chi phí thấp để mê hoặc người lao động.
- o Không ký hợp đồng dịch vụ hoặc hợp đồng sơ sài, yêu cầu chuyển tiền ngay mà không ký kết biên nhận hoặc không tư vấn quy trình làm việc.
- o Không có quy trình đào tạo cụ thể cho người lao động.

? Cần tìm hiểu các thông tin nào khi được ai đó giới thiệu công việc?

Bạn cần tìm hiểu thông tin:

Về nhà máy/xí nghiệp nơi mình sẽ vào làm

- o Tên, địa chỉ, website của nhà máy/xí nghiệp.
- o Nhà máy/xí nghiệp có giấy phép kinh doanh không?
- o Họ có ký hợp đồng lao động với người lao động không?
- o Họ có đóng bảo hiểm xã hội cho người lao động không?

Về công việc

- o Công việc cụ thể.
- o Mức lương, tiền thưởng, tiền thuế, thời gian trả lương.
- o Số giờ làm việc mỗi ngày/tuần.
- o Chế độ trợ cấp khi tăng ca hoặc làm việc ngoài giờ; nghỉ phép; chế độ bảo hộ lao động.
- o Thời gian thử việc.
- o Các giấy tờ cần có khi nộp hồ sơ.
- o Các rủi ro có thể gặp phải trong công việc.

? Cần biết các thông tin nào trước khi đi lao động ở trong nước?

Bạn cần chuẩn bị:

- o Xác định mục đích và mục tiêu của bạn.
- o Tìm hiểu nơi bạn sẽ đến về: văn hoá, phong tục tập quán, phương tiện đi lại, chỗ ở, dịch vụ y tế, mức sống, các chi phí sinh hoạt khác, các rủi ro có thể gặp phải.
- o Tìm hiểu về cơ hội việc làm: công ty giới thiệu việc làm, nhà máy hay xí nghiệp đang tuyển lao động.
- o Chuẩn bị giấy tờ tùy thân, tiền, mở tài khoản ngân hàng, ghi chép thông tin liên lạc với người thân.
- o Thông báo tạm trú tạm vắng với chính quyền địa phương nơi đi và đến.
- o Ghi chép số điện thoại của công an, chính quyền địa phương.
- o Tải ứng dụng hỗ trợ di cư an toàn cho người lao động: ứng dụng PAXU®.

Chỉ ký Hợp đồng lao động khi bạn đã đọc và hiểu rõ nội dung.

Không nên tin vào các thỏa thuận hoặc cam kết bằng miệng mà không có trong Hợp đồng lao động.

PAXU® – Ứng dụng cho người lao động

Phát triển bởi Pacific Links Foundation

? Ứng dụng PAXU® có lợi ích gì cho người lao động?

PAXU giúp:

- o Kiểm soát các khoản thu chi.
- o Tính toán khả năng vay hoặc trả nợ.
- o Tính toán phí dịch vụ giới thiệu việc làm (phí môi giới).
- o So sánh sức mua tương đương giữa nơi bạn đang sống và nơi sẽ đến.
- o So sánh mức sống giữa nơi bạn đang sống và nơi sẽ đến.
- o So sánh mức lương cơ bản ở nơi sẽ đến và mức lương mà người lao động được hứa trả.
- o Cung cấp các thông tin và cập nhật tin tức hàng ngày liên quan đến người lao động.
- o Kết nối và chia sẻ giữa người dùng.

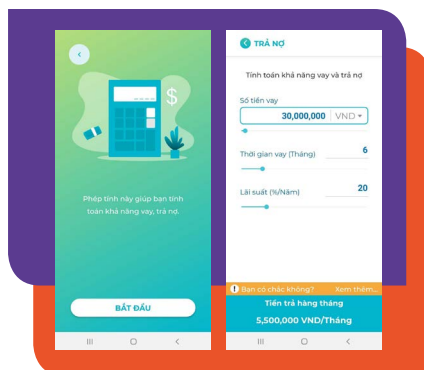
? Mình muốn tải ứng dụng PAXU® thì bằng cách nào?

Bạn vào Google Play Store và tìm PAXU® hoặc quét mã QR dưới đây để tải ứng dụng về máy điện thoại.

? Lương mình 5 triệu, mình dự định vay 30 triệu với lãi suất 20%/năm, trả trong vòng 6 tháng để mua 01 chiếc xe máy. Mình có nên vay không?

- o Không nên vay. Thu nhập của bạn không đủ để trả nợ, vì mỗi tháng bạn phải trả cho người cho vay 5.5 triệu đồng.
- o Mức lãi suất quá cao so với Ngân hàng.

Khi muốn vay/mượn tiền, bạn cần cân nhắc:

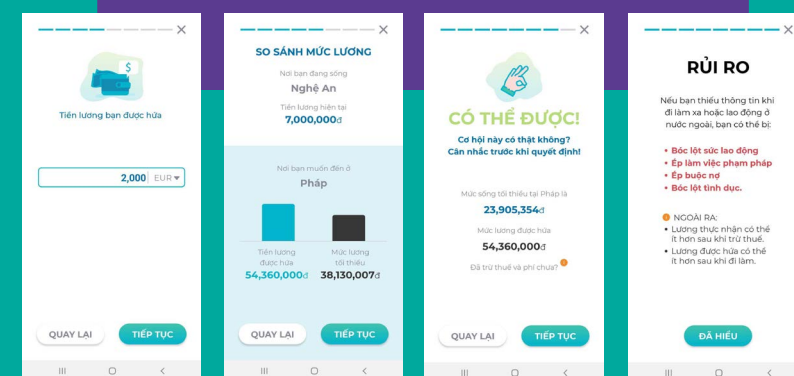
- o Thu nhập hiện tại có khả năng để trả nợ hay không?
- o Lãi suất là bao nhiêu?
- o Thời gian sẽ trả hết tiền là bao nhiêu?

Để tính toán tốt hơn khả năng vay, trả nợ, bạn có thể truy cập chức năng Phép tính: Trả nợ của ứng dụng PAXU

? Một người quen giới thiệu cho mình một công việc làm tại quán ăn tại Pháp, họ hứa sẽ trả 2.000 Euro một tháng, không cần biết tiếng Pháp. Liệu mức lương đó có thật không?

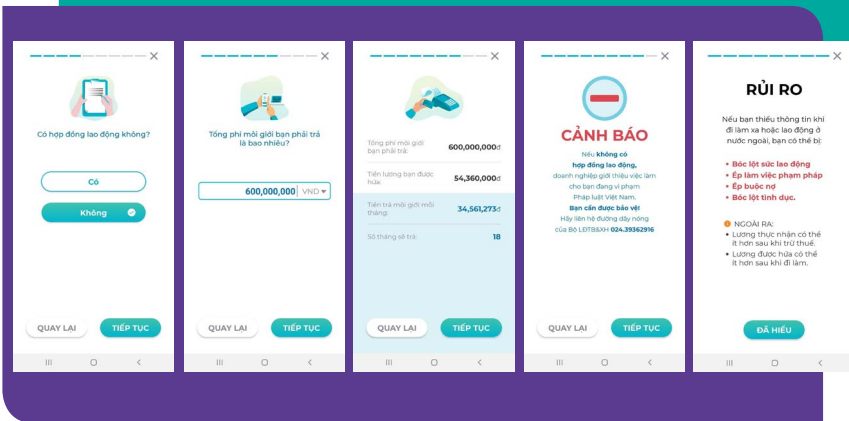
- o Không thực tế. Mức lương trung bình của một người lao động ở Pháp có HDLD khoảng hơn 38 triệu đồng, mức lương bạn được hứa 2.000 Euro, tương đương hơn 54 triệu đồng¹⁴.
- o Mức lương bạn được hứa đã trừ các khoản thuế thu nhập, phí BHXH chưa?

Tại Điều 6, Luật số 69/2020/QH14, NLD phải thực hiện nghĩa vụ nộp thuế thu nhập theo quy định của pháp luật Việt Nam, pháp luật của nước tiếp nhận người lao động. Nếu bạn đi lao động ở nước ngoài mà không ký HDLD và đóng các khoản thuế, phí theo quy định, bạn có thể sẽ không được pháp luật bảo vệ, không hưởng được các dịch vụ dành cho người lao động, và sẽ đối mặt với các rủi ro, khó khăn như bị ép làm các công việc phạm pháp, bị bóc lột lao động, bóc lột tình dục khi cư trú và lao động trái phép. không hưởng được các dịch vụ dành cho người lao động, và sẽ đối mặt với các rủi ro, khó khăn như bị ép làm các công việc phạm pháp, bị bóc lột lao động, bóc lột tình dục khi cư trú và lao động trái phép.

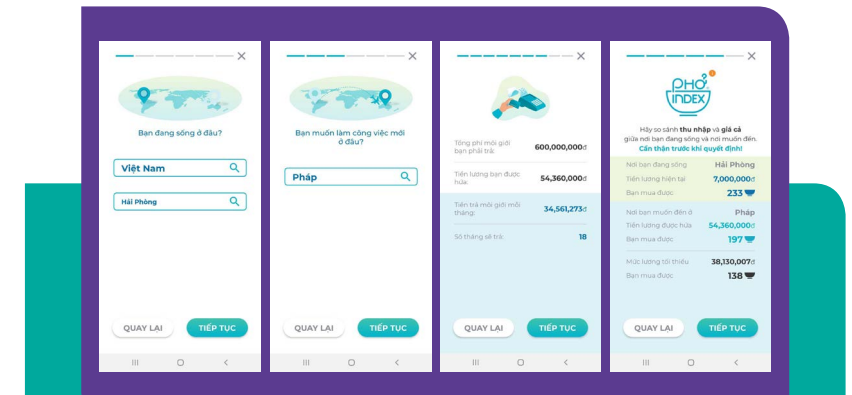
? Một người quen giới thiệu cho mình một công việc làm tại quán ăn ở Pháp, với mức lương được hứa 2.000 Euro mỗi tháng, không có HĐLĐ. Họ bảo mình trả 600 triệu cho chuyến đi. Mình dự định sẽ vay. Mình sẽ làm trong bao lâu để có thể trả hết 600 triệu đó?

- o Mức lương trung bình của một người lao động ở Pháp có HĐLĐ khoảng hơn 38 triệu đồng, mức lương bạn được hứa 2.000 Euro, tương đương hơn 54 triệu đồng. Bạn không ký HĐLĐ, liệu bạn có được trả đúng mức lương đó không?
- o Mức lương bạn được hứa đã trừ các khoản phí và thuế chưa?
- o Với số tiền bạn định vay 600 triệu để trả cho chuyến đi, mỗi tháng bạn phải để riêng ra hơn 34 triệu đồng, trong vòng 18 tháng mới trả hết số tiền đã vay.

? Một người quen giới thiệu cho mình một công việc làm tại tiệm ăn ở Pháp, họ hứa sẽ trả 2.000 Euro một tháng, không có HĐLĐ. Giá cả bên đó thế nào? Liệu mình có đủ sống với mức lương đó không?

- o Ở Hải Phòng, với mức lương 7 triệu đồng một tháng, bạn có thể mua được 233 bát (tô) phở. Còn với mức lương hơn 54 triệu đồng ở Pháp mà bạn được hứa, bạn có thể mua 197 bát (tô). Nhìn mức lương cao ở Pháp cao nhưng giá cả cao gấp nhiều lần so với ở Việt Nam¹⁵.
- o Mức lương trung bình của một người lao động ở Pháp có HĐLĐ khoảng hơn 38 triệu đồng, mức lương bạn được hứa 2.000 Euro, tương đương hơn 54 triệu đồng. Không thực tế.

Các chức năng Phép tính trong ứng dụng PAXU là công cụ hữu hiệu hỗ trợ bạn cân nhắc kỹ càng trước quyết định di cư, với các yếu tố:

- o So sánh mức sống tối thiểu tại nơi đi và nơi đến
- o So sánh mức lương hiện tại của bạn, mức lương được hứa và mức lương thực tế tại nơi đến
- o Mức phí giới thiệu việc làm (phí môi giới)
- o Đưa ra cảnh báo và rủi ro trong nhiều trường hợp khác nhau

? Cần biết các thông tin nào trước khi đi lao động ở nước ngoài?

- Bạn cần chuẩn bị:
- o Xác định mục đích và mục tiêu của bạn.
 - o Chọn ngành nghề phù hợp.
 - o Tìm hiểu nơi bạn sẽ đến về: văn hoá, phong tục tập quán, ngôn ngữ, phương tiện đi lại, chỗ ở, dịch vụ y tế, mức sống, các chi phí sinh hoạt khác, các rủi ro có thể gặp phải.
 - o Tìm hiểu và chuẩn bị giấy tờ theo quy định pháp luật tại nơi đến; các quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động ở nước ngoài theo hợp đồng.
 - o Kiểm tra tính pháp lý của công ty hay doanh nghiệp giới thiệu việc làm và nhà máy/xí nghiệp đang tuyển lao động.
 - o Mở tài khoản ngân hàng để nhận lương, gửi tiền về gia đình, giao dịch mua bán.
 - o Giữ cẩn thận và luôn mang bên mình hộ chiếu, thị thực; không đưa bản gốc giấy tờ tùy thân cho bất kỳ ai; để lại bản sao các giấy tờ quan trọng cho người thân mà bạn tin tưởng ở nhà giữ hộ.
 - o Ghi chép hoặc thuộc lòng số điện thoại của người thân, Đại sứ quán Việt Nam, Tổng đài bảo hộ công dân Việt Nam ở nước ngoài, các tổ chức hỗ trợ người di cư hoặc người lao động.
 - o Mua sim điện thoại tại nước sẽ đến; tải, cài đặt và phải nhớ mật khẩu của các ứng dụng: Facebook, Zalo, Viber, Skype, Whatsapp, Email để gọi, nhắn tin liên lạc miễn phí.
 - o Tải ứng dụng hỗ trợ di cư an toàn cho người lao động: ứng dụng PAXU®.

Các khoản phí nào mà người lao động sẽ phải trả cho công ty cung cấp dịch vụ GTVL khi đi lao động nước ngoài?

- Tiền dịch vụ – là khoản thu của doanh nghiệp dịch vụ nhận được từ bên nước ngoài tiếp nhận lao động và người lao động (NLĐ) để bù đắp chi phí, tìm kiếm, phát triển thị trường, đàm phán, ký kết hợp đồng cung ứng lao động, quản lý NLĐ trong thời gian làm việc ở nước ngoài.
- Tiền ký quỹ – là khoản tiền để bảo đảm NLĐ thực hiện nghĩa vụ theo hợp đồng khi đi làm việc ở nước ngoài.
- Quỹ hỗ trợ việc làm ngoài nước – đóng 100.000 đồng/người/hợp đồng
- Ngoài ra còn các chi phí như khám sức khỏe, học ngoại ngữ và tìm hiểu văn hoá và phong tục tập quán của nước sẽ đến, làm visa, hộ chiếu.

NLĐ trước khi ký HĐLĐ với công ty/doanh nghiệp GTVL cần đọc kỹ các điều khoản về các khoản phí cần đóng gồm những khoản nào để tránh trường hợp công ty hay doanh nghiệp GTVL đưa ra các khoản phí không theo quy định.

Người lao động sẽ trả bao nhiêu tiền dịch vụ cho công ty GTVL khi đi lao động nước ngoài?

Theo thoả thuận giữa NLĐ và công ty GTVL nhưng không vượt quá mức trần tiền dịch vụ được quy định trong Luật số 69/2020/QH14.

- o Không quá 1 tháng tiền lương theo HĐLĐ cho mỗi 12 tháng làm việc.
- o Riêng đối với HĐLĐ từ 36 tháng trở lên thì không được thu quá 3 tháng tiền lương theo HĐLĐ.

Người lao động sẽ đóng bao nhiêu tiền ký quỹ cho công ty GTVL khi đi lao động nước ngoài?

NLĐ và công ty/doanh nghiệp GTVL thoả thuận về ngân hàng nhận ký quỹ và tiền ký quỹ, trong đó mức trần tiền ký quỹ mà NLĐ sẽ đóng phù hợp với từng thị trường, ngành nghề, công việc cụ thể nhưng không quá mức trần quy định và phải được ghi rõ trong HĐLĐ.

STT	Thị trường	Ngành, nghề	Mức trần tiền ký quỹ (VNĐ)
1	Đài Loan	Thuyền viên tàu đánh cá xa bờ, tàu vận tải Các ngành, nghề khác	Không ký quỹ 12 triệu đồng
2	Hàn Quốc	Thuyền viên tàu đánh cá xa bờ, tàu vận tải Các ngành, nghề khác	Không ký quỹ 36 triệu đồng
3	Nhật Bản, các nước thuộc khu vực Châu Mỹ, Đông Nam Á, Trung Đông	Mọi ngành, nghề	Không ký quỹ
4	Các quốc gia và khu vực khác	Thuyền viên tàu đánh cá xa bờ, tàu vận tải Các ngành, nghề khác	Không ký quỹ Tương đương giá trị 01 lượt vé máy bay hạng phổ thông từ nơi làm việc về Việt Nam

(Phụ lục 2 của Nghị định 112/2021/NĐ-CP, ký ngày 10/12/2021)

Việc ký quỹ chỉ được thực hiện sau khi công ty/doanh nghiệp GTVL và NLĐ ký hợp đồng dịch vụ, và NLĐ đã được phía nước ngoài chấp nhận vào làm việc hoặc cấp thị thực nhập cảnh nước hoặc vùng lãnh thổ làm việc.

Khi nào người lao động có thể nhận lại tiền ký quỹ?

- o NLĐ hoàn thành HĐLĐ hoặc chấm dứt HĐLĐ trước thời hạn nhưng không gây thiệt hại cho nhà máy/xí nghiệp; NLĐ đơn phương chấm dứt HĐLĐ theo quy định tại điểm đ, khoản 1, Điều 6 của Luật 69/2020/QH14.
- o NLĐ đã nộp tiền ký quỹ nhưng công ty/doanh nghiệp GTVL không đưa NLĐ đi như cam kết hoặc quá thời hạn xuất cảnh và NLĐ không còn nhu cầu đi làm việc ở nước ngoài.
- o Các trường hợp NLĐ không gây thiệt hại cho nhà máy/xí nghiệp.
- o Tiền ký quỹ của NLĐ còn lại sau khi đã bù đắp thiệt hại phát sinh do lỗi của NLĐ gây ra theo HĐLĐ.

Tiền ký quỹ được hoàn trả cả gốc và lãi cho người lao động khi thanh lý HĐLĐ.

Trường hợp NLĐ vi phạm hợp đồng, công ty/doanh nghiệp GTVL sẽ sử dụng tiền ký quỹ để bù đắp thiệt hại phát sinh do lỗi của NLĐ gây ra. Nếu tiền ký quỹ còn thừa thì phải trả lại cho NLĐ, nếu không đủ thì NLĐ phải nộp bổ sung.

❓ Chính phủ Việt Nam có luật hay chính sách bảo vệ người lao động Việt Nam tại nước ngoài không?

Có. Chính phủ Việt Nam đã xây dựng Luật số 69/2020/QH14 – Người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng, nhằm bảo vệ NLĐ, giảm chi phí giới thiệu việc làm, tăng cường và giám sát các công ty/doanh nghiệp tuyển dụng có trách nhiệm với NLĐ.

❓ Người lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng có các quyền nào?

Quyền yêu cầu công ty/doanh nghiệp GTVL cung cấp các thông tin về chính sách, pháp luật của Việt Nam (Luật 69/2020/QH14), và của nước NLĐ sẽ đến; quyền và nghĩa vụ của các bên khi đi lao động ở nước ngoài.

Được bảo vệ và hỗ trợ từ doanh nghiệp, cơ quan đại diện ngoại giao, lãnh sự Việt Nam ở nước sở tại.

Quyền được chuyển về nước các khoản tiền lương, tiền công, thu nhập và tài sản khác theo quy định của pháp luật Việt Nam và của nước sở tại.

Được hưởng tiền lương, tiền công, thu nhập khác, chế độ khám chữa bệnh, bảo hiểm xã hội và các quyền lợi khác quy định trong HĐLĐ, và điều ước quốc tế, biên bản thỏa thuận giữa Việt Nam và nước bạn đến làm việc quy định.

Được hưởng quyền lợi từ Quỹ hỗ trợ việc làm ngoài nước theo quy định của pháp luật Việt Nam.

Theo Quyết định 40/2021/QĐ-TTg, các mức hỗ trợ từ Quỹ Hỗ trợ việc làm ngoài nước cho các trường hợp người lao động đang làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng mà phải về nước trước thời hạn như sau:

1. Trường hợp người lao động phải về nước trước thời hạn do bị tai nạn lao động, tai nạn rủi ro, ốm đau, bệnh tật đến mức không còn khả năng tiếp tục làm việc ở nước ngoài.

Mức hỗ trợ: từ 10 triệu đồng đến 30 triệu đồng/trường hợp.

2. Hỗ trợ thân nhân của người lao động bị chết, mất tích trong thời gian làm việc ở nước ngoài: 40.000.000 đồng/trường hợp.

3. Trường hợp người lao động phải về nước trước hạn vì người sử dụng lao động ở nước ngoài bị giải thể, phá sản hoặc thu hẹp sản xuất do thiên tai, dịch bệnh, bất ổn chính trị, chiến tranh, suy thoái kinh tế hoặc vì lý do bất khả kháng.

Mức hỗ trợ: từ 7 triệu đồng đến 20 triệu đồng/trường hợp.

4. Trường hợp người lao động phải về nước trước thời hạn do đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động khi bị người sử dụng lao động ngược đãi, cưỡng bức lao động hoặc có nguy cơ rõ ràng đe dọa trực tiếp đến tính mạng, sức khỏe hoặc bị quấy rối tình dục trong thời gian làm việc ở nước ngoài.

Mức hỗ trợ: từ 7 triệu đồng đến 20 triệu đồng/trường hợp.

- Quyền khiếu nại, tố cáo và khởi kiện về những hành vi vi phạm pháp luật trong hoạt động đưa NLĐ đi làm việc ở nước ngoài. (Tham khảo quy trình tại Phụ lục 5)

- Ngoài ra, NLĐ còn có các quyền: được ký hợp đồng với doanh nghiệp dịch vụ làm cơ sở giải quyết tranh chấp và quyền lợi sau này; quyền bổ túc nghề và ngoại ngữ phù hợp; được vay vốn để đi làm việc ở nước ngoài; được gia hạn hợp đồng hoặc ký kết hợp HĐLĐ mới phù hợp với quy định của nước sở tại.

Hỗ trợ nạn nhân của mua bán người

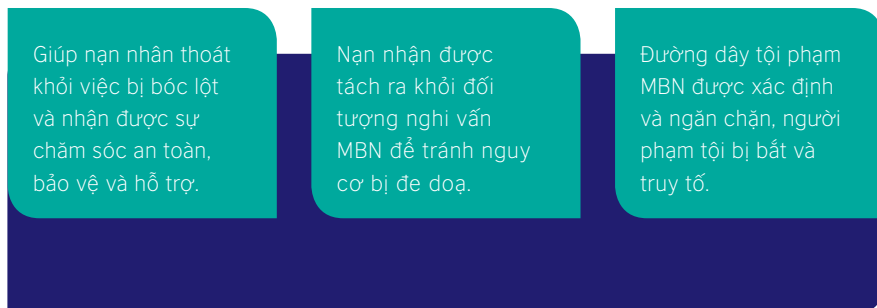
? Khi nạn nhân hoặc người có nguy cơ bị mua bán đến gặp mình và cần hỗ trợ, mình sẽ làm gì?

Tham khảo thêm Quy trình tiếp nhận và chính sách hỗ trợ nạn nhân của MBN trong Phụ Lục 5.

? Tại sao cần xác định nạn nhân của MBN sớm?

Xác định nạn nhân của MBN sớm có những lợi ích như:

? Các yếu tố nào để nhận biết một người có thể là nạn nhân của MBN?

Căn cứ những thông tin mà nạn nhân hoặc người trình báo, một người được xác định có thể là **nạn nhân của MBN** dựa vào những yếu tố như sau:

- o Nạn nhân được coi như một loại hàng hoá để trao đổi bằng tiền hoặc lợi ích vật chất khác.
- o Nạn nhân là người đã bị các đối tượng MBN thực hiện:

Thông qua **HÀNH VI**

- ☐ Tuyển mộ
- ☐ Vận chuyển
- ☐ Chứa chấp
- ☐ Chuyển giao
- ☐ Tiếp nhận

Bằng **THỦ ĐOẠN**

- ☐ Dùng vũ lực: bị đánh đập; bị thương tích; có dấu hiệu sợ hãi
- ☐ Đe dọa dùng vũ lực: bị dọa nạt, đe dọa; bị cô lập, giam giữ
- ☐ Lừa gạt
- ☐ Các thủ đoạn khác như: Bắt cóc, lợi dụng việc môi giới hôn nhân, cho nạn nhân uống thuốc ngủ, lợi dụng tình thế dễ bị tổn thương.

Nhằm **MỤC ĐÍCH**

- ☐ Nhận tiền, tài sản hoặc lợi ích vật chất khác
- ☐ Bóc lột tình dục: ép buộc bán dâm; ép buộc làm đối tượng sản xuất phim, sách, tranh ảnh có nội dung tuyên truyền lối sống đồi trụy, khiêu dâm; ép buộc biểu diễn cho người khác xem thân thể với mục đích kích động tình dục; làm nô lệ tình dục
- ☐ Cưỡng bức lao động: ép buộc đi ăn xin; ép buộc làm việc quá mức quy định; ép buộc thực hiện các hoạt động phạm pháp; bị giữ lương; bị bạo lực thân thể, tình dục; bị dọa nạt, đe dọa; bị lệ thuộc vì nợ, v.v
- ☐ Lấy đi các bộ phận trên cơ thể (mua bán nội tạng)

Nguyễn Thị Hảo, sinh năm 2003, quê ở Kiên Giang và đến Bình Dương làm công nhân cho một công ty may. Trong 6 tháng liền, không có nhiều đơn hàng vì dịch Covid-19 nên thu nhập không đủ trang trải.

Qua mạng xã hội, một người bạn nói có việc làm bên Trung Quốc, lương 15 triệu đồng tháng và bên này không có dịch Covid. Hảo tin và đồng ý đi.

Họ mua vé máy bay ra Hà Nội và có người đón Hảo ở sân bay. Sau đó, bọn chúng đưa Hảo lên ô tô đến biên giới Lào Cai. Khi sang đến bên phía bên kia Trung Quốc, bọn chúng giao cho một nhóm người khác, lúc đó Hảo phát hiện mình đã bị lừa. Chúng đe dọa và đánh Hảo khi Hảo bỏ chạy.

Họ nhốt Hảo trong một căn nhà cùng với vài người khác. Sau vài ngày, chúng bắt ép Hảo đi lấy chồng Trung Quốc với giá 150 ngàn tệ.

Hảo có phải là nạn nhân của MBN không? – PHẢI

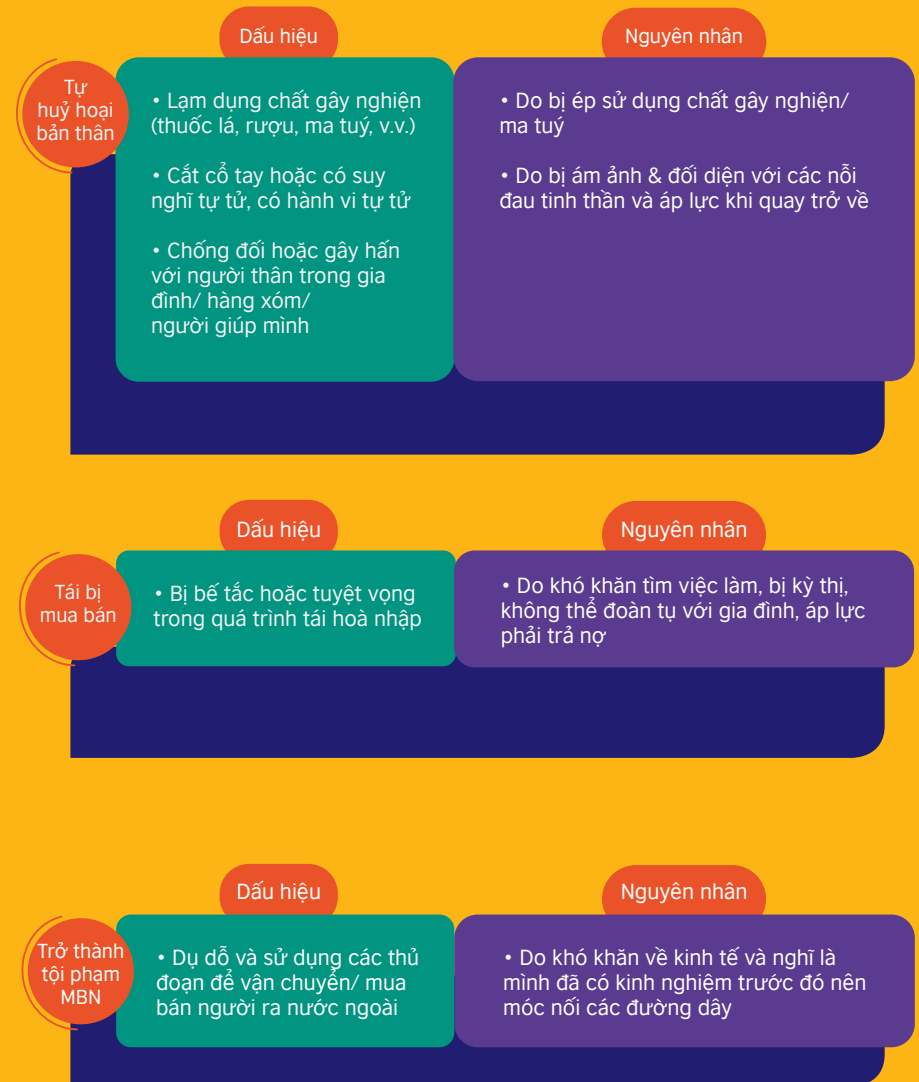
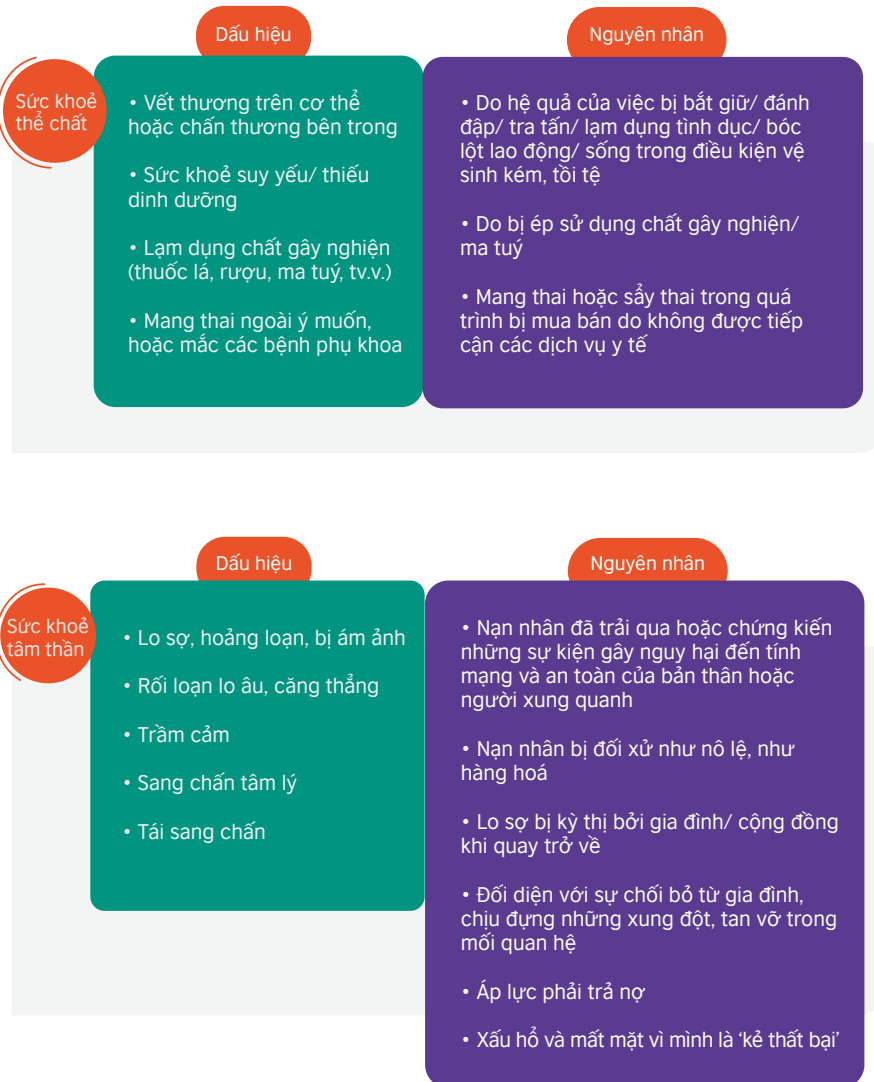
Hành vi: Tuyển mộ, vận chuyển, chuyển giao

Thủ đoạn: bị lừa gạt, dùng vũ lực, giới thiệu việc làm

Mục đích: bắt ép lấy chồng Trung Quốc với giá 150 ngàn tệ, như một hàng hoá.

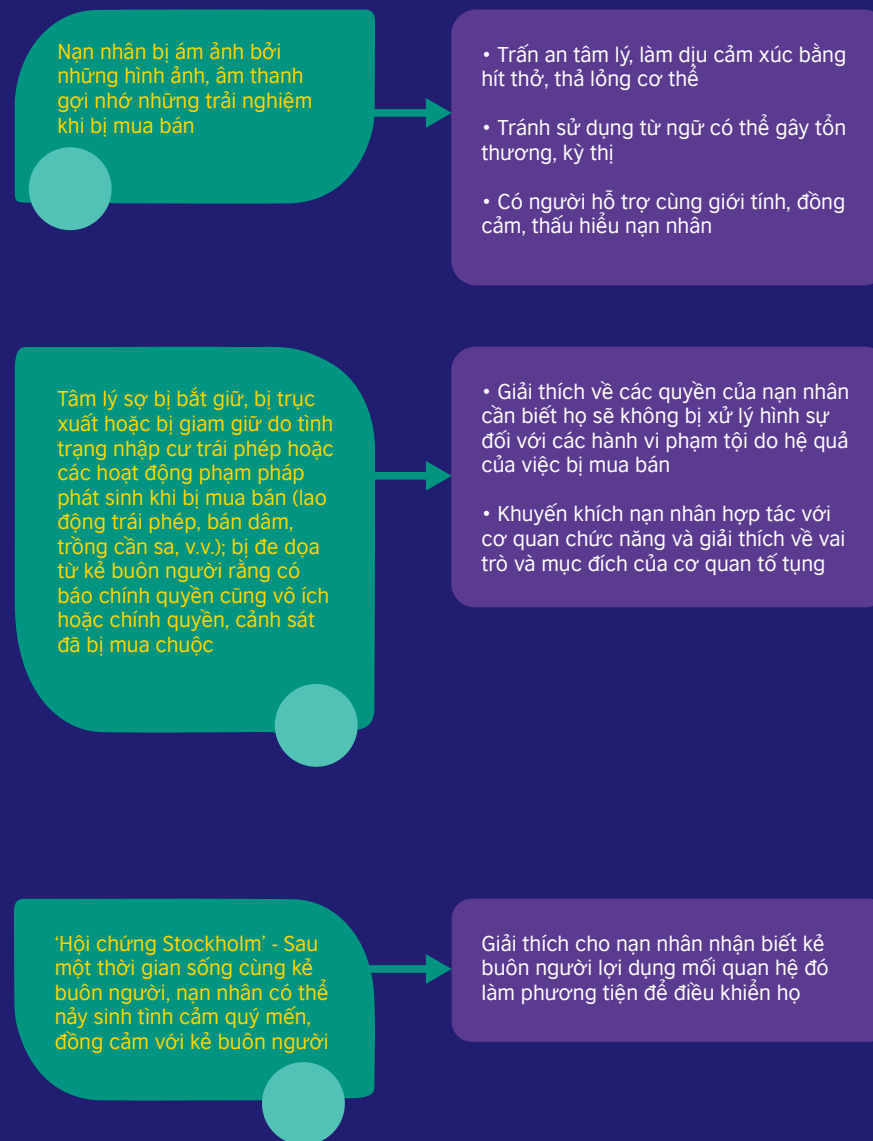
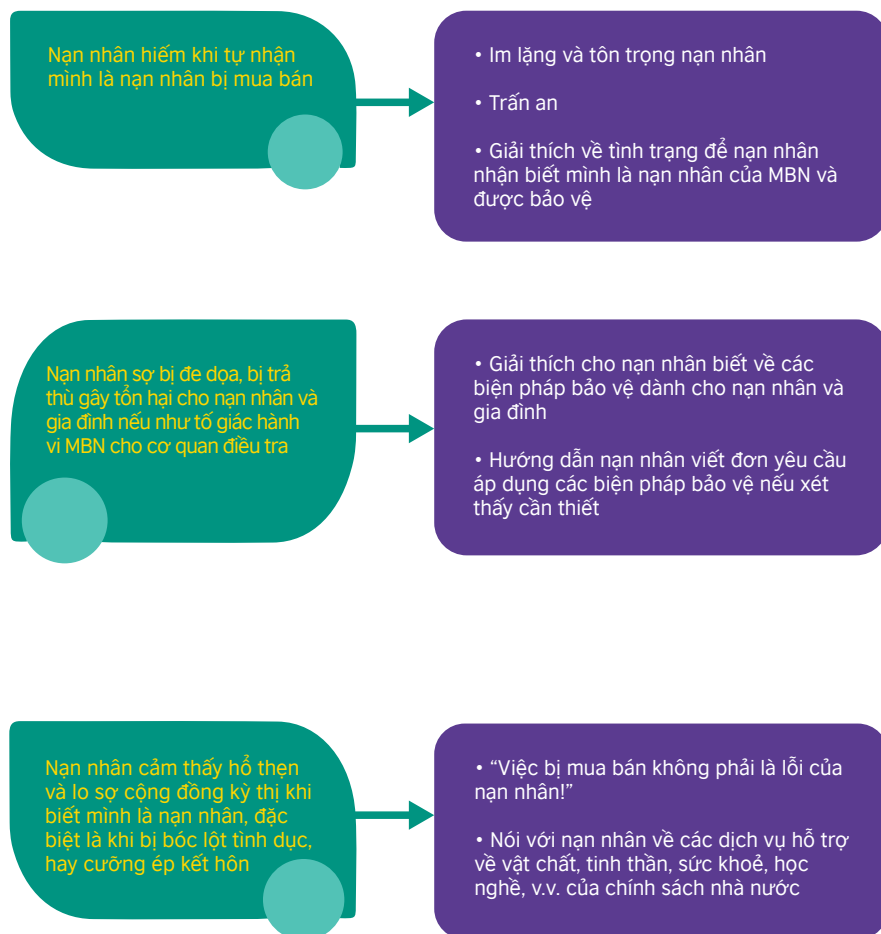
? Nạn nhân có thể gặp các vấn đề gì sau khi được giải cứu hay tự trở về?

Nạn nhân MBN có thể có những vấn đề như sau:

? Nhận biết các biểu hiện tâm lý của nạn nhân và mình nên làm gì để hỗ trợ họ?

Một số hướng dẫn bạn có thể hỗ trợ nhanh khi bạn thấy những biểu hiện của nạn nhân:

Cần ghi nhớ rằng căng thẳng và sang chấn tâm lý có thể ức chế khả năng ghi nhớ hoặc hồi tưởng. Khi nạn nhân không thể nhớ được các sự việc đã xảy ra với họ, hoặc thậm chí thay đổi lời khai về các sự việc đã xảy ra theo thời gian, không có nghĩa là họ đang nói dối hay không hợp tác.

? Nạn nhân của tội phạm MBN có các quyền gì?

Một người sau khi được xác định là nạn nhân của MBN và vụ án được khởi tố sẽ có đầy đủ các quyền của người bị hại khi tham gia tố tụng và các quyền con người của nạn nhân.

Điều 6 khoản 1 của Luật phòng, chống mua bán người, 2011

QUYỀN ĐƯỢC BẢO VỆ

Nạn nhân bị mua bán có quyền đề nghị cơ quan, tổ chức, người có thẩm quyền áp dụng các biện pháp bảo vệ mình và người thân khi bị xâm hại hoặc có nguy cơ bị xâm hại về tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm và tài sản.

Điều 30 và 31 của Luật phòng, chống mua bán người, 2011

QUYỀN RIÊNG TƯ

Không được công khai danh tính của nạn nhân trong các bản án hoặc các phương tiện truyền thông về việc bắt giữ hay quy trình tố tụng hình sự chống lại tội phạm mua bán người.

Điều 6 khoản 3b của Nghị định thư Palermo, 2000

QUYỀN THAM GIA TỔ TỤNG

Được tham gia tố tụng và được thông tin về các thủ tục tại toà; được hướng dẫn và cung cấp thông tin bằng ngôn ngữ mà nạn nhân có thể hiểu được.

Điều 3 khoản 6 của Nghị định thư Palermo, 2000

QUYỀN ĐƯỢC BỒI THƯỜNG

Mỗi quốc gia phải đảm bảo rằng hệ thống pháp luật quốc gia của đó có các biện pháp giúp cho các nạn nhân của MBN được bồi thường cho những thiệt hại mà họ phải chịu.

Luật phòng, chống mua bán người, 2011

QUYỀN ĐƯỢC HỖ TRỢ

Nạn nhân là công dân Việt Nam, người không quốc tịch thường trú ở Việt Nam.

- Hỗ trợ nhu cầu thiết yếu (Điều 33)
- Hỗ trợ chi phí đi lại (Điều 33)
- Hỗ trợ y tế (Điều 34)
- Hỗ trợ tâm lý (Điều 35)
- Trợ giúp pháp lý (Điều 36)
- Hỗ trợ học văn hoá (Điều 37)
- Hỗ trợ học nghề (Điều 37)
- Trợ cấp khó khăn ban đầu (Điều 38)
- Hỗ trợ vay vốn (Điều 38)

Điều 8 của Nghị định thư Palermo, 2000

QUYỀN HỒI HƯƠNG

Quốc gia thành viên mà nạn nhân là công dân hay có quyền thường trú ở đó tại thời điểm vào lãnh thổ của quốc gia thành viên tiếp nhận sẽ tạo điều kiện và chấp nhận việc hồi hương của nạn nhân, có cân nhắc đầy đủ đến sự an toàn của nạn nhân mà không có sự chậm trễ vô lý hoặc không xác đáng nào.

? Khi hỗ trợ nạn nhân của MBN cần tuân thủ các nguyên tắc nào?

Tôn trọng và bảo vệ quyền con người

Đối xử công bằng, tôn trọng các lo lắng, nhu cầu, không phân xét và quan tâm đến khác biệt về văn hoá, dân tộc, tôn giáo.

Bảo đảm thực hiện các quyền của nạn nhân.

Sự đồng thuận của nạn nhân

Cung cấp đầy đủ và giải thích rõ ràng các thông tin, chính sách và các dịch vụ để nạn nhân hiểu rõ và đồng ý với các đề nghị hay hành động nào.

Ngoài ra, đối với nạn nhân là trẻ em:

- o Cần phải hỏi ý kiến của người bảo trợ hoặc giám hộ đối với bất kỳ hoạt động nào có liên quan với trẻ.
- o Các quan điểm của trẻ em phải được tôn trọng.

Không phân biệt đối xử

Không phân biệt đối xử về giới tính, xu hướng tình dục, lứa tuổi, khuyết tật, màu da, tầng lớp xã hội, chủng tộc, tôn giáo, ngôn ngữ, quan điểm chính trị và các đặc điểm khác của nạn nhân.

Bảo đảm tính bí mật và riêng tư

Tất cả các thông tin liên quan đến nạn nhân như danh tính, thông tin cá nhân, nhận dạng v.v. đều phải được bảo mật.

Cần có sự đồng thuận của nạn nhân thì mới có thể chia sẻ thông tin.

Nhận thức về bản thân và sự tham gia

Khuyến khích nạn nhân nhận ra nhu cầu của bản thân và tạo điều kiện cho sự tham gia tối đa của nạn nhân.

Chăm sóc và đối xử riêng biệt

Hiểu và tôn trọng tính riêng biệt của mỗi nạn nhân, việc chăm sóc và bảo vệ phải theo từng trường hợp cụ thể trong mọi giai đoạn.

Chăm sóc liên tục và toàn diện

Cung cấp các dịch vụ đạt tiêu chuẩn nhất định, phù hợp với tình trạng thể chất, tâm lý, xã hội của mỗi nạn nhân liên tục và toàn diện.

Phân bổ công bằng các nguồn lực

Phân bổ và cung cấp tất cả các nguồn lực một cách công bằng, hợp lý, theo nhu cầu của nạn nhân, đồng thời giúp nạn nhân tiếp cận các nguồn lực hiện có bao gồm các dịch vụ do các tổ chức phi chính phủ, các tổ chức đoàn thể xã hội, các tổ chức quốc tế và liên kết giữa các tổ chức.

Vì lợi ích tốt nhất của trẻ em

Tất cả sự hỗ trợ và bảo vệ trẻ em phải dựa trên nguyên tắc vì lợi ích tốt nhất của trẻ em.

Nạn nhân là trẻ em có những nhu cầu khác biệt so với người lớn, vì vậy các em cần được bảo vệ, chăm sóc và hỗ trợ phù hợp với lứa tuổi, nhu cầu và tâm sinh lý.

Theo Tài liệu tập huấn liên ngành về PCMBN của Ban chỉ đạo phòng, chống tội phạm của chính phủ, 2019

Người hỗ trợ cần nhìn nhận nạn nhân hoặc người có nguy cơ bị mua bán là ĐỐI TÁC trong suốt quá trình thu thập thông tin, đánh giá, ra quyết định và trực tiếp thực hiện các kế hoạch phục hồi và tái hòa nhập cộng đồng của chính họ, thay vì chỉ được nhìn nhận như những người yếu thế hoặc chỉ là người thụ động tiếp nhận hỗ trợ.

? Ngoài các nguyên tắc trên cần lưu ý gì khác khi hỗ trợ nạn nhân?

Cần lưu ý:

Không gây tổn hại nạn nhân

Xem xét những rủi ro về an toàn, tâm lý và xã hội đối với nạn nhân hoặc người thân của họ.

Giảm thiểu tình trạng dễ bị tổn thương và gánh nặng cho nạn nhân trong quá trình tiếp xúc và làm việc.

Trao quyền và nâng cao năng lực cho nạn nhân

Nạn nhân được cung cấp thông tin cần thiết để có thể nhận diện vấn đề và nhu cầu của bản thân, có quyền tham gia và lập kế hoạch thực hiện, tiếp cận các nguồn lực, ra quyết định và thực hiện.

Nhạy cảm giới trong quá trình hỗ trợ nạn nhân

Nạn nhân bị mua bán là nữ thường ít được tiếp cận thông tin liên quan đến các quyền của nạn nhân, như: quyền được bảo vệ, về trợ giúp pháp lý, v.v.

Nạn nhân là nữ có thể hạn chế cung cấp thông tin và bằng chứng vì sợ bị kỳ thị, xa lánh, gia đình ruồng rẫy. Nạn nhân là nam có thể hạn chế cung cấp thông tin và bằng chứng do sợ bị mất thể diện.

Sự khác biệt trong nhu cầu và trải nghiệm của hai giới.

Nhân viên hoặc cán bộ hỗ trợ nên cùng giới tính với nạn nhân, đặc biệt là đối với nạn nhân bị xâm hại tình dục.

Định kiến giới, ví dụ như đặt câu hỏi nhạy cảm và thành kiến đối với nạn nhân nữ bị bóc lột tình dục, và bỏ sót trường hợp nạn nhân nam khi cho là nam giới ít có nguy cơ bị mua bán).

Tiếp cận và hỗ trợ lấy nạn nhân làm trung tâm

Tập trung vào các nhu cầu và mối quan tâm của nạn nhân để đảm bảo cung cấp các dịch vụ hỗ trợ cho nạn nhân một cách phù hợp và không phán xét.

Mỗi cá nhân có nhu cầu hỗ trợ khác nhau vì họ có hoàn cảnh, môi trường sống, giới tính, độ tuổi, v.v. khác nhau.

? Trong quá trình tiếp nhận và hỗ trợ nạn nhân của MBN, mình cần phải lưu ý điều gì?

Không áp đặt, không phán xét nạn nhân

- Lắng nghe, đồng cảm và chấp nhận mọi hoàn cảnh của nạn nhân.
- Có niềm tin vào nạn nhân và sự thay đổi của nạn nhân
- Khích lệ, động viên nạn nhân để họ tự tin tham gia tích cực vào quá trình giải quyết vấn đề của bản thân.¹⁶

PHỤ LỤC

PHỤ LỤC 1
– Các cơ quan,
ban ngành, cơ sở
cung cấp dịch vụ hỗ trợ

Các đơn vị, cơ quan hỗ trợ nạn nhân bị mua bán và người có nguy cơ bị mua bán thuộc khối nhà nước và các ban ngành đoàn thể.

(Bạn có thể cập nhật thông tin trên mạng hoặc đến trực tiếp đơn vị/cơ quan, hoặc gọi Tổng đài Quốc gia)

Tỉnh/Đơn vị	Thông tin liên lạc
Tổng đài Quốc gia bảo vệ trẻ em, Đường dây nóng hỗ trợ nạn nhân MBN - 111	Trực thuộc Bộ LĐ-TB & XH
Dịch vụ hỗ trợ	• Tiếp nhận thông báo, tố giác về nạn nhân bị mua bán/người có nguy cơ là nạn nhân từ cơ quan, tổ chức, cơ sở giáo dục, gia đình, cá nhân qua điện thoại. • Tư vấn, và cung cấp thông tin về di cư an toàn, các chính sách sách, dịch vụ, đơn vị/ cơ sở hỗ trợ nạn nhân/người có nguy cơ là nạn nhân. • Tư vấn tâm lý khẩn cấp cho nạn nhân/người thân của nạn nhân. • Hỗ trợ chuyển tuyến cho các đơn vị/ cơ sở hỗ trợ: công an, cán bộ thuộc Sở/Phòng LĐ-TB & XH, các tổ chức phi chính phủ trong nước hoặc nước ngoài.
Thông tin liên lạc	Đ/c: 35 Trần Phú, Phường Điện Bàn, Quận Ba Đình, TP. Hà Nội Hotline: 111 Email: tongdaiquocgia111@gmail.com
Quảng Ninh	
Công an Tỉnh Quảng Ninh	Đ/c: Phường Hồng Hà, TP. Hạ Long ĐT: 0203 3835 901, 069 2808 112 Email: togiactoiapham@quangninh.gov.vn Website: https://conganquangninh.gov.vn/

Sở LĐ-TB và XH Tỉnh Quảng Ninh	Đ/c: Khu Liên cơ quan số 2, phường Hồng Hà, TP. Hạ Long ĐT: 0203 3835 665 Email: sltdtbxh@quangninh.gov.vn Website: https://www.quangninh.gov.vn/So/solaodongthuongbinhxahoi/
Hội Liên hiệp phụ nữ Tỉnh Quảng Ninh	Đ/c: Khu Liên cơ quan số 2, phường Hồng Hà, TP. Hạ Long ĐT: 033 3829 946 Email: lhpn@quangninh.gov.vn Website: http://phunuquangninh.vn
Trung tâm trợ giúp pháp lý Tỉnh Quảng Ninh	Đ/c: Chợ Cột 3, Hồng Hải, TP. Hạ Long ĐT: 0203 3834 318 Email: trungtamtgplnn.stp@quangninh.gov.vn
Tỉnh Đoàn Quảng Ninh	Đ/c: Tầng 8, Khu Liên cơ quan số 4, phường Hồng Hà, TP. Hạ Long ĐT: 0203 3622 939 Email: tuyengiao.tdqnh@gmail.com
Trung tâm BTXH Tỉnh Quảng Ninh	Đ/c: 11 Tổ 3, Khu Nam Trung, Phường Nam Khê, TP. Uông Bí ĐT: 0203 3850 201 Website: https://baotroxahoiquangninh.vn
Trung tâm CTXH Tỉnh Quảng Ninh	Đ/c: 35A Điện Biên Phủ, phường Hồng Hà, TP. Hạ Long ĐT: 0203 3613 130 Website: http://www.congtacxahoiquangninh.vn
Phòng LĐ-TB và XH TP. Hạ Long	Đ/c: Tầng 7, Trung tâm hành chính công thành phố Hạ Long, Phường Hồng Gai, TP. Hạ Long ĐT: 0203 3628 320 Email: phongldtbvxh.hl@quangninh.gov.vn

Hải Phòng	
Công an Thành phố Hải Phòng	Đ/c: 02 Lê Đại Hành, quận Hồng Bàng ĐT: 0225 3666 666, 069 2786 112 Email: conganthanhpho@haiphong.gov.vn Website: https://congan.haiphong.gov.vn/
Sở LD-TB và XH TP. Hải Phòng	Đ/c: 02 Đình Tiên Hoàng, phường Hoàng Văn Thụ, quận Hồng Bàng ĐT: 0225 3842 808 Email: soldtbxh@haiphong.gov.vn Website: soldtbxh.haiphong.gov.vn
Hội Liên hiệp phụ nữ TP. Hải Phòng	Đ/c: 14B Trần Quang Khải, Quận Hồng Bàng ĐT: 0225 3745 859
Trung tâm tư vấn pháp lý Hải Phòng	Đ/c: 112 Lê Duẩn, Quán Trù, Kiến An ĐT: 0225 3690 317
Trung tâm BTXH TP. Hải Phòng	Đ/c: thôn Nguyệt Áng, xã Thái Sơn, huyện An Lão ĐT: 0912 412 595 *Hỗ trợ phần lớn là người lớn tuổi
Trung tâm CTXH TP. Hải Phòng	Đ/c: 60 Nguyễn Văn Hối, phường Thành Tô, quận Hải An ĐT: 0225 3700 799 Email: ttctxhph@haiphong.gov.vn Website: http://congtaoxahoihaiphong.gov.vn/
Thành Đoàn Hải Phòng	Đ/c: 22 Trần Hưng Đạo, quận Hồng Bàng ĐT: 0225 3745 001 Email: thanhdoanhaiphong@gmail.com Website: http://thanhdoanhaiphong.gov.vn/
Công an Huyện Thủy Nguyên	Đ/c: thôn 5, Thủy Sơn, Huyện Thủy Nguyên ĐT: 0225 3874 171

Phòng LD-TB và XH Huyện Thủy Nguyên	Đ/c: 05 Đà Nẵng, thị trấn Núi Đèo ĐT: 0225 3874 420 Email: thuynguyen.ldtbxh@haiphong.gov.vn
Nghệ An	
Công an Tỉnh Nghệ An	Đ/c: 07 Trường Thi, TP. Vinh ĐT: 0238 3566 202, 069 2906 112 Website: http://congan.nghean.gov.vn/
Sở LD-TB và XH Tỉnh Nghệ An	Đ/c: 12 Trường Thi, TP. Vinh ĐT: 0238 3592 021 Email: ldtbxh@nghean.gov.vn Website: http://sldtbxhnghean.gov.vn/
Chi cục phòng chống tệ nạn xã hội	Đ/c: 12 Hồng Bàng, TP. Vinh ĐT: 0238 3830 148
Hội Liên hiệp phụ nữ Tỉnh Nghệ An	Đ/c: 22 Trường Thi, TP. Vinh ĐT: 0238 3844 192 Email: hlhpn@nghean.gov.vn Website: http://www.lhpn.nghean.gov.vn/
Tỉnh Đoàn Nghệ An	Đ/c: 22 Trường Thi, TP. Vinh ĐT: 0238 3565 207 Email: tinhdooannghean@gmail.com Website: https://tinhdooannghean.vn/
Trung tâm trợ giúp pháp lý Tỉnh Nghệ An	Đ/c: 56 Nguyễn Thị Minh Khai, Phường Hưng Bình, TP. Vinh ĐT: 0238 3835 341 Hotline: 02838 589 532
Công an Huyện Yên Thành	Đ/c: ĐT538, Thị trấn Yên Thành, Huyện Yên Thành ĐT: 0238 3863 132

Phòng LĐ-TB và XH Huyện Yên Thành	Đ/c: Khối 3, Thị trấn Yên Thành, Huyện Yên Thành ĐT: 0238 3863 121
Công An Huyện Diễn Châu	Đ/c: Khối 3, thị trấn Diễn Châu, huyện Diễn Châu ĐT: 0238 3862 313
Phòng LĐ-TB và XH Huyện Diễn Châu	Đ/c: Khối 3, thị trấn Diễn Châu ĐT: 0238 3862 360
Trung tâm CTXH Tỉnh Nghệ An	Đ/c: Xóm Trần Phú xã Lưu Sơn, Huyện Đô Lương
Công an Thị xã Cửa Lò	Đ/c: Khối 3, Nghi Hương, thị xã Cửa Lò ĐT: 0238 3955 600
Hà Tĩnh	
Công an Tỉnh Hà Tĩnh	Đ/c: 04, Nguyễn Thiếp, TP. Hà Tĩnh ĐT: 069 2926 112 Website: https://congan.hatinh.gov.vn/
Sở LĐ-TB và XH Tỉnh Hà Tĩnh	Đ/c: 04 Trần Phú, TP. Hà Tĩnh ĐT: 0239 3857 744 Website: ldtbxh.hatinh.gov.vn Email: solaodong@hatinh.gov.vn
Hội Liên hiệp Phụ nữ Tỉnh Hà Tĩnh	Đ/c: 98 Phan Đình Phùng, TP. Hà Tĩnh ĐT: 0239 3899 088 Email: bantuyengiaopnht@gmail.com Website: https://hoiphunu.hatinh.gov.vn/
Tỉnh Đoàn Hà Tĩnh	Đ/c: 98 Phan Đình Phùng, TP Hà Tĩnh ĐT: 0239 3855 477 Email: tinhdohanhatinhbtg@gmail.com Website: https://tinhdohanhatinh.vn/
Trung tâm trợ giúp pháp lý Tỉnh Hà Tĩnh	Đ/c: 103A Phan Đình Phùng, TP. Hà Tĩnh ĐT: 0239 3699 188 Email: trogiupphaplyhatinh@gmail.com
Trung tâm Điều dưỡng Người có công và Bảo trợ xã hội	Đ/c: Trụ sở chính: Đồng Môn, xã Thạch Hạ, TP. Hà Tĩnh Cơ sở 2: Thôn Phú Xuân, xã Thạch Bằng, huyện Lộc Hà ĐT: 0239 3883 056, 0239 3777 333 Email: trungtamddncc.sld@hatinh.gov.vn

Công an Huyện Can Lộc	Đ/c: AH1, thị trấn Nghèn, huyện Can Lộc ĐT: 0239 3841 221
Công an Huyện Nghi Xuân	Đ/c: ĐT541, Thị trấn Nghi Xuân, Huyện Nghi Xuân ĐT: 0239 3825 010
Quảng Bình	
Công an Tỉnh Quảng Bình	Đ/c: Đường Nguyễn Văn Linh, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 3822 061, 069 4100 235 Website: https://conganquangbinh.gov.vn/
Sở LĐ-TB và XH Tỉnh Quảng Bình	Đ/c: Đường Hai Bà Trưng, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 3822 393 Email: sldtbxh@quangbinh.gov.vn Website: https://sldtbxh.quangbinh.gov.vn/
Hội Liên hiệp Phụ nữ Tỉnh Quảng Bình	Đ/c: Đường Văn Cao, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 3822 461 Email: webhoipnqb@gmail.com Website: http://hpn.quangbinh.gov.vn/
Tỉnh Đoàn Quảng Bình	Đ/c: 1B Trần Hưng Đạo, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 3822 550 Email: bantuyengiaotdqg@gmail.com Website: https://tinhdogan.quangbinh.gov.vn/
Trung tâm trợ giúp pháp lý Tỉnh Quảng Bình	Đ/c: 117 Lý Thường Kiệt, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 3845 365 Email: tgpl.stp@quangbinh.gov.vn
Công an Thành phố Đồng Hới	Đ/c: 01 Nguyễn Trãi, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 3822 142
Phòng LĐ-TB và XH TP. Đồng Hới	Đ/c: 88 Phạm Văn Đồng, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 3823 215
Công an Huyện Bố Trạch	Đ/c: 370 Hùng Vương, Thị trấn Hoàn Lão, Huyện Bố Trạch ĐT: 0232 3862 247
Phòng LĐ-TB và XH huyện Bố Trạch	Đ/c: Tổ dân phố 3, thị trấn Hoàn Lão, huyện Bố Trạch ĐT: 0232 3862 265

Các chương trình và cơ sở hỗ trợ nạn nhân bị mua bán và người có nguy cơ bị mua bán, lao động di cư thuộc tổ chức phi chính phủ trong nước hoặc nước ngoài.

Tên Tổ chức	Nội dung
AAT (Pháp)	
Đối tượng hỗ trợ	Phụ nữ và trẻ em gái là nạn nhân của MBN
Dịch vụ hỗ trợ	- Nơi ăn ở an toàn - Hỗ trợ đi lại - Hỗ trợ chăm sóc sức khỏe - Hỗ trợ tâm lý - Tham vấn và hỗ trợ học nghề - Hỗ trợ vốn - Theo dõi ca tại cộng đồng
Thông tin liên lạc	Đ/c: 1/2/50 Võ Oanh, Phường 25, Quận Bình Thạnh, TPHCM Email: vnaction@allianceantitraffic.org Website: https://allianceantitraffic.org/aatvietnam/
Blue Dragon (Úc)	
Tên tiếng Việt – Tổ chức Rồng Xanh	
Đối tượng hỗ trợ	Phụ nữ và trẻ em là nạn nhân của MBN Trẻ đường phố
Dịch vụ hỗ trợ	- Hỗ trợ nơi ăn ở an toàn - Hỗ trợ tâm lý - Hỗ trợ pháp lý - Hỗ trợ chăm sóc sức khỏe - Hỗ trợ hồi gia
Thông tin liên lạc	Đ/c: 879 Hồng Hà, P. Chương Dương, Quận Hoàn Kiếm, TP. Hà Nội ĐT: 0243 717 2307 Email: info@bdcf.org Website: https://www.bluedragon.org/

Hagar International		Tên tiếng Việt – Tổ chức Hagar
Đối tượng hỗ trợ	Phụ nữ và trẻ em là nạn nhân của MBN	
Dịch vụ hỗ trợ	• Hỗ trợ nơi ăn ở an toàn • Hỗ trợ tâm lý • Hỗ trợ chăm sóc sức khỏe • Hỗ trợ đào tạo kỹ năng sống • Hỗ trợ đào tạo nghề và giới thiệu việc làm • Hỗ trợ pháp lý	
Thông tin liên lạc	Đ/c: 152 Âu Cơ, Từ Liêm, Quận Tây Hồ, TP. Hà Nội ĐT: 024 3728 2342 Email: info@hagarinternational.org Website: https://hagarinternational.org/vietnam/	
Ngôi Nhà Ánh Dương Quảng Ninh		
	Trực thuộc Trung tâm CTXH Tỉnh Quảng Ninh	
Đối tượng hỗ trợ	Phụ nữ và trẻ em là nạn nhân của mọi hình thức bạo lực giới	
Dịch vụ hỗ trợ	• Hỗ trợ nơi tạm lánh an toàn • Hỗ trợ tâm lý • Hỗ trợ chăm sóc y tế • Hỗ trợ pháp lý • Trang bị kỹ năng sống • Hỗ trợ chuyển tuyến	
Thông tin liên lạc	Hotline: 1800 1769 Email: ngoinhaanhduongqn@gmail.com Website: http://congtaqxahoiquangninh.vn/	

Nhà Bình Yên	
Trực thuộc Hội LHPN Việt Nam	
Đối tượng hỗ trợ	Phụ nữ và trẻ em là nạn nhân của MBN, bị bạo lực gia đình/ bị xâm hại tình dục
Dịch vụ hỗ trợ	- Nơi ăn ở an toàn trong 6 tháng - Tham vấn tâm lý - Chăm sóc sức khỏe - Học văn hoá và kỹ năng sống - Hỗ trợ học nghề và giới thiệu việc làm - Hỗ trợ pháp lý - Hỗ trợ hồi gia và theo dõi ca trong vòng 24 tháng.
Thông tin liên lạc	Đ/c: 20 Thụy Khuê, Quận Tây Hồ, Tp. Hà Nội Hotline: 19000969680 Email: phongtuvan.cwd@gmail.com Website: https://cwd.vn/nha-binh-yen
Pacific Links Foundation (Mỹ)	
Tên tiếng Việt – Tổ chức Vòng Tay Thái Bình	
Đối tượng hỗ trợ	- Nạn nhân của MBN (phụ nữ, trẻ em và nam giới) - Người có nguy cơ là nạn nhân của MBN - Người lao động di cư (trong phạm vi cả nước)
Dịch vụ hỗ trợ	- Cung cấp các dịch vụ hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về tại Nhà Nhân Ái và tại cộng đồng. - Cung cấp gói hỗ trợ thiết yếu ban đầu cho nạn nhân. - Tổ chức các hoạt động truyền thông về phòng, chống mua bán người và di cư an toàn trong cộng đồng: trường học, nhà máy, bến xe, phiên chợ vùng cao sát biên giới, trung tâm GTVL,... - Tập huấn nâng cao năng lực phòng, chống MBN cho các đơn vị thực thi pháp luật - Tham vấn và hỗ trợ người có nguy cơ là nạn nhân của mua bán người, và người lao động di cư.
Thông tin liên lạc	Đ/c: 163A9 Huỳnh Thúc Kháng, Phường Bình Khánh, TP. Long Xuyên, Tỉnh An Giang ĐT: 0296 3853 888 Email: thamgiapcmbn@gmail.com hoặc connect@pacificlinks.org Website: https://pacificlinks.org/ Điện thoại/Zalo hỗ trợ: 0988 488 000

Nhà Nhân Ái Lào Cai	
Chuyên cung cấp dịch vụ hỗ trợ nạn nhân bị mua bán:	
- Hỗ trợ nơi tạm lánh an toàn (ăn, ở, chi phí đi lại) - Tham vấn tâm lý - Khám chữa bệnh - Hỗ trợ pháp lý - Học văn hoá - Tham vấn và hỗ trợ học nghề - Quản lý và theo dõi ca tại cộng đồng.	
- Hỗ trợ giới thiệu việc làm - Trang bị các kỹ năng sống - Hỗ trợ vốn - Hỗ trợ hồi gia	
* Thời gian lưu trú ở NNA: không giới hạn, dựa theo nhu cầu và tình trạng của nạn nhân.	
Văn Phòng OSSO	
Trực thuộc Hội LHPN Việt Nam	
Đối tượng hỗ trợ	Phụ nữ di cư hồi hương, đặc biệt phụ nữ di cư vì mục đích kết hôn
Dịch vụ hỗ trợ	- Hỗ trợ tư vấn tâm lý - Hỗ trợ pháp lý - Hỗ trợ chăm sóc y tế - Hỗ trợ học nghề, việc làm - Hỗ trợ vay vốn
Thông tin liên lạc	Đ/c: Hà Nội: 20 Thụy Khuê, Quận Tây Hồ, Tp. Hà Nội Hải Phòng: 23 Minh Khai, Quận Hồng Bàng, TP. Hải Phòng Cần Thơ: 09 Đường A6, Phường Hưng Phú, Quận Cái Răng, TP. Cần Thơ ĐT/Hotline: 1800599967
World Vision International (Mỹ)	
Tên tiếng Việt – Tổ chức Tâm Nhìn Thế Giới	
Đối tượng hỗ trợ	Phụ nữ, nam giới và trẻ em là nạn nhân của MBN Người có nguy cơ là nạn nhân của MBN
Dịch vụ hỗ trợ	- Hỗ trợ nơi ăn ở an toàn - Hỗ trợ tâm lý - Hỗ trợ pháp lý - Hỗ trợ chăm sóc sức khỏe
Thông tin liên lạc	Đ/c: 444 Hoàng Hoa Thám, P. Thụy Khuê, Quận Tây Hồ, TP. Hà Nội ĐT: 0243 943 9920 Email: contact_vietnam@wvi.org Website: https://wvi.org.vn/vi

Trung tâm hỗ trợ việc làm thuộc nhà nước và các ban ngành đoàn thể.

Tỉnh/Đơn vị	Thông tin liên lạc
Quảng Ninh	
Trung tâm dịch vụ việc làm tỉnh Quảng Ninh	Đ/c: 44 Trần Hưng Đạo, TP. Hạ Long ĐT: 0203 3823 526 *Trực thuộc Sở LĐ-TB & XH tỉnh Quảng Ninh
Trung tâm Hướng nghiệp và Giáo dục thường xuyên tỉnh Quảng Ninh	Đ/c: 68 Nguyễn Văn Cừ, TP. Hạ Long Email: ttgdtx.tinh.quangninh@moet.edu.vn Website: https://tthngdtx-quangninh.edu.vn *Trực thuộc Sở Giáo dục và Đào tạo Tỉnh Quảng Ninh
Hải Phòng	
Trung tâm dịch vụ việc làm Hải Phòng	Đ/c: 735 Nguyễn Văn Linh, Quận Lê Chân ĐT: 0225 3710 529 Website: http://www.vieclamhaiphong.net/
Nghệ An	
Trung tâm dịch vụ việc làm Nghệ An	Đ/c: 201 Phong Định Cảng, Trường Thi, TP. Vinh ĐT: 0238 3550 050 Email: sanvieclamnghean@gmail.com Website: https://vieclamnghean.vn/
Trung tâm dịch vụ việc làm Huyện Diễn Châu	Đ/c: Xóm Sò, xã Diễn Phúc, huyện Diễn Châu ĐT: 02383 734 588
Trường Cao Đẳng Nghề Kinh Tế - Kỹ Thuật Số 1 Nghệ An	Đ/c: Km1 Đại lộ Lê Nin, TP. Vinh ĐT: 0238 3844 520 Website: http://tevco.edu.vn/ *Trực thuộc Tổng Liên đoàn Lao động tại Nghệ An
Trường Cao đẳng nghề số 4 - Bộ Quốc phòng	Đ/c: 27 Hoàng Phan Thái, TP. Vinh ĐT: 0238 3517 913 Website: http://truong4bqp.edu.vn/

Trường Cao đẳng Du lịch – Thương mại Nghệ An	Đ/c: +Cơ sở 1: 450 Lê Viết Thuật, TP. Vinh, ĐT: 0238 8904 369 +Cơ sở 2: 117 Sào Nam, TX Cửa Lò, ĐT: 0238 3824 508 Website: https://cddltn.edu.vn/
Trường Cao đẳng Việt - Đức	Đ/c: 315 Lê Duẩn, TP. Vinh ĐT: 0238 3832 738 Website: http://www.cdvdna.edu.vn/
Trường cao đẳng nghề kỹ thuật công nghiệp Việt Nam – Hàn Quốc	Đ/c: Đường Hồ Tông Thốc, TP. Vinh ĐT: 0238 3511 454 Website: https://vkc.edu.vn/en/home/
Văn phòng thông tin di cư của Tổ chức Di cư Quốc tế (IOM)	Đ/c: 22 Trường Thi, TP. Vinh ĐT: 038 8676 869 (giờ hành chính) Email: trungtamthongtindicunghean@gmail.com
Hà Tĩnh	
Trung tâm dịch vụ việc làm Hà Tĩnh	Đ/c: 156 Trần Phú, TP. Hà Tĩnh ĐT: 0239 3851 295, 0239 3853 505, 0239 3734 789
Trung tâm dạy nghề và dịch vụ việc làm thanh niên Hà Tĩnh	Đ/c: 17 Phan Đình Phùng, TP. Hà Tĩnh ĐT: 0239 3855 867
Quảng Bình	
Trung tâm dịch vụ việc làm tỉnh Quảng Bình	Đ/c: 76 Hữu Nghị, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 6250 999, 091 8879 818 Website: http://www.vieclamquangbinh.gov.vn
Trung tâm Dịch vụ Việc làm Thanh niên tỉnh Quảng Bình	Đ/c: 42 Trần Quang Khải, Đồng Phú, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 3827 712 Email: vieclamthanhnienquangbinh@gmail.com Website: http://www.vieclamthanhnienquangbinh.com *Trực thuộc Tỉnh Đoàn Quảng Bình
Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp và Hỗ trợ Nông dân - Phụ nữ tỉnh Quảng Bình	Đ/c: Tổ dân phố 6, phường Bắc Lý, TP. Đồng Hới ĐT: 0232 3868 669 *Trực thuộc Hội Nông dân tỉnh

Nhà máy, công ty tuyển dụng và công ty tư vấn lao động tư nhân tại địa phương.

Tỉnh/Đơn vị	Thông tin liên lạc
Hải Phòng	
Công ty CP nhựa Thiếu niên Tiền Phong	Đ/c: 02 An Đà, phường Lạch Tray, quận Ngô Quyền, TP. Hải Phòng ĐT: 0225 3813 979 Email: contact@nhuatienphong.vn Website: https://nhuatienphong.vn/
Công ty Xăng dầu Khu vực III	Đ/c: 01 Sở Dầu, phường Sở Dầu, quận Hồng Bàng, TP. Hải Phòng ĐT: 0225 3850 333 Email: kv3@petrolimex.com.vn Website: https://kv3.petrolimex.com.vn/
Công ty CP đầu tư Thương mại Xuất nhập khẩu Việt Phát	Đ/c: 123BT 02-97 Bạch Đằng, phường Hạ Lý, quận Hồng Bàng, TP. Hải Phòng ĐT: 0225 3569 699 Email: info@vietphatjsc.com.vn Website: https://vietphatjsc.com.vn/
Công ty CP Công nghiệp Nhựa Phú Lâm	Đ/c: Km9 Phạm Văn Đồng, phường Hải Thành, quận Dương Kinh, TP. Hải Phòng ĐT: 0225 3860 399 Email: twy@fulinvn.com Website: http://www.fulinvn.com/en/
Công ty CP Cơ khí Xây dựng Amecc (AMECC JSC)	Đ/c: Km 35, quốc lộ 10, xã Quốc Tuấn, huyện An Lão ĐT: 0225 3922 783 Email: info@amecc.com.vn Website: https://amecc.com.vn/

Công ty TNHH Bê tông và Xây dựng Minh Đức	Đ/c: 325 Quán Toan, quận Hồng Bàng, TP. Hải Phòng ĐT: 098 4546 666 Email: huongnv@betongminhduc.com Website: http://betongminhduc.com/
Công ty CP vận tải TRACO	Đ/c: 271 Lê Thánh Tông, phường Máy Chai, quận Ngô Quyền, TP. Hải Phòng ĐT: 0225 3822 440 Email: info@traco.vn Website: https://traco.vn/
Công ty CP Nhiệt điện Hải Phòng	Đ/c: Thôn Đoan, xã Tam Hưng, huyện Thủy Nguyên ĐT: 0225 3775 161 Email: ndhpvn@ndhp.vn Website: http://www.ndhp.com.vn/
Công ty CP Quốc tế SAMNEC	Đ/c: 04 Hồ Sen, phường Trại Cau, quận Lê Chân, TP. Hải Phòng ĐT: 0225 3611 960 Email: info@samnec.com.vn Website: https://samnec.com.vn/
Công ty CP đầu tư dịch vụ tài chính Hoàng Huy	Đ/c: 116 Nguyễn Đức Cảnh, phường Cát Dài, quận Lê Chân, TP. Hải Phòng ĐT: 0225 3610 021 Email: info@hoanghuy.vn Website: http://www.hoanghuy.vn/
Trung tâm giới thiệu việc làm Toàn Mỹ	Đ/c: 166 Đình Đồng, Quận Lê Chân, TP. Hải Phòng ĐT: 0225 3940 841

Hà Tĩnh

Công ty TNHH Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh Đ/c: Khu kinh tế Vũng Áng, phường Kỳ Long, thị xã Kỳ Anh
ĐT: 039 3722 123

Công ty Xăng dầu Hà Tĩnh Đ/c: 29 Trần Phú, Bắc Hà
ĐT: 0239 3855 183

Công ty CP xây dựng và TMDV Quang Long Đ/c: Thôn Quần Ngọc, huyện Can Lộc
ĐT: 091 6732 777

Công ty TNHH XD VÀ TM tổng hợp Hà Sơn Đ/c: Số nhà 10, ngõ 10 Hồ Phi Chấn, phường Trần Phú
ĐT: 097 7111 888

Công ty TNHH TMDVKT HIRUKO Đ/c: 500 Lê Thái Tổ, phường Kỳ Thịnh, thị xã Kỳ Anh
ĐT: 086 5967 768

Công ty TNHH Xuất nhập khẩu Hải Đăng TOKYO Đ/c: Thôn Thống Nhất, xã Xuân Phổ, huyện Nghi Xuân
ĐT: 098 7210 595

Công ty TNHH Dịch vụ bất động sản Hoàng Long Đ/c: Thôn Tân Hòa, xã Tân Lâm Hương, huyện Thạch Hà
ĐT: 097 7786 999

Công ty TNHH Phú Gia Thế Đ/c: Thôn Nam Mới, xã Cương Gián, huyện Nghi Xuân
ĐT: 096 9667 868

Quảng Bình

Công ty CP xí nghiệp may Hà Quảng Đ/c: Tổ dân phố 7, phường Bắc Lý, TP. Đồng Hới
ĐT: 0232 3837 963

Công ty TNHH S&D Quảng Bình Đ/c: Thôn Nam Mới, xã Cương Gián, huyện Nghi Xuân
ĐT: 096 9667 868

PHỤ LỤC 2

– Trường hợp điển cứu

Trường hợp 1 (tên nạn nhân đã được thay đổi)

Với số tiền 25.000 đô la Mỹ từ cha mẹ vay mượn, Trần Văn Nam, sinh năm 1992, đã được một người đàn ông ở cùng quê hướng dẫn để sang Châu Âu với điểm đến cuối cùng là Anh (một trong những đường dây nhận đưa người sang các nước Pháp, Đức, Bỉ, Anh)

Việt Nam

Tại Nghệ An, Nam cùng ba người khác vào thành phố Hồ Chí Minh để bắt đầu hành trình với giấy tờ giả. Theo sự hướng dẫn của đường dây, cả nhóm đi đường bộ sang Campuchia để bắt chuyến bay sang Malaysia.

Campuchia

Tại Campuchia, nhóm của Nam được thông báo là hành trình đi có vấn đề phải trở lại Việt Nam. Tuy nhiên Nam và một người anh trong nhóm vẫn tiếp tục đi.

Tại sân bay Campuchia, Hải quan xuất nhập cảnh nghi ngờ về thị thực giả của Nam và anh bạn nên chặn lại. Được sự hướng dẫn của đường dây, Nam và anh bạn đã xé vé máy bay (boarding pass) và giữ lại một phần của vé. Hai người vượt qua được chặng ở Campuchia.

Malaysia

Đến sân bay Malaysia, cả hai người đều không biết tiếng Anh và Mã Lai để giao tiếp, nhưng theo hướng dẫn của đường dây, Nam và anh bạn tìm cách để mua vé máy bay điện tử đi Pháp. Sau khi mua xong, cả hai đợi đến khi máy bay chuẩn bị cất cánh trước 10 phút thì lên máy bay.

Cả Nam và anh bạn đều bị cảnh sát Malaysia nghi ngờ và chặn lại vì giấy tờ có vấn đề. Họ kiểm tra hành lý của hai người tuy nhiên cũng chỉ có một vài bộ quần áo và một cái chân móng. Do việc kiểm tra quá lâu và không có kết quả, làm ảnh hưởng đến giờ cất cánh nên một vài hành khách Tây đã đứng ra tranh luận với cảnh sát Malaysia. Cuối cùng Nam và anh bạn cũng được lên máy bay tới Pháp.

Pháp

Sang đến sân bay Pháp, Nam và anh bạn đã xé hộ chiếu và toàn bộ giấy tờ liên quan đến hành trình và bắt đầu tìm mọi cách để gây sự chú ý tới cảnh sát với mục tiêu được bắt và đưa ra khỏi sân bay.

Khi bị bắt, Nam và anh bạn đều khai dưới 18 tuổi để được đưa vào trung tâm trẻ em. Ở được vài ngày, Nam tìm cách trốn. Đường dây đón Nam ở bên ngoài và đưa đến trạm tàu điện để sang Đức.

Đức

Tại Đức, Nam xin vào làm cho một nhà hàng của người Việt. Tuy nhiên, làm được hai tháng thì có cảnh sát đến kiểm tra nhà hàng và Nam bị bắt. Sau đó, Nam lại tìm cách trốn để trở về Pháp và đến Việt Nam City Migrant camp (lần đầu) với mục tiêu tìm cách sang Anh.

Pháp

Nam ở đó khoảng hai tháng và phải nộp 500 Euro cho tiền ở và ăn uống. Tuy nhiên, chờ đợi lâu mà chưa có thông tin đi Anh nên Nam đã rời khỏi và sang Bỉ.

Bỉ

Tại Bỉ, Nam không có tiền, ban đầu không tìm được việc làm, không có chỗ ngủ và tắm rửa, sống như một người vô gia cư. Lúc đó Nam mới hiểu, vì sao người anh trai sau khi đi châu Âu mà không gửi tiền về cho bố mẹ, và hiểu được những nguy hiểm trong suốt quá trình từ Việt Nam sang châu Âu như thế nào.

Cả hai anh em không ai dám nói cho ba mẹ biết về hành trình và cuộc sống hiện tại của mình “Em sợ ba mẹ em buồn và lo lắng cho em.” Sau những ngày lang thang, Nam cũng tự tìm được một công việc phụ bếp tại một nhà hàng Việt và được trả 1.000 euro/tháng. Làm được 6 tháng, Nam bị cảnh sát bắt vì không có giấy tờ. Sau 24 tiếng bị nhốt, Nam được thả tự do, và cố gắng liên lạc với đường dây đưa Nam quay trở lại Việt Nam City Migrant Camp (Pháp) lần thứ hai, là nơi tập kết trước khi đưa người trái phép sang Vương Quốc Anh.

Pháp

Ở đó gần ba tháng, Nam đi sang Vương Quốc Anh cùng hơn 10 người bằng cách trốn trong container chở hàng. Nam đã trả 10.000 Euro cho chặng đi này.

Anh

Tại Anh, Nam được dạy và làm nail trong hai tiệm của người Việt. Nam vừa học vừa làm trong khoảng sáu tháng và được trả từ 400 – 500 Euro mỗi tuần.

Tháng 7/2017 – Nam bị bắt và sống trong trại tạm giam tại Scotland một thời gian. Ở đó được tám tháng, trong chương trình hợp tác với chính phủ Việt Nam và Vương quốc Anh, phía công an Việt Nam làm các thủ tục đưa Nam và một số người khác về nước.

Về Việt Nam

Tại sân bay Tân Sơn Nhất, Nam bị hải quan giữ lại và yêu cầu Nam đóng tiền phạt vì xuất nhập cảnh trái phép. Nam không phải là nạn nhân của mua bán người.

Từ khi trở về, Nam đã trải qua nhiều công việc khác nhau như làm phụ hồ, làm ruộng, làm thuê. Nam cũng vay tiền để chăn nuôi vịt. Tuy nhiên, do bị dịch nên đàn vịt bị chết hết và Nam phải mang nợ.

Hiện tại Nam đang phải lo trả nợ số tiền vay cho chuyến đi châu Âu và chăn nuôi vịt. Mặc dù trải qua nhiều khó khăn, thậm chí cả nguy hiểm nhưng Nam vẫn luôn cố gắng để phụ giúp gia đình và luôn theo đuổi ước mơ “học được cái nghề để thay đổi cuộc sống”.

Trường hợp 2 (tên nạn nhân đã được thay đổi)

San Mơ sinh ra và lớn lên ở một vùng miền núi phía Bắc. Một người trong làng bảo dẫn đi làm thuê phát nương cao su ở gần biên giới, một ngày họ trả 40 Nhân dân tệ (NDT) và bao ăn. Chị gái và Mơ đã đồng ý. Mơ chia sẻ “Hồi đấy, sang bên đấy chả biết gì hết. Kiểu, người ta nói gì mình nghe đấy.” Lúc đó, em mới 13 tuổi.

Bán sang Trung Quốc

Khi sang đến Trung Quốc, họ tách hai chị em ra. Họ nhốt Mơ trong một tuần. Lúc đó Mơ biết là em đã bị lừa.

“Mỗi đêm em đều khóc và rất sợ khủng khiếp. Em không biết tiếng Trung. Họ nói họ dẫn em đi đến chỗ chị gái nên em rất ngoan và đi với họ. Họ bắt em lên ô tô. Lúc đó em chợt nhận ra họ không dẫn em đến chỗ chị gái. Em không lên và bỏ chạy. Em cứ chạy. Họ tóm em lại, túm tóc và áo. Áo bị rách tả tơi! Em bị đánh và mất tím bầm.”

Lúc đấy em sợ hãi và cũng rất nhiều cách nghĩ: Một là mình chết đi. Hai là mình nghe lời xong rồi đi để còn được sống để quay trở về Việt Nam. Lúc đấy, em nghĩ sống chết cũng quay về lại Việt Nam, về đất nước của mình.”

Trên đường đi, họ hăm dọa em khi đi ngang qua cảnh sát.

Động lực nào giúp em vượt qua thời điểm khó khăn đó?

“Bây giờ, ngoài mình ra thì ai có thể cứu được mình! Chỉ có bản thân mình cố gắng để tìm lối thoát cho mình thôi. Lúc đó điện thoại thì không có, kêu cứu thì không biết tiếng, mà không biết kêu cứu để gọi ai cứu mình nữa. Bản thân mình phải học cách ngoan ngoãn, chỉ có bản thân mình cứu mình thôi!”

Ngay lúc đó, em nghĩ đến người nào để cố gắng sống để trở về VN?

“Nghĩ đến mẹ của mình thì mình phải cố gắng!”

Hành trình bị ép gả chồng Trung Quốc

Họ bán em cho một gia đình thứ nhất trên một cái đồi cao. Em khóc và không chịu lấy. Họ đưa em về lại nhà họ giữ em.

Họ đưa em sang một gia đình thứ hai. Em cũng không chịu. Họ bắt em đến trước cửa nhà và bỏ em ở đó. Không chịu cũng phải ở đấy. Gia đình đó bảo em không được đi đâu và hăm dọa sẽ đánh què hai chân.

Họ bán em cho một gia đình con chú bác. Gia đình rất nghèo. Chồng em rất nhỏ con, khoảng 20 tuổi, lúc đó em 13 tuổi. Ông ấy cầm gậy to và bảo: “Nếu mày dám chạy, tao đánh què hai cái chân!” Mình sợ và khóc thôi.

Nỗi ám ảnh

“Trong giấc mơ được về nhà..., nhưng tỉnh dậy thì không phải là nhà! Mình ở một nơi rất là xa lạ... tìm mình càng đau... cả cuộc đời mình đáng lẽ nào dừng ở đây!”

Đó là khoảng thời gian tăm tối, đáng sợ! Không có tính người... mình rơi vào cái hố thật sâu, ko bao giờ ra được. Nhiều lúc em muốn tự tử... mình muốn cắt tay... cuộc sống mà mình không mong muốn!”

Tự nhủ với bản thân và không cho phép mình gục ngã

“Mình không được chết. Mình phải về quê. Sống chết thì cũng phải về Việt Nam.”

Trong tăm tối bỗng chốc tìm ra lối ánh sáng

Em không nhớ những khoảng thời gian tăm tối đã trôi qua bao lâu... chỉ biết rằng “Hôm nay trời sáng thì sẽ tối”. Và cứ thế cuộc sống của em nó cứ trôi đi...

Em bắt đầu thích nghi với cuộc sống với gia đình chồng. Em bắt đầu biết tiếng Trung và em thuyết phục được đi ra ngoài đi làm kiếm tiền phụ gia đình người ta. Em làm công nhân trong xưởng sản xuất ba lô.

Em cố gắng tìm thông tin của chị gái. Cuối cùng em cũng tìm được. Chị gái em cũng bị ép lấy chồng Trung Quốc và có một con nhỏ.

Quyết tâm tìm đường về nhà

Một ngày thấy đây là cơ hội, Mơ vờ đi làm và ra đến gần bờ sông và gọi 110 – Cảnh sát Trung Quốc. Họ đến cứu và đưa em về đồn cảnh sát. Em chia sẻ “Lúc đấy, mình vừa sợ vừa run. Em sợ người mua mình sẽ kiếm được, và em sẽ bị trả lại về gia đình đấy. Em thức suốt đêm.”

Sau đó, Đại sứ quán Việt Nam cấp cho Mơ cuốn sổ thông hành, Cảnh sát Trung Quốc mua vé và đưa em lên xe lửa để em tự trở về Việt Nam.

Trên đường trở về Việt Nam

Suốt chặng đường đi, em đều khóc. Em tự nhủ: “Mình phải kiên cường. Mình phải về Việt Nam. Mình phải sống!”

Em đến biên giới và được cảnh sát Trung Quốc trao trả cho biên phòng Việt Nam.

Về Việt Nam

Biên phòng đưa em vào trung tâm bảo trợ xã hội. Em ở đó khoảng một tuần.

“Mỗi buổi sáng thức dậy, em nghe tiếng đài phát thanh tiếng Việt (radio), lúc đấy em vẫn không tin là em đã về đến Việt Nam. Em sợ, em sợ đó chỉ là giấc mơ!”

Mẹ em đến Trung tâm và đưa em về nhà.

“Về với mẹ... Em cảm thấy yên tâm. Cảm giác mình vẫn còn sống. Mình đã về quê hương. Mình đã làm được. Mình nghĩ bản thân mình phải sống thật tốt.”

Về nhà – “Tôi phải thay đổi”

Xung quanh hàng xóm kỳ thị và coi thường Mơ. Em không dám tiếp xúc với người bên ngoài. Em bị tổn thương.

“Mình không thể sống cuộc đời như thế này. Cả cuộc đời mình như thế này coi như xong. Mình bị mọi người chê bai, người ta không thích. Mình phải thay đổi!”

Đến Nhà Nhân Ái Lào Cai

Mơ nói với mẹ là em muốn thay đổi cuộc đời. Mẹ và anh trai đưa em xuống Lào Cai và vào Nhà Nhân Ái để được hỗ trợ.

Gần 9 tháng đầu, em được học tiếng Việt và các kỹ năng sống. Ban đầu em đi học nghề may. Sau đó, em được các cô tư vấn và em đăng ký học nghề Bếp ở Hà Nội. Em cũng đi làm một số nhà hàng sau khi tốt nghiệp.

“Nếu như không có Nhà Nhân Ái thì không có em hiện tại như bây giờ!”

“Nhà Nhân Ái đã cho em rất nhiều cơ hội. Cho em cơ hội biết nhiều về xã hội. Cho em cơ hội bước đầu làm người.”

“Đối với em, đến Nhà Nhân Ái là một trang mới. Em được đi học nghề là một trang mới. Em phải cố gắng hơn và mong muốn chỉ dẫn người giống hoàn cảnh giống như mình. Em cố gắng trở thành người hữu ích hơn.”

Hiện tại và ước mơ

“Cuộc sống của em hiện tại cũng rất tốt. Em phải bước ra khỏi câu chuyện của mình. Không được quay về quá khứ! Em mơ ước học giỏi máy tính, để làm một công việc văn phòng. Em muốn có một cuộc sống ổn định.”

Lời khuyên cho người có hoàn cảnh như mình

“Trong câu chuyện của mình, bản thân mình mới quyết định, chỉ có mình mới cứu mình. Các bạn phải thật mạnh mẽ và vững vàng dù có chông gai, không được gục ngã.

Chỉ cần nghĩ mình làm được! Mình phải làm được. Mong mọi người đừng để bản thân mình bỏ cuộc.”

PHỤ LỤC 3

– Tài liệu tham khảo

Văn bản quy phạm pháp luật của Việt Nam về phòng, chống MBN

1. Luật phòng, chống MBN (2011)
2. Quyết định phê duyệt Chương trình phòng, chống MBN giai đoạn 2021-2025 và định hướng đến năm 2030 (2021)
3. Quyết định về “Ngày toàn dân phòng, chống MBN” (2016)
4. Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật hình sự, trích điều luật liên quan đến tội phạm MBN (2017)
5. Bộ Luật Hình Sự 2015
6. Hướng dẫn áp dụng Điều 150 và 151 về tội mua bán người của Bộ Luật Hình sự 2015 (2019)
7. Bộ Luật Tố Tụng Hình Sự (2015)
8. Bộ Luật Lao Động (2019)
9. Luật người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng
10. Nghị định 112/2021/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

Văn bản hợp tác quốc tế về phòng, chống MBN

1. Công Ước LHQ về phòng, chống tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia (Công Ước TOC)
2. Công Ước ASEAN về phòng, chống buôn bán người, đặc biệt là phụ nữ, trẻ em
3. Nghị Định Thư về phòng ngừa, trấn áp và trừng trị tội phạm buôn bán người, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em (Nghị Định Thư Palermo 2000)
4. Nghị Định Thư về chống đưa người di cư trái phép bằng đường bộ, đường biển và đường không (2000)
5. Ban hành kế hoạch thực hiện Bản ghi nhớ giữa VN và Chính phủ Anh và Bắc Ailen về hợp tác phòng, chống MBN.

Chính sách bảo vệ và hỗ trợ nạn nhân của MBN và người lao động

1. Nghị định số 62/2012/NĐ-CP, ngày 13/8/2012 – quy định căn cứ xác định nạn nhân bị mua bán và bảo vệ an toàn cho nạn nhân, người thân thích của họ.
2. Nghị định số 09/2013/NĐ-CP, ngày 11/1/2013 – quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng, chống MBN.
3. Thông tư số 35/2013/TT-BLĐTBXH, ngày 30/12/2013 – hướng dẫn thi hành một số điều của Nghị định số 09/2013/NĐ-CP.
4. Thông tư liên tịch số 84/2019/TT-BTC, ngày 27/11/2019 – hướng dẫn nội dung chi, mức chi cho công tác hỗ trợ nạn nhân quy định tại Nghị định 09/2013/NĐ-CP.
5. Luật trẻ em.
6. Quy định chi tiết một số điều của Luật trẻ em.
7. Nghị định số 24/2018/NĐ-CP, ngày 27/2/2018, quy định về giải quyết khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực lao động, giáo dục nghề nghiệp, hoạt động đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng, việc làm, an toàn, vệ sinh lao động.
8. Thông tư 72/2016/TT-BTC, ngày 19/5/2016, hướng dẫn mức thu, chế độ thu, nộp, quản lý và sử dụng phí dịch vụ việc làm.
9. Quyết định 40/2021/QĐ-TTg quy định Quỹ Hỗ trợ việc làm ngoài nước.

Các tài liệu tập huấn, sách chuyên khảo, báo cáo, nghiên cứu tình hình MBN

1. Tài liệu tập huấn liên ngành về phòng, chống MBN – Ban chỉ đạo phòng, chống tội phạm của chính phủ (2019)
2. Sách chuyên khảo Phòng, chống MBN và Hỗ trợ nạn nhân của tội phạm MBN – Học viện cảnh sát nhân dân & Pacific Links Foundation (2019)
3. Báo cáo nghiên cứu “Precarious journeys” – Pacific Links Foundation, ASI và ECPAT UK (2019)
4. Báo cáo rà soát tình hình tội phạm MBN tại các tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Ninh và Thành phố Hải Phòng – Bà Nguyễn Thị Tám & Bà Trương Thị Hương Mai
5. Tham luận của Phòng CSHS, Công an tỉnh Hà Tĩnh (Hội thảo kỹ thuật liên ngành nhằm xác định các ưu tiên chiến lược trong điều tra, truy tố, xét xử tội phạm MBN)
6. Các dấu hiệu của lao động cưỡng bức (ILO)
7. Báo cáo thông tin về mua bán người và di cư từ Ban thường vụ tỉnh Quảng Ninh, Hải Phòng, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, 12/2021.

PHỤ LỤC 4

– Một số thông tin từ
khảo sát về tình hình mua
bán người và di cư an toàn

Trong Sổ tay Thanh niên về phòng, chống nạn mua bán người và hỗ trợ di cư an toàn này, chúng tôi có sử dụng thông tin, dữ liệu từ Khảo sát về Tình hình mua bán người và di cư an toàn. Khảo sát này được Hội đồng Anh và Pacific Links Foundation phối hợp với các tỉnh/thành đoàn Quảng Ninh, Hải Phòng, Nghệ An, Hà Tĩnh, và Quảng Bình thực hiện năm 2021. Để bạn có thể hiểu hơn về bối cảnh thực hiện khảo sát, chúng tôi tóm tắt một số thông tin như sau:

Biên soạn khảo sát: Pacific Links Foundation

Mục tiêu: Tìm hiểu tình hình về nạn mua bán người và những yếu tố thúc đẩy những người trong độ tuổi lao động quyết định đi di cư lao động trong nước hay nước ngoài tại địa phương.

Thời gian thực hiện:

**tháng 11
năm 2021**

**Phương pháp
thực hiện:**

Để thu thập kết quả khảo sát, Cán bộ đoàn trực thuộc 5 tỉnh trong dự án sẽ chọn lọc đối tượng khảo sát, sau đó tiến hành phỏng vấn trực tiếp.

**Phạm vi
thực hiện khảo sát:**

Khảo sát được thực hiện tại 5 tỉnh nằm trong dự án Từ Hậu trường đến Tương lai, bao gồm: Hải Phòng, Hà Tĩnh, Nghệ An, Quảng Bình và Quảng Ninh.

Khảo sát đã được thực hiện với
521 người tham gia

thuộc về

3 Nhóm chính sau:

- (1) Người đã từng di cư trong nước hoặc ngoài nước
- (2) Người có người thân di cư trong nước hoặc ngoài nước
- (3) Người có dự định di cư trong nước hoặc ngoài nước

Cụ thể:

Đối tượng tham gia khảo sát	Hà Tĩnh	Hải Phòng	Nghệ An	Quảng Bình	Quảng Ninh	Tổng
N (Theo tỉnh)	80	103	156	88	94	521
Đã từng di cư	22	20	36	27	25	130
Có ý định di cư	43	62	91	50	58	304
Có người thân di cư	15	21	29	11	11	87

Đối tượng tham gia khảo sát theo tỉnh và giới tính	Hà Tĩnh	Hải Phòng	Nghệ An	Quảng Bình	Quảng Ninh	Tổng
N (Theo tỉnh)	80	103	156	88	94	521
Nữ	36	58	87	48	48	277
Nam	44	45	69	40	46	244

Thuận lợi:

Khảo sát được thực hiện bởi Cán bộ đoàn trực thuộc 5 tỉnh trong dự án, là người có sự hiểu biết về địa phương, do đó quá trình chọn lọc mẫu phù hợp không tốn nhiều thời gian. Bên cạnh đó, đội ngũ khảo sát được trang bị cách thức phỏng vấn, thu thập thông tin. Đồng thời, khảo sát được thực hiện trên nền tảng ứng dụng, không cần in thành nhiều bộ để hỗ trợ đội ngũ khảo sát trong quá trình chuẩn bị, thu thập và phân tích dữ liệu.

Hạn chế:

Tỷ lệ người tham gia khảo sát tự đánh giá mình thuộc nhóm di cư không chính thức tương đối thấp so với tổng số người tham gia (29/521 người). Do đó, kết quả khảo sát ở một số câu hỏi (Lý do chọn hình thức di cư không chính thức, khó khăn gặp phải khi từng di cư) chưa đại diện được tình hình chung tại năm tỉnh. Vì vậy, chúng tôi có tham khảo và tổng hợp thêm dữ liệu từ những báo cáo liên quan.

PHỤ LỤC 5

– Quy trình tiếp nhận
và hỗ trợ nạn nhân
của mua bán người

Quy trình tiếp nhận, hỗ trợ và chuyển gửi nạn nhân/ người có nguy cơ là nạn nhân của MBN

Bước 1 Đón tiếp nạn nhân, người đại diện hợp pháp của nạn nhân/người chưa được xác minh đến khai báo

- Chào hỏi & giới thiệu (tên, vị trí công việc hiện tại).
- Hướng dẫn nạn nhân, người khai báo ghi vào Tờ khai dùng cho nạn nhân bị mua bán.

- Thể hiện thái độ thân thiện, cởi mở, sẵn sàng giúp đỡ, hỗ trợ.
- Ổn định tâm lý cho nạn nhân nếu họ đang lo lắng, hoang mang.

Bước 2 Đánh giá tình trạng của nạn nhân/ người có nguy cơ bị mua bán

- Tình trạng sức khỏe thể chất và tâm lý.
- Tình trạng nhân thân: giấy tờ tùy thân (Chứng minh thư/Căn cước công dân, Hộ khẩu), nơi ở hiện tại.
- Tình trạng xác minh nạn nhân (Giấy xác nhận nạn nhân).

Các loại giấy tờ để được xác minh, xác nhận là nạn nhân của mua bán người:

- Giấy xác nhận nạn nhân của cơ quan công an cấp Huyện/ Quận, xã, thành phố/tỉnh (Điều 24, khoản 4, Luật PCMBN).
- Giấy xác nhận của cơ quan giải cứu (Điều 25, Luật PCMBN).
- Giấy xác nhận của cơ quan điều tra, Viện kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân.
- Giấy tờ, tài liệu do cơ quan nước ngoài cấp đã được cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài và Bộ ngoại giao Việt Nam hợp pháp hoá lãnh sự chứng minh người đó là nạn nhân.

Bước 3 Hỗ trợ nhu cầu thiết yếu ban đầu cho nạn nhân (khi nạn nhân có nhu cầu)

Ai tiếp nhận và chịu trách nhiệm hỗ trợ?

- Ủy ban nhân dân cấp Xã
- Phòng Lao động Thương Binh và Xã hội cấp Huyện
- Cơ sở bảo trợ xã hội
- Cơ sở hỗ trợ nạn nhân
- Cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài/ Đại sứ quán Việt Nam
- Cơ quan giải cứu, tiếp nhận nạn nhân thuộc Bộ đội biên phòng
- Công an
- Cảnh sát biển

Họ sẽ hỗ trợ gì cho nạn nhân?

- Cung cấp bữa ăn, quần áo, nơi ở an toàn
- Thông báo cho nạn nhân về chế độ chính sách hỗ trợ và làm thủ tục cho nạn nhân trở về nơi cư trú
- Cung cấp thông tin về phương tiện đi lại, hành trình đi và thời gian di chuyển
- Đánh giá mức độ an toàn khi trở về gia đình hoặc nơi cư trú
- Báo tin cho gia đình, người thân trước khi đưa nạn nhân trở về

Mỗi nạn nhân chỉ được hỗ trợ ban đầu 01 lần trong quá trình tiếp nhận, xác minh, chuyển tuyến và hỗ trợ hoà nhập cộng đồng.

Đối với nạn nhân là trẻ em và người chưa thành niên cần đánh giá các nguy cơ (bóc lột, bạo hành, lạm dụng, không an toàn...) của gia đình và cộng đồng trước khi đưa ra quyết định.

Nếu đánh giá là an toàn và cần thiết để nạn nhân trở về gia đình và cộng đồng, cần thực hiện các bước:

- Thông báo cho người thân đến nhận.
- Cơ quan, đơn vị tiếp nhận, giải cứu, hỗ trợ nạn nhân bố trí nhân viên đưa nạn nhân về nơi cư trú bằng phương tiện của cơ quan/tổ chức.
- Liên hệ cán bộ từ các cơ quan đoàn thể địa phương tiếp nhận, giám hộ trong quá trình nạn nhân ở nơi tạm lánh, khi làm các thủ tục pháp lý để trở về nơi cư trú.

Bước 4 Chuyển tuyến nạn nhân bị mua bán hoặc trường hợp chưa được xác minh

Đối với trường hợp chưa được xác minh là nạn nhân

Giới thiệu hoặc chuyển gửi nạn nhân và người nhà đến UBND Cấp xã hoặc cơ quan công an cấp xã/huyện để thực hiện các thủ tục xác minh, xác nhận nạn nhân.

Trường hợp nạn nhân cần sự hỗ trợ hoặc chưa có đầy đủ các thông tin để đưa trở về nơi cư trú, bạn sẽ làm gì?

Cơ quan/đơn vị tiếp nhận làm các thủ tục đưa nạn nhân tới các cơ sở bảo trợ xã hội, hoặc cơ sở hỗ trợ nạn nhân nơi tiếp nhận để có biện pháp hỗ trợ phù hợp.

Đối với trường hợp đã được xác nhận là nạn nhân

Tuỳ theo hoàn cảnh và nhu cầu của nạn nhân mà Nhân viên/cán bộ xã hội sẽ chuyển tuyến và hỗ trợ.

a. Hỗ trợ khó khăn ban đầu (Điều 38, Luật PCMBN)

Ai được nhận hỗ trợ?

- Nạn nhân bị mua bán thuộc diện hộ nghèo.

Ai tiếp nhận và chịu trách nhiệm hỗ trợ?

- UBND cấp xã.
- Phòng LĐ-TB và XH cấp xã.

Họ sẽ hỗ trợ gì cho nạn nhân?

- Tiếp nhận đơn đề nghị hỗ trợ của nạn nhân hoặc gia đình.
- Trình lên Phòng LĐ-TB và XH/UBND cấp Huyện thẩm định và phê duyệt.
- Thực hiện chế độ hỗ trợ cho nạn nhân theo quyết định của UBND cấp Huyện.
- Mức hỗ trợ tối thiểu: 1.000.000 đồng/nạn nhân (hỗ trợ một lần)
- Thời gian thực hiện hỗ trợ: trong 12 tháng kể từ ngày được cơ quan có thẩm quyền xác nhận là nạn nhân.

Hướng dẫn thủ tục

Bước 1 – UBND cấp xã lập hồ sơ yêu cầu hỗ trợ nạn nhân, gửi đến Phòng LĐ-TBXH cấp Huyện, trong thời hạn ba ngày kể từ khi nhận được đơn đề nghị hỗ trợ.

Hồ sơ gồm:

- Đơn đề nghị hỗ trợ của nạn nhân (hoặc của gia đình) có xác định của UBND cấp xã.
- Giấy xác nhận nạn nhân bản sao có chứng thực hoặc bản sao kèm bản chính để đối chiếu.

Bước 2 – Phòng LĐ-TBXH cấp Huyện nhận và thẩm định hồ sơ, trình lên UBND cấp Huyện xem xét và quyết định trong thời hạn năm ngày làm việc, kể từ ngày nhận đủ hồ sơ.

Bước 3 – Chủ tịch UBND cấp Huyện xem xét, quyết định chi hỗ trợ học văn hoá, học nghề, Trợ cấp khó khăn ban đầu cho nạn nhân trong thời hạn 3 ngày làm việc, kể từ ngày nhận được văn bản trình của Phòng LĐ-TBXH cấp Huyện)

b. Hỗ trợ phục hồi

Ai được nhận hỗ trợ?

- Nạn nhân được giải cứu từ nước ngoài hoặc trong nước đang trong thời gian chờ tiếp nhận và trở về cộng đồng.
- Nạn nhân đã trở về cộng đồng có nhu cầu được hỗ trợ tại các cơ sở bảo trợ/cơ sở hỗ trợ nạn nhân.

Ai tiếp nhận và chịu trách nhiệm hỗ trợ?

- Cơ sở bảo trợ xã hội (thuộc ngành LĐ-TB và XH ở 63 tỉnh/thành).
- Trung tâm CTXH (thuộc ngành LĐ-TB và XH).
- Cơ sở hỗ trợ nạn nhân của các chương trình, dự án hoặc của các tổ chức tư nhân, nước ngoài.

Họ sẽ hỗ trợ gì cho nạn nhân? ¹⁷

- Cung cấp nơi lưu trú.
- Thời gian lưu trú tối đa tại các cơ sở bảo trợ xã hội là 60 (sáu mươi) ngày.
- Thời gian lưu trú tại các cơ sở hỗ trợ nạn nhân tùy thuộc vào điều kiện, khả năng cung cấp dịch vụ của cơ sở.
- Chăm sóc y tế (Điều 34).
- Tư vấn tâm lý (Điều 35).
- Trợ giúp pháp lý (Điều 36).
- Học văn hoá (Điều 37).
- Tư vấn nghề nghiệp, việc làm (Điều 37).
- Vay vốn (Điều 38).
- Đánh giá khả năng hòa nhập cộng đồng của nạn nhân, tư vấn chính sách hỗ trợ của nhà nước đối với nạn nhân.
- Chuẩn bị các điều kiện cần thiết khác cho nạn nhân hoà nhập cộng đồng (trang bị kỹ năng sống, kiến thức về nạn mua bán người, v.v.)
- Hỗ trợ nạn nhân về nơi cư trú.
- Hỗ trợ và hợp tác với cơ quan công an trong việc xác minh nạn nhân.

Trường hợp nạn nhân là trẻ em, người chưa thành niên – phải làm thủ tục cử người giám hộ hoặc đề nghị một tổ chức đảm nhận việc giám hộ theo quy định của pháp luật.

c.

Hỗ trợ nạn nhân hoà nhập cộng đồng

“Hoà nhập cộng đồng là giai đoạn đưa nạn nhân trở về cộng đồng sau khi đã được hỗ trợ phục hồi và chuẩn bị các điều kiện cần thiết, từng bước thiết lập lại một cách bình thường các quan hệ với gia đình và xã hội. Thời gian hoà nhập phụ thuộc vào hoàn cảnh và năng lực của mỗi nạn nhân.” ¹⁸

Ai tiếp nhận và chịu trách nhiệm hỗ trợ?

- Cơ sở bảo trợ xã hội.
- Cơ sở hỗ trợ nạn nhân.
- Ủy ban nhân dân cấp xã.

Họ sẽ hỗ trợ gì cho nạn nhân?

Tiếp nhận nạn nhân

- Từ cơ quan giải cứu nạn nhân (nước ngoài hoặc trong nước) trao trả.
- Từ các cơ sở hỗ trợ nạn nhân chuyển gửi sau khi đã kết thúc quá trình hỗ trợ tại cơ sở hoặc khi nạn nhân có nhu cầu về lại cộng đồng.
- Từ chính cộng đồng nơi nạn nhân trở về (tự trở về).

Đánh giá nhu cầu và khả năng hòa nhập cộng đồng của nạn nhân

- Tình trạng sức khỏe thể chất, tinh thần, tính cách, khả năng của nạn nhân.
- Hoàn cảnh gia đình, điều kiện kinh tế, bối cảnh của cộng đồng nơi nạn nhân trở về.

Lập kế hoạch hỗ trợ

Xây dựng kế hoạch dựa trên:

- Các đặc điểm như giới tính, tuổi, trình độ học vấn, hoàn cảnh gia đình và kinh tế.
- Tình trạng sức khỏe thể chất và tinh thần.
- Khả năng về nhận thức, năng lực và kỹ năng.
- Tính sẵn có và khả năng tiếp cận của các dịch vụ.
- Kinh phí.
- Nguồn lực hỗ trợ: gia đình, cộng đồng và các tổ chức.

Theo dõi, giám sát và đánh giá kế hoạch hỗ trợ

Xây dựng kế hoạch dựa trên:

- Xây dựng hệ thống theo dõi, giám sát quá trình hỗ trợ cho nạn nhân.
- Thiết lập các chỉ số để đánh giá mức độ hỗ trợ nạn nhân.

Cung cấp thông tin về các dịch vụ hỗ trợ hòa nhập cộng đồng cho nạn nhân

- Danh sách các dịch vụ hỗ trợ sẵn có tại địa phương và từ hệ thống nhà nước.
- Thông tin liên hệ của các dịch vụ.

Thực hiện kế hoạch hỗ trợ

Xây dựng kế hoạch dựa trên:

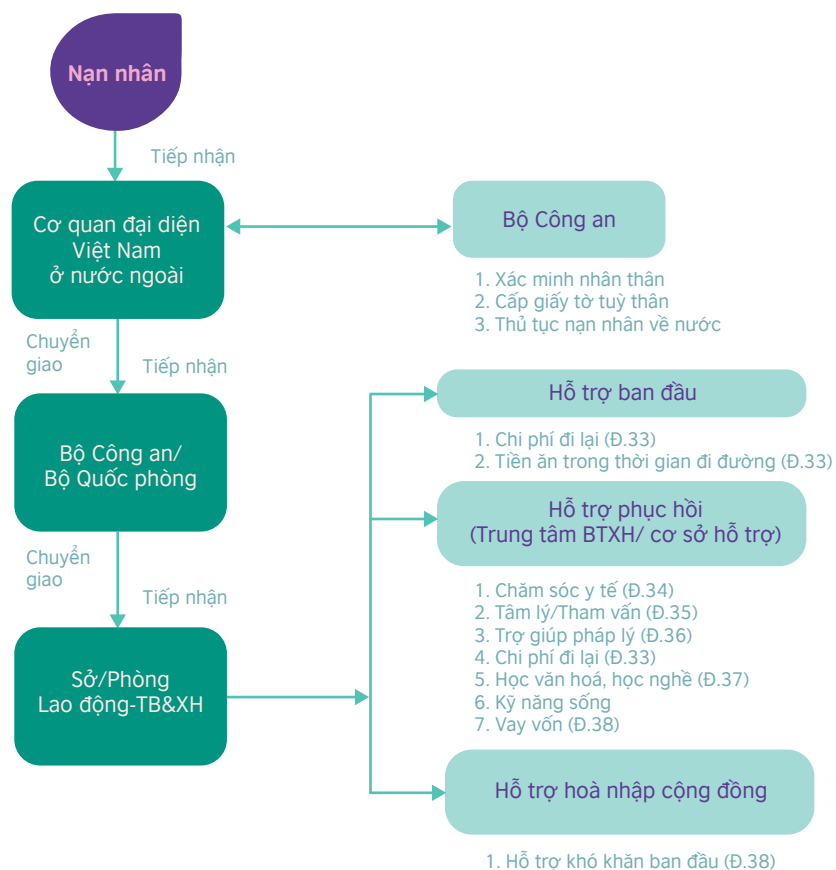
- Cung cấp thông tin, tập huấn nâng cao năng lực.
- Trao quyền và thúc đẩy nạn nhân tự giải quyết vấn đề.
- Khuyến khích nạn nhân chủ động, tích cực thực hiện tiếp cận với các dịch vụ.
- Vận động sự tham gia và hỗ trợ của gia đình cộng đồng.

Bước 5 Đối với trường hợp có nguy cơ bị mua bán hoặc đã xác minh không phải nạn nhân bị mua bán

Giới thiệu và hỗ trợ tiếp cận các dịch vụ giới thiệu việc hoặc các khoá học nghề tại địa phương.

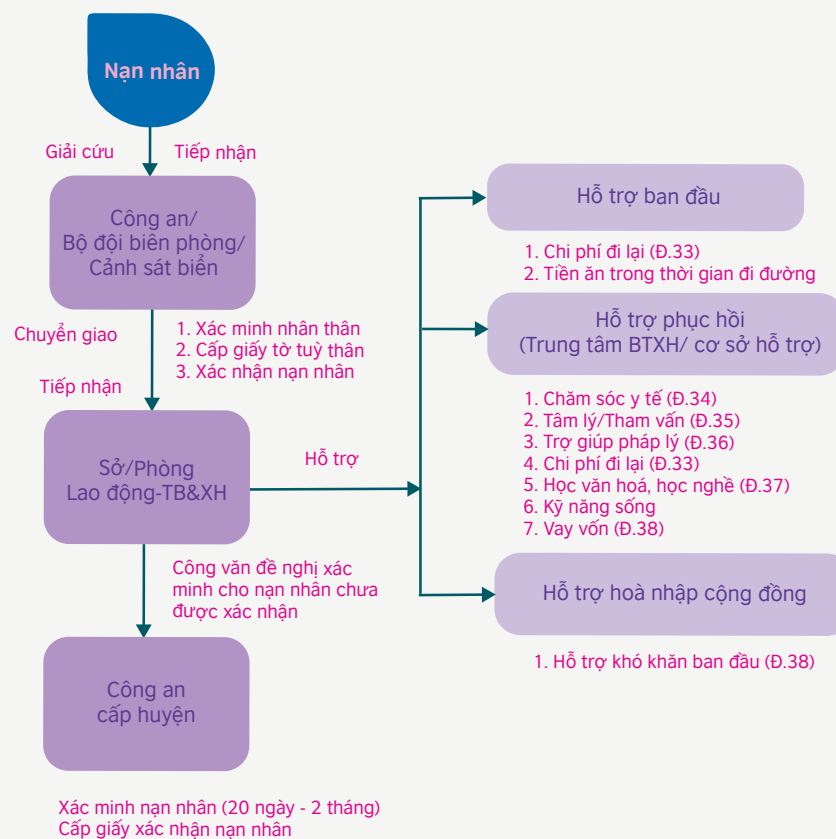
Một số quy trình tiếp nhận và hỗ trợ nạn nhân bị mua bán

Quy trình tiếp nhận nạn nhân từ nước ngoài được trao trả qua đường ngoại giao và các chính sách, dịch vụ hỗ trợ nạn nhân

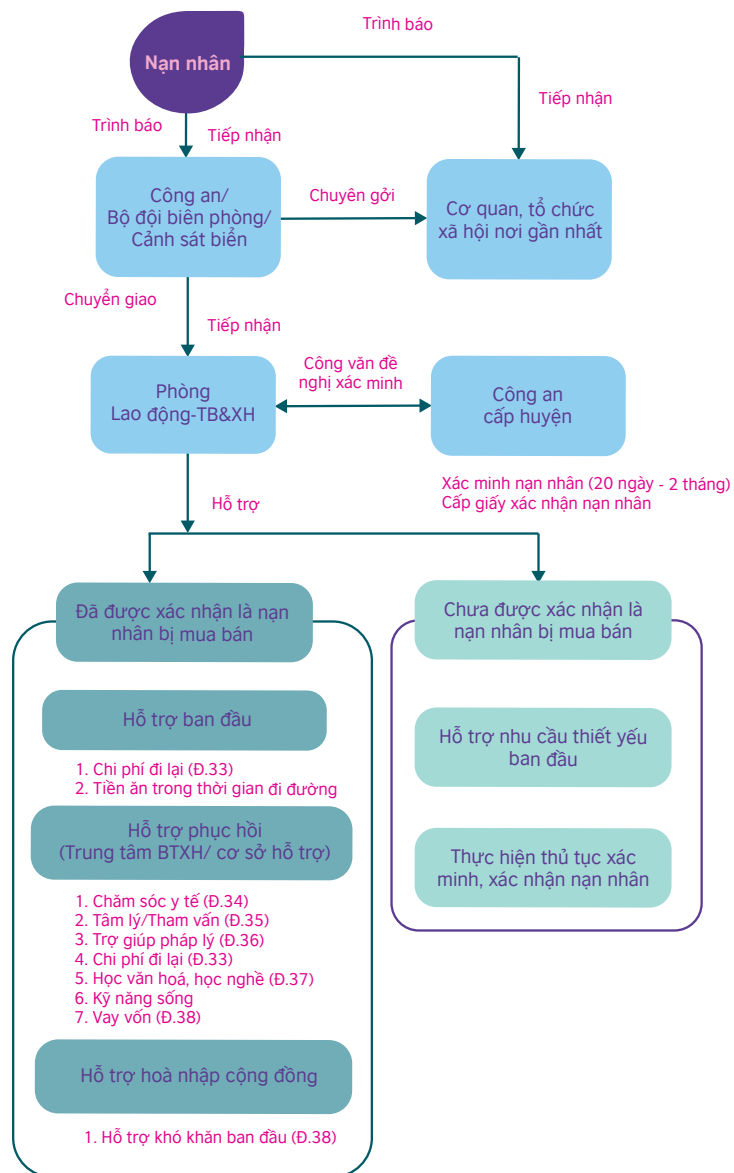
Các dịch vụ hỗ trợ nạn nhân theo quy định từ Điều 33 đến 38 của Luật PCMBN Việt Nam, 2011

Quy trình tiếp nhận nạn nhân được giải cứu & các chính sách, dịch vụ hỗ trợ nạn nhân

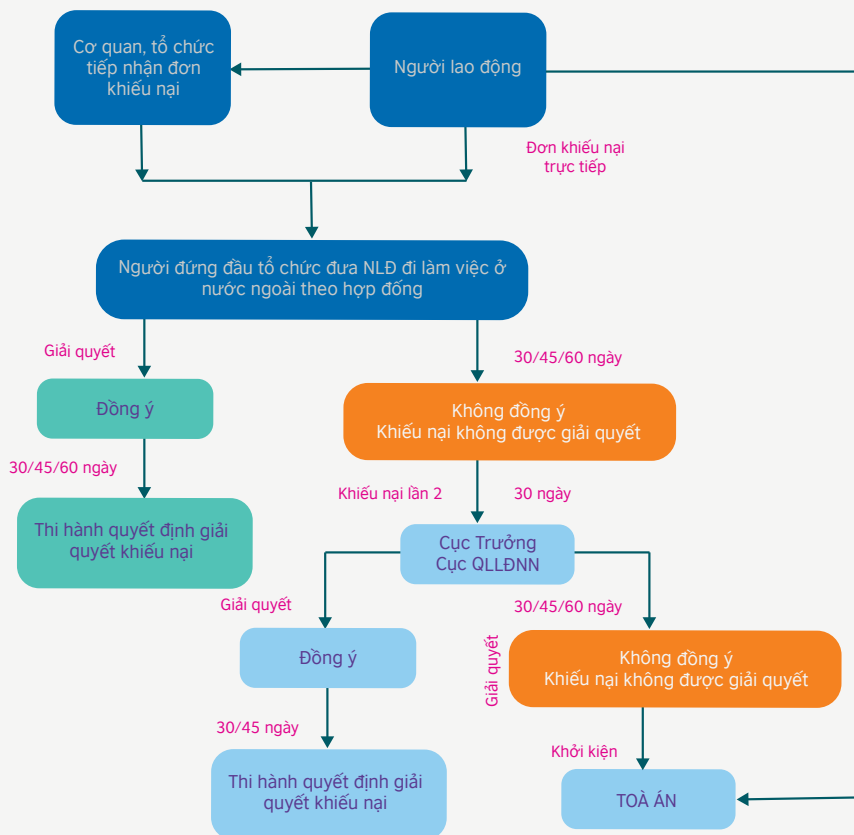
Các dịch vụ hỗ trợ nạn nhân theo quy định từ Điều 33 đến 38 của Luật PCMBN Việt Nam, 2011

Quy trình tiếp nhận nạn nhân bị mua bán trong nước và từ nước ngoài tự trở về & các chính sách, dịch vụ hỗ trợ nạn nhân

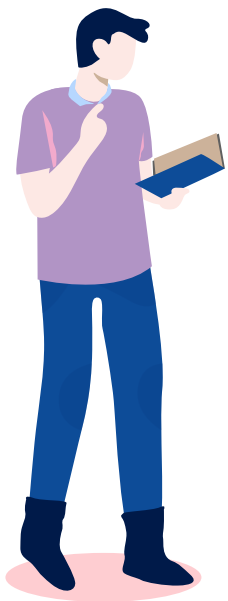

Các dịch vụ hỗ trợ nạn nhân theo quy định từ Điều 33 đến 38 của Luật PCMBN Việt Nam, 2011

Quy trình khiếu nại về hoạt động đưa người lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.¹⁹

Nghị định số 24/2018/NĐ-CP. 27/02/2018

Ghi chú

- ¹ Điều 3, Nghị định thư Palermo. 2000
- ² IOM. Giải thích Thuật ngữ về Di cư. 2011.
- ³ <https://gmdac.iom.int/event/understanding-and-measuring-safe-migration>
- ⁴ Điều 3a của Nghị định thư của Liên Hợp Quốc về chống đưa người di cư trái phép bằng đường bộ, đường biển và đường không. 2000.
- ⁵ Điều 3, Khoản 7, Bộ luật Lao động. 2019.
- ⁶ Ban Thường vụ Tỉnh đoàn Nghệ An. Báo cáo thông tin về mua bán người và di cư. 12/2021.
- ⁷ Trích Tham luận của Phòng CSHS, Công an tỉnh Hà Tĩnh (Hội thảo kỹ thuật liên ngành nhằm các định các ưu tiên chiến lược trong điều tra, truy tố, xét xử tội phạm MBN)
- ⁸ Xem thêm Phụ lục 4
- ⁹ Xem thêm Phụ lục 4
- ¹⁰ Xem thêm Phụ lục 4
- ¹¹ Hội đồng Anh và Pacific Links Foundation. Khảo sát về tình hình mua bán người và di cư an toàn. 11/2021. Xem thêm Phụ lục 4
- ¹² Hội đồng Anh và Pacific Links Foundation. Khảo sát về tình hình mua bán người và di cư an toàn. 11/2021. Xem thêm Phụ lục 4
- ¹³ Hội đồng Anh và Pacific Links Foundation. Khảo sát về tình hình mua bán người và di cư an toàn. 11/2021. Xem thêm Phụ lục 4
- ¹⁴ Số liệu được ước tính trong ứng dụng PAXU
- ¹⁵ Số liệu được ước tính trong ứng dụng PAXU
- ¹⁶ <https://adpca.org/the-core-values-of-the-person-centered-approach/>
- ¹⁷ Tham khảo Điều 32-38 của Luật phòng, chống MBN. 2011
- ¹⁸ Điều 15, Thông tư số 35/2013/TT-BLĐTĐBXH, ngày 30/12/2013.
- ¹⁹ Nghị định số 24/2018/NĐ-CP. 27/02/2018

BACKSTAGE to THE FUTURE

TỪ HẬU TRƯỞNG TỚI TƯƠNG LAI

Từ Hậu trường tới Tương lai là dự án kéo dài ba năm, từ 2021 đến 2024, do Liên minh châu Âu và Chính phủ Anh đồng tài trợ, và do Hội đồng Anh phối hợp cùng Viện Văn hóa Nghệ thuật Quốc gia Việt Nam và Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Đại học Quốc gia Hà Nội thực hiện.

<https://hautruongtuonglai.vn/>